Coperta : EUSTAŢIU GREGORIAN

Redactor : FLOREA MIU Tehnoredactor : MARILENA LUNGULESCU

Bun de tipar : 1.XI.1989
Coli de tipar : 5,75
_____ CRAIOVA, 1990 _____
întreprinderea poligrafică „Oltenia"
str. Mihai Viteazul nr. 4, Craiova
Comanda nr. 260

ISBN 973-38-0028-7

NELU TIRONEAC

Drumul regăsit

roman

SCRISUL ROMANESC Craiova,
1990

Fiicei mele, Adela

T

în întunericul serii

O ciocnire violentă cu un bărbat înalt şi voinic — alte detalii în întunericul serii fiind greu de reţinut — îl trezi pe Victor din liniştea cu care păşea agale pe trotuarul ud şi plin de bălţi, după o ploaie de toamnă, neîntreruptă, de cîteva zile. Apoi, la numai cîţiva paşi de clădirea aflată la intersecţia străzilor Reforma Agrară şi Bulevardul Republicii, se auzi o portieră de maşină închisă în grabă, urmată de un scrîşnet de roţi şi un demaraj puternic.

Victor, surprins din nou, în cele cîteva secunde, de întîmplări neobişnuite pentru el, pe strada pe care se plimba liniştit mai în fiecare seară, îşi aţinti privirea spre autoturismul ce ţîşnea în noapte, fără a putea să descifreze vreun număr de înmatriculare sau cel puţin culoarea maşinii. I s-a părut destul de curios, dar, cum firea sa de bonom, veşnic visătoare, îl scotea destul de greu dintr-ale lui, crezu, în sinea sa, că n-a fost decît o banală întîmplare, cu un om grăbit, care pleca poate la serviciu în tura de noapte sau cu alte probleme personale. Aşa că îşi văzu mai departe de plimbarea de seară, în josul străzii, încercînd să uite totul.

Mai făcu cîţiva paşi şi un căţel, de după gardul casei pe lîngă care trecea, porni să-1 latre, în vreme ce. o

?

pisică o zbughi de pe gard prin faţa lui, trecînd strada în partea cealaltă. „Măi, fir-ar să fie, îşi zise Viotop în sinea sa,

ce-i cu atîta mişcare în seara asta, pe lîngă mine ?". Şi, fără voie, începu să recapituleze totul, de la colţul străzii şi pînă în locul în care ajunsese. Casa de pe colţ, cu etaj şi două apartamente locuite, o cunoaşte foarte bine, încă din anii copilăriei. Acolo, pe vremea cînd era elev, stătuse în gazdă la doamna Clen-ciu, o bătrînă acum gîrbovită de ani, ce ocupă încă spaţiul de la parter. Apartamentul de la etaj, cumpărat de foarte mulţi ani de familia Petrovici, îl ştie, de asemenea bine, fiind cunoştinţă veche cu Nicolae Petrovici, zis şi Nicky.

Ştie aproape totul despre această casă şi despre oamenii care locuiesc acolo. Se gîndi, deodată, la ciocnirea cu bărbatul necunoscut din faţa casei, care, fără nici o îndoială, nu putea fi Nicky, iar altul în casa aceea nu locuieşte. Iar necunoscutul, care a „zburat" cu autoturismul parcat nu departe de una din intrările casei, Victor ştiind că imobilul are intrări din ambele străzi, ieşise de acolo.

Cu o uşoară strîngere de inimă, se întrebă de unul singur : „Oare cine să fi fost şi de ce o asemenea grabă şi chiar din casa asta ?"

Nu putu să găsească nici un răspuns la întrebare şi încercă să facă vreo cîţiva paşi după colţul casei, pe Bulevardul Republicii.

Circulaţia de pe această stradă şi lumina portocalie a neoanelor îi abătură din nou, în altă parte, gîndurile şi, cu un pas mai grăbit, se îndreptă spre Podişor, locul unde în copilărie el se jucase de atîtea ori, cu copiii de seama lui, „de-a hoţii şi vardiştii". Tot aici, Victor avusese cu ani în urmă şi prima lui întîlnire. Seara aceea,

unică în viaţă, n-a putut-o uita niciodată. Şi dacă azi, la cei aproape patruzeci si... ceva de ani trece pe acolo, simte, încă, acelaşi fior, al celei dintîi întîlniri cu o faţă. De atîtea ori şi-a zis că ar da orice să se mai repete clipele acelea. Dar, degeaba, viaţa este aşa cum este şi nu se repetă.

Minutele zburau în seara răcoroasă de toamnă, aşa cum ştiu ele s-o facă dintotdeauna şi Victor nu se îndura să se

întoarcă spre casă.
îl năpădiră de-a binelea amintirile...

...Atunci, demult, într-o seară frumoasă de sfîrşit de mai, cu miros îmbietor de flori şi lună plină, se în-tîlnise cu Renata, mult mai devreme, poate, dacă nu chiar imediat după asfinţitul soarelui.

Se plimbaseră împreună ore în şir, pe străzile Ştefan cel Mare şi Eminescu şi, odată cu răsăritul lunii, frînţi de oboseală, s-au aşezat cuminţi pe o piatră la Podişor.

Dacă minutele de atunci s-ar mai putea retrăi o dată, Victor s-ar crede în al nouălea cer. Renata venise de la şcoală, direct de la ultima oră de cursuri şi avea în mînă o geantă plină cu cărţi.

Pe Victor 1-a îneîntat faptul că fata venise cu toate cărţile după ea, pentru că, aşa, el se va putea declara cavaler şi va purta servieta domnişoarei, lucru pe care, de altfel, 1-a şi făcut, iar la despărţire, Renata i-a mulţumit cu un sărut şi i-a spus că şi altă dată va fi tentată să-şi ia cărţile cu ea.

Renata, elevă pe atunci în ultimul an la Şcoala medie comercială, o adolescentă cu trăsături frumoase, zglobie şi plină de vioiciune, îl cunoscuse pe Victor la o seară de dans, organizată de absolvenţii şcolii.

Nicky, prietenul lor comun, se afla printre absolvenţii de la Comerţ şi îl invitase în seara aceea pe

?

Victor, elev Ia Şcoala normală de băieţi, cu promisiunea că-i va prezenta o fată frumoasă, cu care să danseze toată seara. Şi i-a prezentat-o pe Renata, clupă ce mai întîi a spart el primul gheaţa, dansînd cîteva ture la rînd cu încîntătoarea parteneră.

— Stimate prieten şi viitor dascăl de ţară, i se adresase Nicky invitatului său, ţinînd după umeri, în ultimele acorduri ale unui vals, pe Renata, dă-mi voie să ţi-o prezint pe frumoasa noastră colegă, care, fără îndoială, astă seară va fi declarată regina balului.

Victor, timid şi neînvăţat cu asemenea prezentări clin partea prietenului, întinse mîna, prinzîndu-i-o cu un uşor

tremur pe a fetei care nu se fîstîcise deloc de poliloghia lui Nicky şi se prezentă scurt:

— Eu sînt Renata.

— Iar eu Păuna Victor, normalist, o completă cu vocea puţin piţigăiată.

Au dansat apoi împreună tot restul serii, în vreme ce Nicky, dezinvolt, trecuse în revistă aproape întreaga sală, încercînd parcă să-şi arate măiestria sa de dansator. La terminarea reuniunii, Nicky a uitat de prieteni, preocupat de vreo nouă cunoştinţă, iar Victor şi Renata, după ce au străbătut cîţiva paşi spre căminul de fete din curtea şcolii, şi-au luat rămas bun, cu înţelegerea să se vadă a doua seară la Podişor.

Şi prima, frumoasa lor întîlnire, avusese loc.

Âu urmat, apoi, multe altele, cu zile, luni, ani frumoşi şi plini de iubire, dar pentru Victor, seara aceea însemna, parcă, totul. Şi aceasta, poate, pentru că drumul spre încrederea în fiinţa iubită, început atunci, s-a curmat brusc, cînd credea mai mult ca oricînd în izbîndă.

Victor Păuna, normalistul sfios şi tandru, nu se realizase ca „dascăl de ţară", cum încercase să-i prezică bunul său amic, Nicky.

J

De fapt, încă din seara aceea, din momentul prezentării Renatei, Victor îşi întipărise în memorie tonul puţin ironic şi, chiar dacă nu i-a spus-o niciodată lui Nicky, se jurase să depăşească prevederile acestuia.

Maturul, omul care îşi crease de-acum o anumită reputaţie profesională, rămăsese, totuşi, un incorigibil visător ; şi, derulînd cu fulgerul gîndului fapte, amintiri despre oameni şi locuri de care se simţea organic legat, nu ştia, la acea oră, că avea să se mai lege încă de ele, dar în parametrii unor cu totul alte situaţii decît cele trăite pînă atunci.

Pe bătrîna din casa de pe colţ, doamna Clenciu, fosta-i proprietăreasă, o vedea aproape zilnic la centrul de lapte sau la pîine.

Stătuse chiar de cîteva ori de vorbă cu ea, între-bînd-o de sănătate :

— De, maică, ce să-ţi spun, bătrîneţele... sînt grele şi nimeni nu scapă de ele, încerca bătrîna să-i abată atenţia, ocolind răspunsul, dacă e sau nu sănătoasă.

— Şi, zi, aşa, mamă Sînă, că aşa îi zicea el şi altădată, spui că n-o să scap nici eu de bătrîneţe ! îi replica Victor.

•— Ihî, cam aşa ! Cam aşa !... Şi, deodată, faţa bătrî-nei se schimonosea, iar după un uşor scîncet, imitînd un plîns forţat, continua cu altă idee : Că numai răposatul meu se duse de tînăr şi n-apucă zilele bătrîneţii.

Victor îşi aminti, în acele clipe de seară tîrzie, cu aceeaşi repeziciune cu care gîndurile îl purtaseră înapoi la Renata şi Nicky, că soţul bătrînei, înainte ca el să stea în gazdă la aceştia, fusese găsit mort, la o vîrstă destul de tînără, în colţul unei camere, cu o andrea de tricotat în plămînul stîng, dacă ar fi să ascultăm gurile rele ale unora din cartier.

.9

Tînâra doamnă Clenciu de atunci, şi bătrîna doamna Clenciu de acum, a contrazis întotdeauna asemenea năs-truşnice ipoteze ale unora şi lucrurile au rămas fără de tăgadă, atîta timp cît omul zace de ani de zile în pămînt.

Victor poate că nu şi-ar mai aminti acest episod, dacă ochii bătrînei, de după lentilele ochelarilor, n-ar mai încerca să-l plîngă pe răposat. Iar plînsul acesta, bătrîna îl leagă aproape de fiecare dată de alte elemente, pe care Victor, de asemenea, le cunoaşte destul de bine.

— Şi ştii, maică, după ce-l îngropai, ca să am cu ce-mi plăti datoriile, vîndui pe nimica toată domnului Petrovici frumuseţe de apartament, zestre de la părinţii mei, că răposatul meu soţ fu sărac, ierte-l pămîntul!...

— De, mamă Sînă, dar a fost bine şi aşa !

— Bine, maică, bine, ce să zic! Cît trăi tatăl lui Nicky, avusei şi eu bărbat în casă. Da' după ce Nicky se-nsură şi veni pacostea pe capul lui de se duse pe cinci ani „în petenţă", putea nevastă-sa să mă-nţeleagă şi să plece la ai ei, peste linii, că doar ştii ce casă au şi

grădini de zarzavat...

— Da, mamă Sînă, dar tîrgul era făcut, banii daţi...

— Făcut, făcut, interveni bătrîna iritată şi cu voce piţigăiată, dar eu i-am spus că-i dau banii la jumătate înapoi, că de, se folosiră atîţia ani de casa mea. Şi nu vru să-mi lase odăile goale. Şi ce mă mai «crieri pe ea, că de, după ce Nicky plecă, ea, fără bărbat, femeie singură... unul venea, altul pleca...

— Dar, mamă Sînă..., intervenise Victor, neîncrezător în bîrfele babei.

— Aşa e, aşa e, domnule Victor, se răţoise doamna Clenciu şi conchisese cu aceeaşi notă de răutate : Ehei,

maică, de i-ar şti bărbatul, ce vuieşte satul, ai vedea-o dumneata pe frumoasa de sus, cum şi-ar mai scoate cămaşa !...

II

Năluca din noapte

Victor, năpădit de atîtea gînduri, în seara aceea pierduse măsura timpului. Şi cum întunericul nopţii îl împiedica pentru moment să-şi controleze ceasornicul, se mulţumi să constate, teoretic doar, că ar putea fi destul de tîrziu şi că plimbarea de seară fusese mult prea mare faţă de altele şi se hotărî să o pornească cu paşi siguri şi repezi spre casă. Mai întîlni cîţiva trecători grăbiţi ce se îndreptau într-un sens sau altul, în timp ce se gîndea că acasă rămăsese radiatorul în priză, destul de aproape de aşternuturile de pat.

„Doar nu voi avea ghinionul ăsta...", îşi zise în sine şi îşi continuă drumul, deşi simţi că ideea îl obsedează în continuare. „Ciucurii din material sintetic «le la macatul de

pat supraîncălziţi..., sau un scurt circuit şi lucrurile pot lua întorsătura celor petrecute nu de mult într-un apartament din Piaţa Gării...", se gîndea Victor, li povestise *cu* lux de amănunte un coleg, care fusese martor ocular la cele petrecute acolo : doi copii mici, care dormeau în pătucurile lor, asfixiaţi de fum şi apoi mumifiaţi în flăcările mistuitoare, *un* apartament dis-

trus în întregime, o butelie de aragaz explodată şi o gaură cît să arunci un om, într-un perete exterior. Imagine sinistră, a unui dezastru, pe care Victor în bezna nopţii o vedea amplificată Ia proporţii incredibile.

îşi propuse ca pînă acasă să nu se mai gîndească la nimic. Dar, oare, va putea ? Mintea lui iscoditoare căuta în continuare alte firide care să-i alimenteze imaginaţia în singurătatea drumului spre căminul lui, unde doar un frumos exemplar de pisică de Angora îl aşteaptă singuratică. O cheamă Ella şt a fost adusă cu multe peripeţii de la ultima expoziţie internaţională, dintr-un stat latino-american.

E *toată* averea lui Victor, preocuparea cotidiană şi dragostea lui de cap de familie. N-a fost căsătorit niciodată şi, după decepţiile pe care le-a avut, i s-a părut întotdeauna că a fi celibatar este, într-adevăr, un sacrificiu care merită. Iubeşte cu patimă animalele si. înainte de a o fi achiziţionat pe Ella, cu o sumă de-a dreptul fabuloasă, avusese în casă un Saint Bernard, ce i se părea că poartă un nume cu adevărat pe măsura valorii lui — „Bonaparte". 11 striga întruna prin casă, pe stradă, în parc şi era atît de mîndru cînd *încîntă*-toarea Jivină, care-i ştia slăbiciunea, întorcea bucuros *capul,* mişcînd demonstrativ din coadă. Cîţi ani I-a îngrijit omeneşte nu mai ştie nici el. Concluzia asupra cauzelor care au dus la decesul frumosului şi ataşatului patruped din casa lui Victor a fost lapidar înscrisă într-un fel de act de deces : „Bonaparte, un Saint Bernard de o frumuseţe şl nobleţe rară, ataşament şi spirit canin inegalabil, decedat azi... data... din motive de bătrîneţe, va fi... *etc... etc...*" Aşa ştia Victor, cu

toată cinstea şi devotamentul său nemărginit. să-şS onoreze prietenii şi tovarăşii sinceri de viaţa.

12

Durerea pierderii bunului „Bonaparte" l-a determinat să nu mai caute un acelaşi animal, şi-atunci găsi în locul lui „Bonaparte" pe Ella. Dar Bila nu era decît o pisică şi nu putea fi decît ceea ce este... A încercat zadarnic în primii ani de acomodare să creadă că este mai mult decît o pisică frumoasă de Angora. Victor îl pierduse pe „Bonaparte", pe cel pe care, cu zgardă sau fără zgardă, îi purta pe străzi, în parcuri, la prieteni. Ella era alt gen... se vroia cochetă, tandră, dar numai între cei patru pereţi, acasă la Victor şi numai pentru Victor. Amănuntele acestea, ce multora li se pot părea fără importanţă, l-au deranjat la început. Mai tîrziu, însă, pisica i-a strecurat în suflet un sentiment ciudat, de mulţumire că este acasă şi numai a lui, nu se gudură ca „Bonaparte" cînd o mînă străină îi mîngîie binevoitor blăniţa. Sentimentul acesta îl păstra acum ca pe un secret.

Ii plăcea să se ştie în singurătatea lui alături de Ella şi, dacă de multe ori, cea din urmă, preocupată de vreun dejun copios, uita să-şi gudure capul cu ochii de smarald de braţele stăpînului, Victor se simţea obstruc-ţionat, lipsit de atenţia frumoasei sale feline. Intrigat, încerca zadarnic atunci să o strige pe nume, căci Ella nu-şi reţinuse prea bine indicele de personificare şi nu se arăta prea amabilă la chemarea stăpînului.

Victor ştia să se dăruiască şi de aceea în acelaşi timp pretindea şi el totul. Aşa înţelesese el viaţa, rosturile ei şi, atunci cînd îşi dădea seama de defectele unora, devenea un nemulţumit taciturn şi-şi căuta refugiul în lumea necuvîntătoarelor. Şi dacă Viaţa lui părea unora searbădă este pentru că a fost adeptul, poate exagerat, al unei gîndiri simple, exprimate succint

prin „totul sau nimic". Victor n-a ştiut niciodată să accepte jumătăţile de măsură.

Prieteni adevăraţi n-a avut niciodată. Cîndva, i se păruse că Nicky şi apoi Renata sînt ceea ce mintea lui înţelegea într-un fel sau altul prietenia. Dar s-a înşelat. Pe Nicky, după balul absolvenţilor de la Comerţ nu l-a mai întîlnit cîţiva ani. Primise repartiţie într-un alt oraş din nordul Olteniei şi plecase la locul de muncă fără a-şi lua măcar rămas bun de la el sau de la Renata.

Tîrziu, au aflat amîndoi că Nicky este şef de local, îi merg treburile strună, şi-a cumpărat un autoturism elegant şi că ar intenţiona să revină în oraşul natal.

Renata şi-a petrecut ultimul an de studii la Comerţ alături de Victor. Deşi acesta terminase Şcoala normală, la îndemnul tatălui său, dar şi datorită ambiţiei lui de a fi mai mult decît un simplu învăţător, a rămas un an în oraş să se pregătească pentru facultate. Situaţia îl avantaja, cu atît mai mult, cu cît trebuia s-o aştepte şi pe Renata. Şi, ca să se poată întîlni în linişte cu Renata şi să o ştie tot timpul lîngă el, a determint-o să se mute de la cămin la gazdă, chiar în curte cu el, nu departe de gară, la un proprietar care îşi închiria aproape în întregime casa, el locuind mai mult la ţară decît la oraş.

Renata la început s-a împotrivit propunerii lui Victor, dar pînă la urmă a acceptat. Iar pe părinţi, se pare că i-a lămurit uşor să-i plătească chiria.

!— De ce, Victore, să plec de la cămin ? protesta Renata. Şi-apoi ce-or să zică ai mei ?

— De ce ? Mă mai întrebi ? Ştii doar. Pentru că vreau să fii lîngă mine. Să ştiu totul despre tine. Cînd pleci la şcoală, cînd vii, ce faci... nu aşa ne-am înţeles ?

14

Şi Victor o trezea dimineaţa cu o uşoară bătaie în geam, îi aducea apă proaspătă de la fînt'ma din curte, îi tăia lemne în zilele friguroase; ii aprindea focul în sobă. îşi împărţeau pachetele de acasă, mîncau împreună, îşi agoniseau bănuţii

primiţi dintr-o parte şi alta ca să-şi cumpere ce aveau nevoie.

Victor îşi petrecea serile, pînă noaptea tîrziu, în cămăruţa răcoroasă de la stradă, pe care o ocupa Renata. Niciunul dintre ei nu s-a sfiit vreodată de bănuielile celor din curte sau chiar de bîrfele acestora. învăţau împreună, discutau, îşi făceau planuri de viitor sau, pur şi simplu, se iubeau.

Renata era o fire veselă, cu un rîs strident şi de multe ori zgomotele din mica ei odăiţă treceau dincolo de cele două rînduri de geamuri sau chiar de zidurile dinspre curte.

— Victore, te rog să recapitulezi. Deci, tu zici că eu, fire... aşa şi pe dincolo, nestatornică... etc... etc, n-am să te aştept. Şi, învîrtindu-se în jurul scaunului lui Victor, se aşeza pe genunchii acestuia şi, luîndu-l cu braţul de după gît, continua : Dar dumneata, profesore, ce-ai să te faci cu viitoarele dumitale eleve ? Poţi să-mi spui ? Şi se pornea pe un rîs tineresc şi molipsitor.

Victor o iubea atît de mult, încît simţea cum se pierde în dezmierdările ei şi, abia îngînînd, îi răspundea :

— Eu n-am să te schimb niciodată. Tu pentru mine însemni totul. Eşti viaţa mea.

Poate că ar fi vrut să-i mai spună şi altceva, dar n-apuca niciodată să termine, că Renata se pornea iar pe rîsul ei zgomotos, umplînd casa de bucurie şi fericire.

— Eşti culmea, Renata, nu poate omul nici să...

15

— Să... să... şi îi acoperea gura ou un sărut prelung. Iată, iubitule, practică, nu glumă...

îmbujorat şi intimidat de iniţiativele fetei, Victor căuta atunci o ieşire, schimbînd vorba :

— Ce-ai zice, dacă mîine am face o curăţenie generală în ambele *cuiburi ?* Te incintă o asemenea treabă ?

— Mă încîntă tot ce vine de la tine. Şi e destul numai ca tu să doreşti ceva, că eu sînt prea supusa ta...

— Prea bine, mica mea creolă... şi, apucînd-o vîrtos în braţe, Victor împinse cu piciorul uşa şi îi şopti la ureche : Şi-acum să te duc la pătucul tău, că e tîrziu. Trase la o parte

aşternutul, o dezbrăcă încetişor, în timp ce Renata nu schiţa nici măcar o singură mişcare şi, mîngîind-o, se lipi de ea...

Zorii zilei îi găsiră îmbrăţişaţi şi poate că încă nu s-ar fi trezit, dacă şuierul unei locomotive din gară n-ar fi fost mai prelung decît altă dată.

Victor îi aduse aminte iubitei de planurile de curăţenie şi, după ce o mai sărută o dată cu sete, sări din pat, să aducă apă, să o încălzească şi să se apuce de treabă.

Renata îl urmă, trăgîndu-şi pe ea nişte pantaloni şi o bluză de lucru. Au muncit amîndoi cîteva ore, pe ruptele. Au vorbit puţin în acest timp şi abia aşteptau să termine treaba ca să-şi pună din nou întrebări, să discute.

Renata găsise sub pat un toc de vioară, care i s-a părut gol şi, ca să se convingă, 1-a mişcat de cîteva ori. Victor nu observase gestul, văzîndu-şi de treburile lui. Cînd au terminat, Renata şi-a adus aminte de vioară şi curiozitatea a îndemnat-o şâ-1 întrebe :

— Spune-mi, te rog, vioara aceea este a ta ?

— Desigur. Este vioara mea. Cu ea arn eîntaţ tot timpul şcolii.

— Şi chiar ştii să cînţi ? !

— Da. De ce te miri ? ţ

— Vezi, iubitule, şi eu care credeam că ştiu totul despre tine ! Acum îmi dau seama ce dreptate avea mama cînd zicea : „E mai uşor să cunoşti un sat, derit pe bărbatul tău din casă !"

Şi Victor, ca şi cum n-ar fi auzit nimic din cele spuse de Renata, se aplecă, luă vioara din cutie, îi făcu un acord scurt şi arcuşul porni să dea glas frumoasei balade a lui Ciprian. Renata rămase înmărmurită văzînd că Victor ştie să cînte atît de bine la vioară şi mai ales pentru că îi executa şi bucata ei preferată. La terminarea piesei, bucuria a fost aşa de mare, că lacrimile ce-i porniseră printre pleoape n-au putut fi oprite. Victor, de cînd o cunoscuse pe Renata, uitase de vioară, de exerciţii şi reîntîlnirea cu instrumentul şi mai

ales în asemenea condiţii l-au făcut să se simtă măgulit. Şi-a aşezat uşor vioara la locul ei şi, luînd în mîini capul Renatei, i-a mîngîiat părul negru şi mătăsos, sărutîn-du-1 uşor. Ochii Renatei i-au căutat privirea şi, întor-cîndu-i sărutul, i-a zis :

— Victor, dacă va fi să fii *al meu,* asta va fi şi pentru că ştii să cînţi aşa de frumos la vioară.

*

Şi n-a fost să fie al ei. Acest lucru, acea frază a fetişcanei ce abia împlinise optsprezece ani şi care i se dăruise toată, îl mai cutremură încă pe bărbatul de acum matur, în noaptea rece de toamnă.

Se apropiase din nou de casa de pe colţ, în care locuia Nicky cu soţia lui şi cu doamna Clenciu. Se gîndi atunci la Nicky, ce-şi ispăşea pedeapsa pentru furt din

avutul obştesc. Nicky revenise în oraş ca barman, la cel mai modem şi luxos local. El — omul care îşi pierduse simţul realităţii, cel ce omeniei îi amputase picioarele -— îi scruta cu privirea pe cei din jur şi pe prieteni, arogîndu-şi dreptul de a-i măsura de sus. Dar anii falsei prosperităţi personale nu trecură neobservaţi.

Victor îşi aduse aminte că-1 văzuse ultima dată, cu aproape cinci ani în urmă, la proces. în costumul dungat era mai puţin impunător şi, chiar dacă în apărare n-a fost în stare să prezinte măcar un singur argument, nu poza deloc în victimă, ci părea să spună că şi aşa trebuie să fie cineva. Plecînd din sala tribunalului, şi-a aruncat o privire înapoi, probabil s-o vadă pe Renata, care stătuse ca o statuie nemişcată în tot timpul dezbaterilor, aproape de boxă. I-a întîlnit privirea lui Victor şi, după ce şi-a plimbat rapid ochii de la unul la altul, a părut să spună : „Şi totuşi, ţie ţi-o las în pază, Victore ! Să ai grijă de ea... de soţia prietenului tău !..."

Victor, în ziua aceea, după zece ani, stătuse din nou aproape de Renata, de fata iubită din anii adolescenţei. O iubea şi atunci cînd îşi conducea cu privirea bărbatul într-o temporară absenţă de acasă, aşa cum o iubeşte şf acum, în

clipa în care trece pe sub ferestrele ei. în anii cit Nicky a lipsit, a făcut tot ce-a fost posibil s-o ocolească. Şi aceasta pentru a evita gurile rele, dar şi pentru a nu-şi mai răscoli amintirile dureroase ale trecutului.

Aci, gîndurile lui Victor se întrerupseră brusc, la apariţia neaşteptată, în întunericul nopţii, a siluetei lui Nicky. îi recunoscu trăsăturile, paşii, mişcarea braţelor şi rămase pentru o clipă împietrit. Ce caută Nicky aici, în noapte ? Victor îşi simţi bătăile inimii, sîngele ce-i zvîcnea în cap şi, înainte de a găsi un răspuns la întrebare, văzu cum acela se îndepărtează, nedorindu-se

reperat. Dintr-un instinct de conservare nu înainta prea mult în direcţia în care celălalt dispărea, dar nu ezită să-1 strige :

— Nicky, Nicky... Ce-i cu tine ? Nu fugi, aşteap-tă-mă .'... Te-am recunoscut, te rog să stai de vorbă cu mine !...

Silueta din noapte, însă, grăbi pasul şi apoi o luă la fugă, dispărînd în întunericul primei ulicioare de pe lîngă depozitul de lemne. Victor 1-a pierdut din privire şi şi-a dat seama că nu mai are rost să fugă după el. S-a cutremurat, a simţit cum un fior rece îi traversează şira spinării şi, crezînd că totul n-a fost decît un vis, se muşcă de degetul mic, să se trezească la realitate. Privi în jur şi auzi pe undeva pe aproape nişte cîini lătrînd, iar pe mijlocul străzii conturîndu-se un grup, care, după bocănitul încălţărilor, păreau să fie nişte soldaţi care se îndreptau spre gară. Intorcînd capul spre casa lui Nicky, abia acum zări că toate luminile la apartamentul lui erau aprinse, iar uşa intrării dinspre bulevard, la perete. „Ce să fie oare ?... se ghidi Victor. Noaptea aceasta nu-mi place, parcă îmi prevesteşte ceva..."

întrebările îi rămîneau fără răspuns şi nu ştia cum ar putea începe explicaţiile. De unde să-.şi depene firul amintirilor, ca povestea să fie verosimilă ? îi era greu, îşi dădea seama tot mai mult de acest lucru. în minte i se înghesuiau tot felul de întîmplări mai mult sau mai puţin semnificative. Ar fi vrut să le ordoneze, să le pună cap la

cap, să poată stabili ceva clar.

Din memoria anilor petrecuţi cu Renata, îi apăru deodată în faţă chipul ei frumos, pe carc-1 adorase şi-t mîngîiase cu veşnica sete de iubire de altădată, cc-1 făcea să clocotească atunci eîrid se afla lîngă ea. Şi se strădui să înţeleagă cu totul altfel decît înţelesese atunci

gestul nesăbuit al Renatei de a se mărita cu Nieky, părăsindu-1, deşi o iubea cu adevărat şi dezinteresat, încercă să reconstituie momentul despărţirii, petrecut cu mulţi ani în urmă. De fapt, el n-a putut uita niciodată clipa despărţirii. Pentru el, Renata însemnase dragostea de o viaţă...

îşi reaminti pentru o clipă începutul de septembrie al anului 1966, cînd, revenind din vacanţa mare, pe peronul gării îl aştepta Renata, cu un pacheţel cu cîteva cărţi în mînă. Se despărţiseră cu numai o lună de zile în urmă, cînd Victor îşi terminase perioada de practică şi plecase la părinţi, într-un sat din cîmpia Dunării, nu departe de Calafat. înainte de vacanţă, o implorase pe Renata în nenumărate rînduri să meargă cu el, s-o prezinte părinţilor, să se logodească. Le şi scrisese acestora că va veni acasă cu cineva..., că e vorba de o fată minunată, pe care o iubeşte nespus şi vrea să-i fie soţie. Renata însă, pretextînd că părinţii ei n-ar fi de acord cu o asemenea vizită şi că nici nu s-ar putea învoi de la serviciu, îl refuzase. Resemnat, cu gîndul că o lună de zile şi aşa nu~i o veşnicie, pe acelaşi peron, strîngînd-o în braţe, se despărţiseră la plecare.

De-acasă, i-a scris în fiecare zi cîte o scrisoare, în timp ce de la aceasta n-a primit decît una singură, pe care şi acum o păstrează, ca pe un talisman scump, în noptiera lui.

Cum o zărise pe peron, Victor îşi lăsase bagajele jos şi, făcîndu-şi loc cu coatele prin mulţime, se repezise s-o îmbrăţişeze şi s-o sărute. Renata îi răspunsese cu mai puţină afecţiune, ţinînd strîns între ei, cu o mînă, pachetul pe care îl adusese la gară. Cuvintele se lăsau aşteptate şi primele au fost totuşi ale Renatei :

— Victore, dar unde-ţi sînt bagajele ?

— Trebuie să fie pe-aici..., bîigui Victor, în vreme ce-şi aruncă privirea puţin înapoi, la locul unde le lăsase.

O apucă pe fată de braţ şi făcură cîţiva paşi pînă Iîngă valize, care stăteau cuminţi la locul lor, ocolite cu grijă de călători. Le luă bărbăteşte şi, cu Renata alături, începură să coboare scările tunelului de evacuare de pe peron. La lumina albă a neonului, Renata îi păru puţin obosită, dacă nu chiar abătută şi cu uşoară tresărire în priviri. Vru să o întrebe ce-i cu ea, dar renunţă, comuni-cîndu-i că are intenţia să-şi lase o valiză în gară la casa de bagaje, iar pe cealaltă să o ducă în acea seară la gazdă :

— Vreau să o iau doar pe asta acasă astă seară, că aici am ceva pentru tine. Le-a pregătit mama. Ştii, c un as în... ori, Iasă mai bine să-ţi fac o surpriză.

— Dar, Victore, eu nu pot astă seară să te conduc pînă acasă. Aşa că...

— Cum ? ? Cum e posibil aşa ceva, abia ne vedem după o lună de zile şi tu nu vrei să ne petrecem seara împreună ?

— Nu ţi-am spus că nu vreau, de ce nu mă laşi să termin .' îţi spuneam că nu pot. Şi să nu te superi, dacă alte explicaţii nu-ţi dau. îţi promit însă că, într-una din zilele astea, o să ne întîlnim şi o să discutăm cîteva lucruri. Şi uite, aici, în pachetul acesta, ţi-am adus cărţile pe care le aveai la mine. Te rog să le faci Ioc în bagajele tale, pentru că mă mut şi n-am vrut să ţi le rătăcesc.

Victor o ascultase cu ochii mari şi cu inima cît un purice, neştiind dacă trebuie sau nu să mai intervină. Kteînţelegînd ce se întîmplă, se trezi că Renata îi Iasă pe

valiză pachetul cu cărţi, îi întinde mina să-l salute şi, sărutîndu-l pe neaşteptate, ca şi cum s-ar fi ferit s-o vadă cei din jur, îi zise :

— Şi-acum, dragul meu, la revedere ! Am plecat. Am să te rog să nu mă cauţi, pentru că am să te caut eu mîine seară acasă. Nu ştiu la ce oră, dar oricum după şase.

Ca sub privirile unui om ce nu mai poate vorbi şi auzi nimic, Renata se depărta în mulţimea din faţa gării, sărind în primul taximetru şi cerîndu-i şoferului s-o ducă în centru.

Victor îşi mai aminteşte cum s-a aşezat pe valiză, simţind că nu-l mai ţin picioarele şi, sub privirea curioasă a celor din jur, s-a pornit inconştient pe un plîns ca de copil. L-a trezit mîna unui bărbat ce-l bătea prieteneşte pe umăr, întrebîndu-l ce s-a întîmplat.

— Nimic..., nimic..., îi răspunse Victor printre sughiţuri. Plîng, că am simţit nevoia... vă rog să mă iertaţi dacă... şi, neterminîndu-şi ideea, se ridică, îşi luă bagajele şi plecă spre casă.

Drumul pînă acasă, întâmpinarea gazdei, noaptea aceea, au rămas pete albe în memoria lui. A doua zi, s-a prezentat la facultate să-şi facă înscrierea pentru ultimul an de st.uclii. S-a reîntîlnit cu prieteni, colegi, dar abătut, cu gîndul la cele petrecute cu o seară înainte, n-a fost în stare să lege nici o conyersaţie. De îndată ce şi-a terminat treburile, a plecat spre casă, n-a mîncat nimic şi, îmbrăcat aşa cum fusese în oraş, s-a trimit în pat cu faţa-n pernă şi-a început din nou să plîngă. Simţea într-adevăr că-n acest fel se linişteşte, îşi poate aduna gîndurile şi aşteptarea reîntâlnirii cu Renata nu mai era o durere. Orele au trecut greu, s-a întunecat şi Renata nu mai venea.

22

Cu puţin dupâ ora şapte seara, o bătaie uşoara în geam îl făcu să tresară. Sări clin pat, aprinse în grabă lumina, în timp ce Renata trecu pragul.

—■ Bună seara, Victore, iată-mă că am venit.

Şi cu mîna, imperceptibil, îl împinse uşor spre masa din mijlocul camerei, dorind parcă să păstreze o anumită distanţă între ei. Victor nu se opuse şi, ajungînd în dreptul mesei, scoase un scaun şi i-1 oferi. Aceasta se aşeză, îndemnîndu-1 să facă şi el acelaşi lucru.

— Şi-acum, dragul meu prieten, începu din nou Renata, o să stăm de vorbă puţin despre noi, despre ros turile noastre şi, cînd seara se va termina pentru noi, sper că o să rămînem tot doi prieteni buni...

— Nu înţeleg... dar...

— Te rog, te rog din nou, ca aseară, să nu mă în-trerupi. Să ştii că nu-mi vine nici mie uşor, dar trebuie să-ţi vorbesc, să-ţi spun totul ca unui prieten.

— Renata, cumva tu... încercă Victor cu un gest să-i schiţeze ipoteza ce-1 preocupa.

— O, nu, prostuţule 1 Şi-1 mîngîie uşor pe rriînă. Lucrurile sînt puţin mai delicate şi trebuie să ai răbdare, să mă asculţi.

■— Bine, îţi promit că am să te ascult.

— Aşa, tu ai fost întotdeauna ascultător, ca un copil bun cu mine şi de aceea eu te apreciez. Ştii, Victore, începutul e puţin mai greu. Eu, în meseria mea de con tabilă, nu prea încep niciodată cu lucrurile noi. Actele sînt aceleaşi de fiecare dată, înregistrările în conturi aceleaşi şi de aceea acum, cînd trebuie să încep un lucru nou, mi se pare puţin mai greu. în fine, Victore, şi luîn-du-şi inima în dinţi, începu : în timpul cît tu ai fost plecat la ţară, m-am gîndit la mine şi la tine. Şi să ştii că eu nu ţi-aş putea fi o soţie pe măsura ta.

23

Victor încercă să schiţeze Un zîmbet în colţul gurii şi Renala, crezînd că ar fi vrut din nou să intervină, îi făcu repede un semn cu mina, cerîndu-i să o lase să continue.

— Cred că n-am fi o pereche potrivită. Eu te-aş încurca. Tu eşti un băiat deştept, trebuie să-ţi termini studiile, să-ţi iei licenţa, aspirantura şi, de ce nu, chiar doctoratul. Şi la un aşa nivel, să zicem, cum ar putea

sta lîngă tine o biată contabilă...

Victor se porni atunci pe un rîs sacadat, zgomotos. Dar se opri brusc, ca după un cutremur, şi buzele îi schiţară o întrebare...

— Stai puţin, Victore, că n-am terminat şi mi-ai promis doar — i-o scurtă repede Renata. Eu m-am gîndit că e mai bine să ne despărţim... pentru întotdeauna. Ştii, tu cu ale tale... şi eu cu ale mele. Eu cred că e mai bine aşa. Şi, dacă ar fi să... şi în vreme ce apăsa pe aceste cuvinte, urmărindu-i cu atenţie faţa, îi spuse cu seninătate, crezînd că astfel şi-a încheiat misiunea : Şi-apoi, eu mă mărit. Aşa au hotărît ai mei şi n-am încotro.

— Foarte bine ! replică Victor tare, sărind de pe scaun şi tăind aerul cu degetul arătător ca să întărească cele spuse. Şi continuă, cu acelaşi arătător îndreptat spre el : Dar cu mine, aşa să ştii !

■— Nu, nu, Victore !

— Dar cu cine, dacă nu cu iubitul tău ?

— Nu, nu... şi ezitînd să dea răspunsul, înşiră mai mulţi de aceeaşi... *nu...*

— Renata, tu eşti obosită astă seară, sau ţi-ai propus să mă necăjeşti ?

— Nu, nu, dragul meu. Este perfect adevărat tot ce ţi-am spus.

24

— Insist să-mi spui cinc-i fericitul, clacă nu eu ! zise Victor cu un ton amar, încercînd să înţeleagă realitatea.

— Promite-mi că n-ai să te superi şi n-ai să-mi faci scene.

— Iţi promit.

— Cu Nicky.

— Cu Nicky ? ! Hai că mă faci să rid... dar cum e posibil... Nicky o... şi n-apucă nici de această dată să-şi termine fraza, că Renata, ridicîndu-sc în picioare, se îndreptă automat spre uşă, o deschise şi o zbughi ca din puşcă în noapte.

Victor mai încercă un timp să-i vorbească, dar îşi dădu scama că vorbeşte de unul singur şi ieşi în curte să se

convingă dacă Renata mai este pe undeva, pe aproape. Nu o mai zări şi se întoarse în cameră. Nu mai putu plînge ca aseară, ca-n după amiaza acelei zile. I se păru caraghios să plîngă în urma cuiva Care fuge. Scrîşni din dinţi, aşa cum nu făcuse niciodată pînă atunci, se crezu un adevărat bărbat şi scoase dintr-un dulap, în care-şi păstra lucrurile fără trebuinţă zilnică, o sticlă de coniac, uitată cine ştie de cînd printre alte obiecte şi sticle. O desfăcu furios şi încercă să tragă o înghiţitură. Era o băutură pe care n-o agrea, dar în seara aceea, înghiţitură după înghiţitură, i se păru că nu-i chiar atît de rea. Şi, neobişnuit cu euforia acesteia, căzu repede în pat şi adormi profund...

Cu aceste gînduri şi evenimente retrăite ca pe o peliculă de cinematograf, Victor parcurse şi ultima parte a drumului spre casă.

25

III
Prietenie

A doua zi îl aştepta o zi grea la şcoală, cu un program încărcat, la care se adăuga şi susţinerea unui referat la un simpozion de matematică aplicată, organizat de Universitatea cultural-ştiinţifică, pe plan local. înainte de a se culca, îşi aduse aminte că îşi lăsase răvăşite pe masă filele referatului, după ce-i dăduse ultima formă, şi se hotărî să le ordoneze şi să le încopcieze în dosar, ca a doua zi să aibă totul pregătit. Prins cu treaba ce începuse s-o facă, lupta cu sine, să uite tot ce i se în-tîmplase.

Noaptea aceea a fost pentru Victor, spre deosebire de altele, cu un somn profund, continuu, fără vise şi numai glasul mamei Leana, ce-şi striga de zor cîţcle la boabe, îl trezi la lumina zilei. Se sculă vioi, se uită pe geam, o strigă pe Ella, care, mai harnică, sărise devreme din pat şi, cum noaptea îi fusese un sfetnic bun, se pregăti liniştit de plecare.

în drum spre şcoală, gîndurile i se abătură de cîteva ori de la problemele din acea zi, dar, cu hotărîre, îşi reveni la ale lui.

Cu acest gînd intra pe poarta liceului, cînd din urmă fu strigat de cineva, cu un glas catifelat, abia perceptibil :

— Victoree !... Nu m-aştepţi şi pe mine ?

Victor întoarse capul si, la numai un pas, doi, în spatele lui, o văzu pe Ingrid, pe care o apucă uşor de braţ şi o salută.

26

— Bună dimineaţa! Te rog să mă ierţi, nu te-am observat.

— Nu-i nimic. Vin de la colţul străzii în spatele tău, dar nu te-am strigat, crezînd că o să întorci capul, să mai vezi şi tu lumea. Dar, ia spune-mi, mă iei şi pe mine astăzi la simpozionul tău ?

— Da, de ce nu, chiar cu multă plăcere ! îi spuse cu un zîmbet deschis, ce-i însenină faţa.

Victor i se păru profesoarei, mai mult decît altă dată, că este într-adevăr un bărbat distins, cu trăsături frumoase, de care s-ar putea îndrăgosti orice femeie şi, cum rareori îl mai văzuse în şcoală cu o faţă atît de senină şi cu un zîmbet optimist, nu se putu abţine să nu-i spună mai mult în şoaptă, să nu fie auzită de cineva din jur :

— îmi placi, Victore... şi, cum avansul i se păru nepotrivit, se corectă imediat. îmi placi, astăzi eşti mai optimist, mai vesel, nu posomorit, ca altădată.

Apoi, tăcuţi, Victor nemaifiind pregătit să-i dea un răspuns, intrară în cancelarie, îşi salutară colegii deja sosiţi, îşi lăsară paltoanele la garderobă şi se pregătiră de intrarea la clase. Clopoţelul sună peste puţin timp şi cancelaria se goli repede. Ingrid ieşise mai înainte cu nişte colege, în timp ce Victor, rămas singur în cancelarie, îşi mai căuta de zor, printre cîteva cataloage, pe cel al clasei lui, la care avea oră. Le trecu prin mînă de cîteva ori şi, negăsindu-l, se hotărî să treacă pe la secretariat, să întrebe de soarta lui. în uşă apăru Ingrid, cu catalogul în mînă :

— Nu te impacienta, colega, eu le-am încurcat, e la

mine, îi zise zîmbind, cu o anumită şiretenie în priviri.

— Chiar nu ştiam ce să cred, deşi îl văzusem la locul lui.

27

— Mă ierţi, da ? Iţi promit că n-o să se mai întîmple. Spune-mi, te rog, nu vrei să treci după amiază să mă iei şi pe mine ? Ştii, locuiesc chiar aici, în colţul străzii noastre, vis-â-vis de „Flora", la numărul 23, doar suni şi eu sînt gata. Victor aprobă din cap, iar Ingrid, din prag, completă : îţi mulţumesc, te aştept. Fug, că elevii sînt deja ciorchine pe scară.

După ce-şi termină toate orele de curs, Victor, simţind că-i este foame, se îndreptă spre „Intim", cantina-restaurant unde deseori servea masa. Cum şi după aceea îi mai rămase timp destul pînă la simpozion, se plimbă pe cîteva străzi mai liniştite, apoi, consultînd ceasul, îşi zise că este timpul să meargă să o ia pe pe Ingrid. Punctuală, Ingrid apăru în poartă şi amîndoi, schimbînd puţine vorbe în drum spre Universitatea cul-tural-ştiinţifică, banale aprecieri despre timp şi evoluţia lui în următoarele zile, ajunseră în sala unde urma să aibă loc manifestarea.

Găsiră locuri libere în rîndurile din faţă, se aşezară tăcuţi amîndoi, se acomodară şi, cum din priviri Victor era căutat de responsabilul acţiunii, se scuză faţă de colegă şi se îndreptă spre scena sălii.

Numai ochi şi urechi, Ingrid a urmărit întregul simpozion şi mai ales referatul lui Victor şi, încîntată ca o şcolăriţă ce-şi idolatrizează maestrul, la ieşire, îl felicită călduros, spunîndu-i :

— Ai fost grozav, Victore ! Mi-a plăcut punctul tău de vedere, original, asupra aplicării matematicii la mulţimi şi matrice. Dar, lasă, că asupra acestei pro bleme o să mai discutăm şi, poate, am să te completez şi eu cu cîteva lucruri.

Cei doi matematicieni, abandonînd discuţia profesională, la care fără îndoială ar fi avut fiecare partici-

pare cel puţin egală, mergeau acum din nou tăcuţi, unul lîngă celălalt, rieştiind care trebuie să abordeze altă tema, pentru a-şi umple timpul pe care-l mai aveau de parcurs pînă acasă la Ingrid. Ajunşi în raza unui bec, amîndoi zăriră, în lumina acestuia, fulgi uşori de nea căzînd din norii ce stătuseră toată ziua spînzuraţi deasupra oraşului. Erau primii fulgi din acel început de iarnă şi, cum de fiecare dată acest eveniment produce o senzaţie de bucurie în sufletele oamenilor, şi cei doi profesori, sensibili la poezia naturii, se bucurară ca doi copii.

— Ninge, Victore !

— Ninge, Ingrid !...

— „Ninge, ninge, ninge, Fulgi
de zăpadă încep din nou să
cadă..."

Ingrid fredona acum, cu o voce caldă şi plăcută, în vreme ce îl apucase uşor de braţ pe Victor şi-şi lipise capul de umărul lui.

— Ingrid, dar tu, cu vocea ta, puteai fi o bună solistă,..

—i Aşa cum şi tu, Victore, puteai fi un mare violonist.

— Mă uimeşti, dar de unde ştii tu amănuntul ăsta ?

— Ehei, Victore, poveste veche, ca şi frumoşii ani ai studenţiei noastre... Tu nu-ţi mai aduci aminte, dar noi ne-am cunoscut încă de pe atunci. Eu eram în anul al II-lea, iar tu, în ultimul an. Şi, la o seară culturală a facultăţii noastre, la casa de cultură a studenţilor, tu ai încîntat sala executînd la vioară, cu atîta pasiune, de parcă te văd, *Balada* lui Ciprian Porumbescu. Acum îţi aduci aminte, Victore ? Şi, strîngînd-o uşor de mînă în semn că aşa era, o lăsă pe colegă să continue. Toate

fetele erau topite după tine şi nu-ţi spun, că una, Ana, din grupa mea, ne-a zis la clasă a doua zi : „A fost grozav tipul ăla cu *Balada* de-aseară. Şi dacă le-o învăţa pe eleve, la şcoală, teorema lui Pitagora, mai rămîne de văzut, dar de sucit capul, cu vioara lui, precis le suceşte".Am rîs toate,

atunci, de gluma colegei, deşi poate fiecare, în sinea noastră, credeam că n-ai să ajungi niciodată profesor de matematică. La cîteva zile apoi, te-am revăzut din nou la cantină. Eram cu o colegă înaltă şi slabă, care te simpatiza şi ea din seara aceea. Noi te-am salutat, tu ne-ai răspuns, ne-ai măsurat pe amîndouă cu privirea şi-ai trecut mai departe de masa noastră, neacceptîndu-ne compania. Ne-a fost necaz pe tine şi te-am făcut înfumurat.

— Ca să vezi şi tu, ce ironie, zise Victor, după ce o ascultase pe Ingrid cu atenţie. Să te salute fetele şi tu să te porţi ca un înfumurat ! ?... Şi nu m-aţi mai tras de mînecă ?

— Nu, Victore. Erai aproape „domnul profesor de matematică", în timp ce noi abia trecusem anul „bobo-ciei" şi nu ne puteam permite mai mult. Te-am admirat resemnate, chiar pînă la repartiţie, şi nu-ţi spun, iarăşi, ce bucurie a fost în clasă, cînd aceeaşi Ana ne-a comunicat de brio-ul cu care ţi-ai susţinut examenul de stat. Şi, tot ea, completîndu-se în intervenţia de altădată, ne-a zis : „Ăsta, da, artist ! Nu-l lăsaţi, fetelor, ochiţi-l!".

Victor, ascultînd-o pe Ingrid, cu povestea ei «studenţească în care jucase un rol nebănuit, ar fi vrut să mai zică şi el ceva, dar n-apucă, pentru că ultimele cuvinte ale colegei îl făcură să rîdă aşa cum nu mai rîsese el de multă vreme. Rîse cu poftă şi, deodată, părîndu-i-se rîsul străin, uitat, şi-l curmă scurt.

:w

- Te rog să mă ierţi, Ingrid, poate nu era nimic de rîs, dar mi-a plăcut povestea ta. Şi-a reuşit să mă scoată dintr-ale mele, aşa cum o rază te scoate la lumină.

Ingrid, simţind schimbarea şi noua stare de melancolie în care căzuse, îl întrebă :

— Dar ce-i cu tine ? Te-a supărat ceva, din cele ce ţi-am povestit ?

— Nu... nu... dimpotrivă... Dar uite c-am ajuns. Te rog să mă ierţi, mă grăbesc, sînt aşteptat. Poate altă dată o să-mi mai povesteşti cîte ceva.

Şi scara aceea s-a încheiat cu un călduros rămas bun şi o

sinceră dorinţă de „noapte bună" din partea unuia şi a celuilalt.

Victor, grăbind pasul spre casă, nu găsi explicaţia faptului că o minţise pe Ingrid că este aşteptat. De fapt, în afară de Ella, pe el nimeni nu-1 mai poate aştepta. Zăpada, care căzuse întruna, cît discutase cu Ingrid, în drum spre locuinţa acesteia, începuse acum să se aştearnă într-un strat alb, imaculat, pe case, pe străzi, pe crengile pomilor.

IV

Cin pas pe atte cărări

A douăzi, plecînd aproape ultimul din şcoală, Victor nu ştia parcă încotro să o mai ia. Capul îi era greu, picioarele le simţea obosite, totul în jur i se părea o uriaşă tiribombă, iar prezenţa lui printre nişte elemente

m

mişcătoare, un adevărat zigzag, ca în lecţiile de conducerea automobilului pe traseul robot. Albul imaculat de afară, atins şi de cîteva raze de soare ce-apucaseră să se prelingă după un nor, îi orbi privirea şi, nemai-pipăind ultimele trepte ale scării de la ieşirea principală, calcă în gol şi, prăbuşindu-se, se duse sanie pînă în mijlocul trotuarului.

Cîţiva trecători se grăbiră să-1 ajute să se ridice, dar, dîndu-şi repede seama de neputinţa acestuia de a-si coordona mişcările şi starea verticală, se gîndiră că incidentul s-ar putea să nu fie banal şi hotărîră imediat să-1 aşeze la orizontală, sub streaşină clădirii. O femeie în vîrstă se adresă celor doi bărbaţi, care-1 aşezau cu grijă jos, să-i dea voie să-1 vadă :

— Sînt cadru medical, vă rog să mă lăsaţi, să vad ce-a păţit ! Vă rog, nu vă înghesuiţi, lăsaţi-i aer, să respire !

Se apropie, se aplecă asupra lui Victor, cu o mînă prinzîndu-i stînga pentru a-i lua pulsul, iar cu cealaltă desfăcîndu-i precipitat paltonul, să-i poată palpa cutia toracică şi să-i dea drumul să respire mai uşor. Se convinse că inima îi bătea şi-n continuare, cu aceeaşi repeziciune şi grijă profesională, îi pipăi coloana, capul, dîndu-şi seama de contuziile survenite în căderea pe trepte. Ridică ochii şi le zise celor din jur, ce aşteptau curioşi :

— Mai departe n-am cum să-l ajut să-şi poată reveni. Să meargă cineva înăuntru la un telefon, să anunţe salvarea. Pînă va veni, eu o să stau a'ici, să-i veghez pulsul şi, dacă va fi nevoie, o să-i facem şi puţină respiraţie artificială.

Un băieţandru, cocoţat pe balustrada scării, sări repede în prag şi fugi să dea telefon la salvare. Bătrîna îl îngriji cu toată conştiinciozitatea şi priceperea ei, d§

fostă asistentă la un cabinet de cardiologie, acum pensionară, iar cînd sosi maşina salvării, îi explică însoţitoarei de pe ambulanţă despre prezumtivul diagnostic şi, ştiind că de-acum pacientul e pe mîini bune şi prezenţa ei nu mai este necesară, zise, oarecum mulţumită, celor ce-l ajutaseră pe Victor :

— Nu numai căderea e de vină. Se pare că-i vorba şi de altceva.

•— A căzut rău, poate să moară ? o întrebă, curios, unul dintre cei ce-l ajutaseră pe Victor.

— Nu, nu cred, dar e bolnav şi de-asta a căzut, asta vroiam să vă spun.

Zicînd acestea, bătrîna îşi făcu loc printre cei dţiva curioşi ce mai rămăseseră pe loc după plecarea salvării şi o porni agale pe străduţa dinspre piaţă, purtîndu-şi gîndurile şi anii printre semenii ce ştiu mai mult sau mai puţin decît ea despre acel ,.ceasornic" al vieţii. Ajunsă la colţul străzii pe care o pornise, se mai uită o dată înapoi, aşa, fără nici un rost, şi-i păru rău că n-a insistat cît de cît să afle identitatea pacientului pe care-l consultase şi-i dăduse acel minimum de prim ajutor. Vru să-şi reamintească figura asistentei sau a

şoferului de pe salvare, dar nu putu să mai realizeze nici o asemănare cu vreo figură obişnuită de la clinică. „Nu-i nimic, dacă am să vreau să aflu cîte ceva despre cazul acesta, o să-mi fac drum la urgentă mîine dimineaţă şi o să văd eu despre ce-i vorba. Internările la urgenţă, oricum, se înregistrează". Mai parcurse cîţiva paşi şi, nu ştia de ce, gîndurile o purtară pe această bătrînică, ce va avea să joace un anume rol în viaţa lui Victor de aici înainte, înapoi, spre anii de activitate profesională, spre cazurile similare, pe care le întîlnise alături de una dintre personalităţile cardiolo-

giei româneşti, medicul specialist Georgeta Merfu, doctor în ştiinţe medicale. Şi cum ea a fost o adeptă a preceptelor profesionale ale acesteia, îşi aminti cum doctoriţa susţinea că, în multe cazuri, incidenţa determină diagnosticarea multor boli cardiace.

Ajunsă în zona pieţii, uită de cumpărăturile ce-şi propusese să le facă şi, zărind autobuzul ce ducea către Spitalul de urgenţă, se grăbi spre una dintre uşile acestuia.

Nemaiavînd răbdare pînă a doua zi, vroia să ajungă repede, cît mai repede, la spital, să vadă ce-i face pacientul, să ştie cine e, să-l poată ajuta, să-i dea un sfat.

Aşa a fost, dintotdeauna, asistenta medicală Ortansa Vatamaniuc. Şi dacă fostul ei soţ, Igor Vatamaniuc, ar mai trăi, n-ar putea tăgădui conştiinciozitatea ieşită din comun a Ortansei faţă de asemenea cazuri.

Se căsătorise cu Igor, în spital, imediat după război.

El, militar combatant pe front, depistat ulterior că suferea cu inima, după tratamentul aplicat într-un spital militar de campanie, fusese, într-o aşa zisă convalescenţă, pe mîinile ei. Militar destoinic, încă destul de tînăr, cunoscînd iureşul focului în luptele date pe pă-mînturile noastre, el rămăsese singur după război.

îşi făuri căminul alături de Ortansa, asistenta ce cu atîta grijă se apropiase de suferinţele lui, de sufletul lui bun şi statornic.

A fost un soţ bun, un gospodar neîntrecut, 'prieten de nădejde şi 1-a regretat şi-1 regretă şi-acum. Nemiloasa boală de care suferea nu 1-a lăsat să trăiască prea mulţi ani lîngă ea. Deşi rămăsese văduvă la numai treizeci şi cinci de ani, nu s-a mai căsătorit niciodată. Dragostea sinceră pentru Igor a păstrat-o

»emt.iri,atâ în suflet şi de multe ori, apropiindu-se de bolnavi, de sufletele acestora, şi-1 închipuia pe cel pe care cu ani în urmă îl îngrijea, căruia îi înţelegea suferinţele. Şi aşa, poate, Ortansa de acum, de la vîrsta senectuţii, reuşise să-şi contopească în mod fericit îndatoririle profesiunii pe care o exercitase pînă nu de mult, cu dragostea neţărmurită pentru cei suferinzi. Acesta era, fără îndoială, şi motivul interior al pornirii spre spital. Cum nici n-ar fi putut dormi fără a şti ce se întâmplase cu necunoscutul, se prezentă la medicul de gardă, întrebînd emoţionată, ca o bună bunică, mamă ori mătuşă :

— Domnule doctor, vă rog să mă iertaţi, sînt fosta asistentă medicală, Ortansa Vatamaniuc, de la clinica de cardiologie şi am pe cineva în stare gravă, adus cu salvarea la urgenţă.

— Şi cum se numeşte, ca să vă pot spune despre ce-i vorba ? o întrebă, profesional, medicul.

— Păi... asta e... ştiţi, e un bărbat nu prea înalt, plăcut, pare a fi intelectual.

Medicul îşi dădu seama că fosta asistentă, dacă aşa este, vine cu vreo proaspătă intervenţie, pentru cineva căruia n-a apucat încă să-i afle nici numele. Dar, totuşi, ca s-o ajute, îi zise cu acelaşi aer rece :

— Vezi şi dumneata la sala doi ! Poate-i vorba de profesorul Păuna, de la Liceul economic, venit cu sal varea şi pe care 1-a recunoscut de îndată asistenta Niculescu, zicînd că-i profesorul de matematică al băia tului ei.

Ortansa, fără a-i mulţumi doctorului, ieşi din camera de gardă şi fugi la sala indicată de acesta. îl recunoscu repede

pe Victor, căruia tocmai i se aplica un trata-

ment. Se uită atent la asistentă şi constată cu bucurie că este o fostă colaboratoare, care acum lucra la urgenţă.

— Paula, tu eşti ? Ce surpriză, nici nu-ţi poţi închipui cit mă bucur că te găsesc acum aici..., şi n-apucă să termine ce ar mai fi avut de zis, că, în acelaşi semn de mulţumire pentru revederea neaşteptată, interveni şi aceasta :

— Ortansa ? !... *Ce-i cu* tine, ce cauţi aici ? Ce necaz ai ?...

— O, nu... nu am nici un necaz. Am venit pentru..., şi arătă cu mîna spre cel din pat.

— Domnul profesor e rudă cu tine ?

— Nu. Dar, din întîmplare, eu i-am dat primul ajutor şi vroiam să ştiu cum se mai simte.

— Formidabil! Eşti extraordinară, Ortansa, ai rămas aceeaşi „sentimental-profesională", cum te ironizam noi, fetele, altădată. La bătrîneţele tale, încă vrei să mai ştii ce fac cei cărora le-ai dat, chiar şi întîmplător, o mînă de ajutor. Aşa ceva e, într-adevăr, demn de etica noastră profesională, completă, pe un alt ton, Paula, gîndindu-se să reţină amănuntul, în calitatea-i de organizatoare a grupei sindicale. Apoi îi vorbi Ortansei despre starea bolnavului : Să ştii că are cîteva contuzii. Dar nu ăsta-i necazul. Este cardiac şi se pare că nu şi-a îngrijit suficient boala.

Ortansei, cele confirmate de Paula îi treziră deodată un sentiment de compasiune şi, cum bolnavul încă era în stare de inconştienţă, îi zise asistentei ;

— Păcat de el, e încă tînăr !

Paula, ca şi cum n-ar fi auzit cele spuse de fosta ei colegă, îşi văzu mai departe de tratament, mai fugi şi la un pat alăturat, rostuind cîte ceva, apoi, îndreptîn-du-se spre uşă, se scuză, zicînd că trebuie să meargă

pînă la medicul de gardă, să-l întrebe ceva. De fapt, Paula, ştiind prea bine poziţia fermă a medicului de garda cu privire la intrarea persoanelor străine în secţie, vru să-l informeze pe acesta de vizita inopinată a fostei colege şi, eventual, să-i ceară permisiunea să o mai reţină.

— Domnule doctor, nu vă supăraţi că vă deranjez, o fostă colegă, asistentă la cardiologie, se interesează de pacientul nostru...

—• Ştiu, ştiu, dacă zici că-i în temă, las-o acolo, poate te ajută cu ceva.

Paula rămase înmărmurită de atitudinea medicului, pe care n-ar fi bănuit-o niciodată. Atîtea gărzi făcuseră împreună şi ştia foarte bine cu cîtă intransigenţă profesională tăia orice tentativă de acest fel. Contrariată, se întoarse în salon, crezînd că astăzi medicul nu-i în toate ale lui, nu-i cel dintotdeauna, sau „poate vrea să-mi joace vreo farsă", gvndi Paula în sinea ei.

Ortansa, între timp, îşi trăsese un scaun lîngă patul bolnavului şi îi lua în linişte pulsul, în vreme ce acesta dădea uşoare semne de clipire din pleoape. Cum o simţi pe Paula la spatele ei, îi spuse :

— Paula dragă, îşi revine. Poate ar fi bine să-l anunţi pe domnul doctor.

Medicul se prezentă de îndată în salon, Ortansa eedîndu-i locul lîngă patul bolnavului. Aşează stetoscopul pe pieptul acestuia şi, cu capul aplecat spre bolnav, îi zise Ortansei :

— Colega, cred că umbli cu biberonul de apă vie după dumneata : de cum apăruşi, îmi învie pacientul.

Ortansa se abţinu să dea un răspuns medicului şi-l urmărea cu toată atenţia pe Victor.

37

Medicul îi plimbă mina pe faţă, pe frunte, îi făcu un masaj digital şi apoi,]ovindu-l uşor cu palma pe obraz de o parte şi de alta, îi zise :

— Hai, profesore, deschide bine ochii, aşa, aşa, miş-că-ţi buzele, strînge pumnii uşor şi apoi desfă-i, aşa, vezi că poţi face şi puţină gimnastică ?

Victor, revenindu-şi, îşi dădu seama că este într-un salon de spital şi, vrînd să facă o mişcare în pat, simţi dureri în zona spatelui şi a capului. Renunţă şi, cum nu cunoştea pe nimeni din juru-i, renunţă să ceară explicaţii.

Medicul îl mai mîngîie o dată pe obraz, îi strînse uşor braţul, în semn de mulţumire că trecuse greul, şi-i spuse asistentei ;

— Paula, te rog, de-acum să aibă linişte şi continuă tratamentul prescris. Nici o grijă, profesore, mîine te mutăm într-o rezervă sus, iar în cîteva zile, sper, ai să te poţi duce acasă. Dumneata, adresîndu-i-se Ortansei, dacă ai timp la dispoziţie şi vrei să mai rămîi, văd că de halat ai făcut rost, ajut-o pe Paula.

— Da, domnule doctor, vă mulţumesc.

Victor urmări discuţia şi apoi pe medicul care ieşi din salon.

In acest timp, Paula pregăti seringa şi-i făcu bolnavului o injecţie. Victor simţi o uşoară moleşeală şi adormi. Ortansa îşi lipi din nou scaunul de pat şi, cu dragoste maternă, ca în faţa unui copil care doarme, îl privea pe Victor, îi asculta respiraţia uşor întretăiată.

Ar fi vrut să-l acopere mai mult cu cearşaful, dar îşi dădu seama că n-are rost, că şi aşa în salon este destul de cald. Văzîndu-l că doarme, îi zise Paulei că ar vrea să meargă puţin pînă sus, în clinică, să-şi mai revadă cîteva colege.

S8

— Păi, nu te duci, drăguţă, că doar sînt eu aici şi o să am grijă de el, dacă se trezeşte.

— Ştiu, dar n-o să zică nimic domnul doctor ? !...

— Ei, bravo, ce-o să zică ! Doar eşti cadru medical, tot de-a noastră se cheamă că eşti. Du-te fără grijă !

Ortansa, asigurată de Paula că totul este în regulă, se duse liniştită pe scări la etajul al treilea, la cardiologie. Nu-.şi mai întîlni prea multe colege, cele din generaţia ei fiind fără îndoială pensionate, ca şi ea, iar altele, mai tinere, rotite pe la alte specialităţi. O infirmieră, totuşi, aproape de anii ei, o recunoscu şi a fost deosebit de îneîntată să o întrebe cîte ceva de sănătate, de rostul ei pe-acolo şi alte nimicuri, după care o invită în cabinetul

de gardă, unde unul din medicii cu care colabo rase Ortansa, deşi peste vîrsta de pensionare, mai lucra încă în spital. Revederea a fost de-a dreptul emoţionantă, iar bătrînul aproape septuagenar nu-şi putu ascunde sentimentele mai vechi ce le purtase Ortansei şi, îmbrăţişînd-o cu afecţiune, îi zise :

— Mă bucur mult că ai venit să mă vezi, asta în seamnă că aceia care s-au plăcut odată, trebuie să se mai revadă şi să se mai placă.

Ortansa, auzind cele spuse de fostul ei şef de aproape patru decenii în urmă, se fîstîci toată, ca o adolescentă şi, neştiind ce să răspundă şi mai ales ce atitudine să ia, se lăsă moale în braţele medicului, închise ochii şi simţi sărutul acestuia pe obraz. Trezită din buimăceală, se desprinse uşor, se rezemă cu podul palmelor de birou şi, cu o privire supărată, îi reproşa :

— Vai, domnule doctor, dar ce-nseamnă asta ? N-aţi făcut aşa ceva nici în tinereţe, ce v-apucă acum, la anii noştri ?

— Apoi, de... apoi, de... ce să fie, Ortansa !...

Ş9

— Chiar aşa, domnule doctor, chiar aşa să fie, că noi, bătrînii, de la o vreme, trecem din nou prin mintea copiilor ? !

— Ortansa, te rog ! se răţoi bătrînul. Să ştii că nu i o copilărie. Este-un lucru foarte serios. De mulţi ani, de cînd vroiam să am o explicaţie cu tine...

— Dar... domnule doctor...

— Nu. Te rog să mă laşi să vorbesc. în tinereţe te-am iubit sincer şi nu ţi-am spus-o niciodată. Am păstrat-o atîţia ani, ca pe o taină scumpă. Atunci, cînd le-ai măritat, mi-am zis că'-i vina mea că nu am acţionat la timp. Apoi, m-am căsătorit şi eu şi cu asta am crezut că totul s-a terminat. Dar, vezi tu, dragă, că nu i aşa cum vrei, ci cum îţi joacă bobii sorţii. Te-am ocolit, te-am ştiut atîţia ani asistenta doctoriţei Merfu şi puteam oricînd să fac un schimb de asistente, dar n-am vrut să ştii niciodată că fug după tine.

— Domnule doctor, dar mă uimiţi şi-mi faceţi inima să bată mai tare decît trebuie la anii ăştia...

— N-are decît să-ţi bată, Ortansa, pînă ce ţi-o sări şi din piept, că eu sînt aici, lîngă tine, ţi-o sărut şi ţi-o pun la loc.

— Dar, domnule doctor, vă rog să lăsăm glumele, eu am venit aici să vă văd şi să plec.

— Poţi să pleci, Ortansa, să faci ce vrei ! Do-acuin îmi este

indiferent. Mă bucur că ne-am reîntîlnft şi-am putut să-ţi spun tot ce aveam pe suflet. Simţeam că mă apasă ceva şi nu mă puteam retrage în singurătatea bătrînceii mele, pînă nu-ţi spuneam ce aveam de spus. Auzisem că 1c-ai pensionat, şi nu ştiam unde să te caut. N-am vrut să întreb pe nimeni, nimic. Şi uite că soarta mi te-a mai scos o dată-n cale. De-acum... adio... la noi

40

această despărţire, acum, se potriveşte. De mîine, nu mai intru pe poarta acestui spital, mă pensionez...

Ortansa, emoţionată de cuvintele medicului, nu ştia ce să mai creadă : „Ce-o fi cu omul ăsta, ce l-o fi apucat ?" se gîndea în sinea sa, îndreptîndu-se spre uşă.

în timpul cît Ortansa a lipsit din salonul de la urgenţă, Victor se trezise şi acum sta de vorbă cu asistenta, care se găsea la căpătîiul lui. Mai odihnit şi mult relaxat, întrebă unde se află, cum a ajuns acolo şi, mai ales, pentru ce motiv. Nu-şi mai reamintea nimic din tot ce se întîmplase cu el. Tocmai cînd Paula insista să nu se agite, că o să afle totul de la colega care i-a acordat primul ajutor, Ortansa intră agitată, abia ţinîn-du-şi sufletul. Paula, văzînd-o cum arată, nu ştiu ce să creadă :

— Ce-i cu tine, Ortansa ? Ce-ai păţit ? Ţi-e rău ?

— Rău, rău de tot !

■— Stai puţin în pat, să-ţi fac un calmant.

— Nu, nu-i nevoie, simt că mă sufoc, vreau aer...

Şi luînd-o pe Paula de mînă, ieşi cu ea pe hol şi se aşezară pe prima bancă. După ce se mai linişti un pic, Paula o văzu că şopteşte ceva, ca pentru sine.

— Da' ce-i cu tine, dragă, că parcă nu mai eşti în toate minţile ? !

— Nu mai sînt, Paula, să ştii că nu-mai-sînt ! sublime cele trei cuvinte. Ştii, am fost sus...

— Ştiu, dragă, ştiu, şi zi odată, ce-ai păţit ?

— Mă-ntîlnii cu Mira, infirmiera, şi, după ce pălă vrăgirăm noi puţin, îmi zise : „Ortansa, hai să te duc la camera de gardă, să-ţi mai vezi şi tu fostu-ţi şef din tinereţe". Şi eu o întreb : „Care ?" Mira mă trage de mînă, îmi deschide uşa şi îmi zice : „O să se bucure

domnul doctor Livescu, cînd o să te vadă !". Şi să

vezi, Paula, intru înăuntru, Mira se retrage şi Livaseu, cînd mă vede, se repedfe la mine, mă ia in braţe .şi mă săruta pe obraz...

— Ha, ha, ha..., începe Paula să rîdă eu poftă. Şi ce-i cu asta ? Pentru atîta lucru tc-ai speriat toată ? Şi iar se porneşte pe rîs.

— Da... dacă-ar fi fost numai atît...

— Na, că asta-i bună .' completă Paula, printre sughiţurile de rîs. Ce să-ţi spun, Ortansa, m-ai distrat grozav. Şi încereînd să-şi reţină rîsul, care deja stîrnea curiozitatea celor ce se vînzoleau dintr-o parte în alta, o luă pe Ortansa de braţ şi-i zise : Hai să mergem în salon, că domnul profesor vrea să te cunoască. Nu ştie nimic din ce i s-a întîmplat şi ai grijă cum ii dozezi emoţiile.

— Bună ziua, domnule profesor, şi să mă iertaţi că v-am răpit puţin colega de lîngă dumneavoastră. Dar, ştiţi, nu m-am simţit prea bine şi aveam nevoie de ea. Nu ştiu dacă v-a spus, eu sînt Ortansa Vatamaniuc, pensionară. Astăzi, cînd tocmai treceam prin faţa şcolii unde lucraţi, s-a întîmplat ca dumneavoastră să cădeţi pe scări şi să vă loviţi. Şi, cum eram în meserie, v-am ajutat, pînă a venit salvarea. Iar acum am venit să văd ce faceţi.

■— Vă mulţumesc, vă mulţumesc foarte mult! zise Victor, cu o jumătate de glas. Nu-mi amintesc nimic, dar, dacă dumneavoastră ziceţi că a fost aşa... 4

— Staţi liniştit, domnule profesor, poate vă mai odihniţi puţin. O să mai vorbim şi mîine şi poimîine...

— Cu multă plăcere.

Şi Ortansa, strîngîndu-i mîna, se întoarse spre Paula, care, pentru a întări sfatul colegei, îi comunică lui

Victor că s-a telefonat la şcoală, să se ştie situaţia lui, iar secretara a fost rugată să anunţe şi acasă.

Medicul de gardă veni în vizită, să vadă starea bolnavului.

— Ehei, profesore, altă viaţă, altfel arăţi acum ! Sper că fetele nu te-au plictisit în după amiaza asta.

— Nu... nu, bîigui Victor, cu un uşor zîmbet pe buze.

— Bine, bine, profesore, zise medicul, făcîndu-şi atent şi discret meseria şi controlîndu-şi datele ce-l interesau privind evoluţia bolii pacientului. Să-ţi mai las compania asta în continuare, sau să-ţi asigur o gardă mai... tînără şi mai... zglobie ?

'— Vai, domnule doctor, şi noi care credeam că pentru domnul profesor sîntem garda cea mai potrivită, completă Paula, în timp ce Victor încerca să rîdă atît cît îl lăsau durerile.

— Bine, domnule profesor, vasăzică de-al de ăştia-mi eşti !... Deocamdată, pentru astă seară, e destul. Noi îţi spunem somn uşor, gînduri cît mai puţine şi chiar deloc şi de restul, îţi promitem, o să avem noi grijă. Haideţi, fetelor, şi voi cu mine, le zise medicul celor două, ieşind împreună din salon.

Paula, care din discuţia la telefon cu secretara şcolii nu putuse afla nimic despre ceva care să-i fi produs şocul emoţional lui Victor Păuna, încercă să-i destăi-nuie medicului bănuielile ei :

— Domnule doctor, eu cred că profesorul a avut vreun necaz prea marc, de s-a blocat în halul ăla, să cadă pe scări.

— Ei, şi tu, prea le crezi pe toate !... Lasă omul să intre în apele lui şi-o să ne spună el, sau pur şi simplu o fi alunecat pe zăpadă şi-o fi căzut.

Ortansa, care şi ea, ca şi Paula, bănuise că prologul incidentului are un alt resort decît cel al unei căderi banale, se codi, totuşi, să susţină punctul ei de vedere sau pe al Paulei şi, ca să-i cînte doctorului în strună, îi dădu dreptate :

— Da, domnule doctor, aveţi dreptate !

In faţa camerei de gardă, medicul le zise şi celor două „noapte bună", dîndu-i Paulei ultimele indicaţii pentru pacient şi se retrase.

— Hai, dragă, să mîncăm ceva, că mi-e o foame de lup, zise Paula, luînd-o pe Ortansa de braţ, şi după aia o să ne odihnim şi noi puţin, că nu se ştie ce o mai fi şi în noaptea asta, pe-aici, cine ştie de n-o mai cădea vreunul pe gheaţă... şi uite aşa ! Numai gărzi, aici, să nu faci !...

După ce-şi potoliră foamea, din mîncarea pe care le-o rezervase Sofi, bucătăreasa şefă, cele două se aşezară în paturi, să-şi odihnească, fiecare, bătrîneţele. Paula, deşi nu era chiar aşa de tînără, arăta mult mai bine decît ar fi trebuit la anii pe care îi avea. A fost întotdeauna şi este *încă* o femeie căreia, fără rezerve, i se putea spune frumoasă : zveltă şi cu un aer de uşoară înfumurare, cum le părea celor ce n-au reuşit să se apropie de sufletul ei, fiind căsătorită cu un inginer proiectant, un bărbat la fel de prezentabil şi atent cu ea, chiar şi acum, după mulţi ani de căsnicie. în fiecare zi, ca şi în primii ani, o aduce pe Paula cu maşina ori pe jos la serviciu şi nu uită niciodată seara, sau cînd iese din gărzi, să facă acelaşi lucru. Au un singur băiat, pe Gabriel, în anul al treilea la Liceul economic, elevul lui Victor, şi sînt amîndoi foarte mîndri de odrasla lor.

Toate acestea şi multe altele i Ie-a povestit Paula în seara aceea Ortansei, pînă ce amîndouă au reuşit să

treacă spre somnul binefăcător. N-au apucat însă să se bucure prea mult de căldura cearşafurilor şi a pernelor moi în care-şi afundaseră capul, căci au fost trezite pentru un alt caz, aşa cum prezisese Paula, care le-a ţinut în picioare toată noaptea.

în vreme ce Paula se grăbea să-şi preia numărul următor, Ortansa intră în salon, să-l vadă pe Victor. Se convinse că doarme liniştit, îi ridică încetişor un picior ce-i ieşise de sub cearşaf şi-i atîrna pe marginea patului, apoi ieşi să-şi ajute

colega la noile treburi.

Paula, simţind tot mai mult nevoia ajutorului, fiind deja cuprinsă de oboseală, îi întinse o faşă pentru a bandaja piciorul bolnavului accidentat şi-i zise în glumă Ortansei, ca să mai omoare timpul :

— Vezi, dacă nu veneai ieri aici, îl mai vedeai tu pe Livescu ? Şi ce cavaler îmi închipui c-a fost cu tine..., ce introducere cred că ţi-a făcut! ?

— O, Paula, nu-mi mai aduce aminte, te rog. Ţi-am spus că nu mi-a plăcut gestul lui. Măcar de-ar fi făcut-o la tinereţe — atunci, poate era altceva.

— De, dragă, cine strică, decît tu, că te-ai pensionat prea repede !

Şi în timp ce bandajau picioarele celui adus la urgenţă, ar fi vrut să mai continuie discuţia şi pe altă temă, dar acesta începu să strige de durere şi au fost nevoite să tacă şi să-1 îngrijească pe suferind. Ii făcură un calmant şi apoi încă unul, îi schimbară în cîteva rînduri pansamentele şi, luate cu treaba, nici nu băgară de seamă că afară se făcuse ziuă. Pacientul adormi în cele din urmă, iar ele ieşiră să salute schimbul care tocmai intrase şi să-1 mai vadă o dată pe Victor.

în camera de gardă găsiră indicaţia medicului ca Victor să fie transferat la cardiologie, pentru continuarea

tratamentului şi eventuale investigaţii mai complexe. Amîndouă hotărîră să mai întîrzie un pic şi începură, din proprie iniţiativă, să pregătească transferul. însoţiră brancardierii pînă la etaj, îl aşezară pe Victor în pat, în aşa fel încît să nu-1 supere contuziile, îl dădură în primire fetelor şi-şi luară rămas bun, promiţîndu-i că vor reveni, negreşit, să-1 revadă.

Coborînd scările, de la una din ferestre, Paula îşi zări soţul care o aştepta la poartă şi i-1 arătă grăbită Ortansei, zicîndu-i :

— Te rog, iartă-mă, am fugit. Uite-1 pe Nicu, m-

aşteaptă. Vino mîine, după amiază, să-1 vedem pe profesor. Te pup, pa !

Ortansa, rămasă singură, se aşează pe o bancă să-şi mai adune puterile, bănuind că după o noapte geroasă zăpada o fi îngheţat şi se merge greu. Cînd crezu că e în stare să dea piept cu iarna de afară, se ridică, trecu în holul mie şi de acolo, sprijinindu-se atentă de balustradă, coborî scările, de pe care portarul tocmai îndepărta, cu o *lopată* de lemn, zăpada ce se aşezase în timpul nopţii. Aşa cum bănuise, constată că zăpada, geruită, scrîşnea sub picioare. Cum autobuzele circulau greu pe o asemenea vreme, o luă încet pe jos spre *centru, ca* apoi de acolo să se poată îndrepta în partea opusă a oraşului, spre cartierul vechi, unde-şi avea locuinţa.

Ajunsă acasă, Ortansa îşi recapitula, aşa ca pentru sine, drumul parcurs şi-şi reaminti că pe o distanţă de mai bine de trei kilometri nu întîlnise nici un cunoscut. Pe de o parte, credea că acest lucru este în avantajul ei, căci ea, pensionară, fără obligaţii de serviciu, ce-ar fi căutat să umble de una singură pe străzi, pe frig şi alunecuş, iar, pe de altă parte, îi părea rău că n-a în-

tîinit vreun cunosct.it, căruia săi povestească, poate chiar cu lux de amănunte, ce poate să facă un om vrednic, curajos, chiar şi la acei ani, consideraţi „anii pensionării" şi care, nu ştia de ce, de cele mai multe ori se confundă cu anii inactivităţii, ai unei stupide şi pasive contemplări a realităţii.

Ortansa, femeia aceasta mică de statură, cu un zîm-bet feminin îneîntător în colţul gurii, păstrat pînă la această vîrstă, încă plină de viaţă, spre deosebire de unele dintre suratele ei ce se trecuseră înainte de vreme, constata că vitalitatea sa era poate rezultatul firesc al dăruirii faţă de oameni, de semenii în mijlocul cărora a trăit şi a muncit şi cărora li se dăruie şi acum, aşa cum face şi în cazul lui Victor.

Nu-şi reproşează nimic. Ştie precis că în orice alte împrejurări ar fi procedat la fel. îşi aminti un episod din viaţa ei cînd în timpul războiului, fiind din întîm-plare în Bucureşti la un unchi, într-o alarmă aeriană se

trezise singură pe o stradă înghesuită de tarabe şi, în loc să coboare în adăpost, cărase trupurile grele ale răniţilor spro punctele de îngrijire. Nu ştie ce-a deter-miiiat-o să facă acest lucru atunci, dar ştie că meseria ei şi grija faţă de oameni au fost consecinţa firească a unei vocaţii interioare.

Viaţa i-a fost potrivnică Ortansei şi n-a putut să fie mamă.

Acest lucru a preocupat-o întotdeauna şi a determinat-o să-şi găsească refugiul în dragostea şi apărarea vieţii celor din jur.

Pe Victor îl cunoscuse prea puţin. Nu ştie decît cîteva lucruri sumare despre el şi i se pare curios că i-a promis că se va mai duce să-l vadă. Nu-i este rudă, prieten ori cunoştinţă mai veche. Şi-atunci, de unde

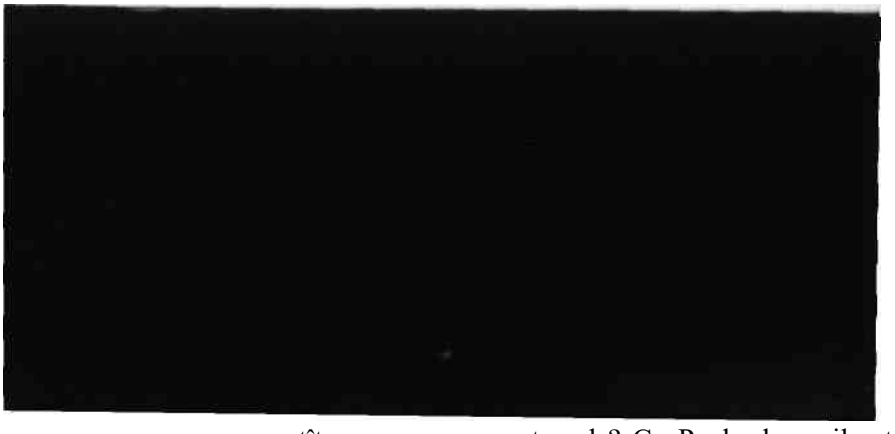

atîta preocupare pentru el ? Cu Paula, lucrurile stau altfel: dacă îl va mai vizita pe Victor, gestul ar putea fi atribuit faptului că este profesorul băiatului ei. Dar ea ?

Cu aceste frămîntări în suflet, Ortansa, care a crezut mereu despre sine că nu-i decît un bob de grîu în spicul mare al împlinirii şi că rostul ei nu poate fi decît comun cu al tuturor, ieşi în bătătură, prinse o găină, cu gîndul să-i facă lui Victor o supă gustoasă pentru a doua zi.

Aşa se face că apăru din nou în rezerva de spital.

— Bună ziua, domnule profesor, şi... după cum vedeţi, „promisiunea dată este datorie curată", zise Ortansa, începînd să descarce, din sacoşa ce-o avea cu ea, borcanul cu supă, puţină friptură, o prăjitură de casă, cîteva cornuri cumpărate în drum.

Victor, mult mai vioi de cum îl lăsase, ridicat în capul oaselor, rămase surprins de vizita, pe care, de altfel, n-o aştepta şi mai ales de grija faţă de îmbunătăţirea meniului de spital. El niciodată nu fusese un gurmand, dar în faţa unui asemenea prînz, pe care nici nu-l bănuise, i se treziră toate oimturile gustative. Neputînd să mai spună prea multe, încerca Uoar să-i mulţumească proaspetei sale cunoştinţe şi

prea binevoitoarei vizitatoare :

— Dar... vă rog, vă implor... de ce atîta deranj. Ce-i cu bunătăţile astea... Ştiţi, nu era cazul. Eu... sînt mulţumit şi cu ce primesc de aici...

— Vă rog... vă rog, a fost plăcerea mea şi, aşa cum ştiţi şi dumneavoastră, în asemenea situaţii nu mă puteţi refuza.

— O, nu... nu... nici nu mă gîndesc, doamnă Ortansa... dacă-am reţinut bine numele dumneavoastră, dar de ce atîta grijă faţă de mine ?

— Să lăsăm, să lăsăm asta pentru altă dată. Deocamdată, văd că va simţiţi mult mai bine şi mă bucur. Vreau să vă văd cît mai repede acasă şi poate o să stăm de vorbă mai mult atunci despre dumneavoastră, despre suferinţele dumnevoastră şi poate că am să vă mai ajut cu cîte ceva.

— Dar suferinţele mele sînt fără importanţă, zise Victor, i

— Poate da, poate nu... rămîne de văzut, domnule profesor. Deocamdată, eu vreau să ştiu că sînt lingă dumneavoastră...

Cu acestea, discuţia dintre cei doi se termină, în momentul intrării în rezervă a comisiei de medici şi studenţi practicanţi ai facultăţii de medicină, de pe lîngă clinică, degustarea bunătăţilor trebuind să fie amînată. Ortansa, ocolindu-i uşor, reuşi să se strecoare în hol şi de aci se îndreptă spre ieşire.

Cîteva zile n-a mai trecut pe la spital, ştiind, de fapt, că la mijloc este şi o zi de vizită, în care Victor, fără îndoială, va avea şi alţi vizitatori. Şi într-adevăr, Victor nu se putea plînge de acest lucru. Aproape întregul personal mediu al secţiei în care era internat, asistente, furori de caritate, infirmiere şi chiar şi dintre cei de la administrativ, î^i făceau timp aproape zilnic şi treceau, aşa, ca din întîmplare, prin rezerva lui Victor, să-i aducă o floare, sau să-i spună doar buna ziua, prin uşa uşor întredeschisă. Nu era un erou al zilei, dar aceşti oameni auziseră de ici, de colo, cîte ceva despre un om şi vroiau să-1 vadă.

Ziua de duminică îl găsi pe Victor într-o stare proastă. Medicamentaţia prescrisă, deşi fără îndoială nu putea fi decît cea adecvată, îi crease probabil o stare deosebită... Cu toate explicaţiile asistentei medi-

cale, refuza să înţeleagă faptul că pastU«Ie, dozate şi etic Lihite după formulele chimice de fabricaţie, produc reacţii secundare. Şi-atunci Victor se hotărî să fie prudent cu administrarea lor în continuare : „Decît să-mi creeze această stare, se gîndi el, n-am să mai iau hapurile şi mai bine mă prefac că le iau şi le-arunc pe fereastră".

In astfel de momente, de frămîntări interioare, îl surprinse ora de acces a vizitatorilor în spital, în duminica aceea. Nu dăduse nici o importanţă evenimentului, cu atît mai mult cu cît ştia că pe el nu are cine să-1 viziteze din afară, ci doar cei din spital, care aveau posibilitatea să-1 vadă orieînd. De aceea rămase surprins cînd, exact la orele de începere a vizitei, auzi o voce pe hol, indicînd cuiva : „Dacă-1 căutaţi pe domnul profesor Păuna, îl găsiţi aici, în rezerva aceasta". Şi-n acest moment uşa se deschise, iar Victor o recunoscu, în prag, pe colega de şcoală, Ingrid.

Nu ştia ce să creadă, dacă este vis sau realitate. Ce să caute Ingrid la el, în spital ? ! A înţeles gestul ei colegial de a-i suplini orele la şcoală, a înţeles curiozi-tatea-i feminină de a fi asistat la simpozionul de la Universitatea cultural-ştiinţifică, chiar şi slăbiciunea-i exagerată, de a-1 fi prins de braţ la apariţia p«miior fulgi de nea din poezia acestei ierni, d«f nu putea înţelege şi nu se aştepta la « asemenea vizită... Era tentat, pentru moment, ca în loc de răspuns la salutul „bună ziua, Victoraş", pe care i-1 adresase, să o îrrtrebe ce caută acolo. Dar îşi dădu seama că o asemenea întrebare, nelalocul ei, ar fi deranjat şi se mulţumi cu un răspuns scurt şi poate destul de rece :

— Bună ziua, Ingrid ! De unde atîta atenţie pentru mine ? De ce a trebuit ca pe o vreme ca asta să vii pînă la spital ? Şi apoi, fără nici un rost...

— Cura adică, Victoraş, *fără nici un rost* ? îi replică prefăcîndu-Se supărată Ingrid. Doar tu reprezinţi mai mult decît îţi închipui pentru mine... şi, corectîndu-se, completă : Tu eşti pentru noi, pentru clasa şi şcoala noastră, colegul preţuit. De ce eşti rău ?

— Nu, Ingrid, nu sînt rău, dar e prea mare deranjul pentru tine să vii să mă vezi, şi încă în halul ăsta...

— Nu-ţi face griji, Victoraş, îi zise Ingrid, în timp ce-l mîngîia uşor cu mîna pe frunte. Am venit să te văd şi vor veni mai tîrziu şi elevii tăi şi toţi cei care te iubesc. Nu ne explicăm, încă, ce s-a întîmplat cu tine, de ce eşti aici, dar ceea ce ştim sigur, e că ne-ai lipsit. Şi de aceea te căutăm. Stai liniştit, dragul meu, noi te înconjurăm cu dragostea noastră.

— N-aş vrea să mă înţelegi greşit, Ingrid, dar situaţia mea de-aici nu trebuie să preocupe pe nimeni, să...

— Ştiu... ştiu, Victore. Te rog încă o dată să fii calm, să nu-ţi faci probleme. Mai bine să-ţi mai povestesc cîte ceva de pe la şcoală, de la mama Leana, pe care am vizitat-o aseară şi mi-a vorbit atît de frumos despre tine, de parcă ar fi cu adevărat mama ta, nu altceva.

— Ingrid, dar tu eşti de-a dreptul de neînţeles, zise Victor, cu oarecare răutate în glas. Dar ce-ai căutat tu la mine acasă să stai de vorbă cu mama Leana ? Te rog să-mi explici ! Ce înseamnă toate astea ?

— Văd că te aprinzi iar, dragul meu. Nu voiam să te supăr. Am aflat că eşti în spital şi-am fugit acasă la tine, să aflu de ce. Nu ştiam ce să cred, cînd am auzit de la secretariat că eşti în spital... Să nu exagerăm, Victore ! Oricare ar fi fost în locul meu, făcea la fel. Văzînd că Victor începe să se liniştească şi faţa i se des-

congestionează, continuă cu afecţiune : Am venit la tine să te văd, să te mîngîi şi să-ţi doresc să revii cît mai repede în mijlocul nostru !

Victor, prins de căldura cu care Ingrid îi vorbise, fără a-şi măsura încă pe deplin lipsa-i de politeţe manifestată, îi răspunse :

— Da, Ingrid .' Acum te-am înţeles. Iertare, n-am vrut nici eu să te supăr !

Ingrid, simţindu-se în încurcătură, în nevoia de a găsi o cale de scăpare, se trezi că se apleacă spre bolnav, îi cuprinde capul şi-1 sărută. Victor stătu ca un copil, nefiind în stare să schiţeze nici un gest. încă o dată, în interval doar de cîteva minute, se găsea între vis şi realitate. Aşa ceva nu i se mai întîmplase de multă vreme. Ultimul sărut îl primise de la Renata, în ziua despărţirii. Un sărut fugar, dar apăsat şi definitiv. Cu acesta rămăsese Victor în mintea lui şi altul nu mai concepuse. Pentru el, sărutul însemna adio şi. dezmeticit, încerca acum să descopere semnificaţia celor abia petrecute. Cu ochii ţintă în ochii lui Ingrid, ce arăta o nespusă mulţumire pentru isprava sa, Victor se întreba în sine : „De ce, de ce Ingrid a făcut asta ? Ea nu ştie că eu o iubesc pe Renata ?"

Ingrid nu-i putea ghici gîndurile, dar bănuia că gestul îl surprinsese, şi-atunci, ca să-1 ajute, îl mîngîie din nou pe obraji, pe frunte, şi-i zise, cu aceeaşi voce caldă şi plină de tandreţe :

— Ştiu că nu eu trebuia să fiu prima, dar pentru asta, sper, n-ai să te superi pe mine. Iniţiativa mea a fost semnul sincer că te iubesc, Victore. Sînt femeie şi sînt convinsă că gestul meu te-a surprins. Te cunosc însă prea bine, ca să-mi fie teamă că mă vei putea inter preta altfel. Tu nu eşti dintre aceia. Iţi repet, Victore,

te iubesc sincer. Sînt singură şi te-aş dori lîngă mine, deşi ştiu că acest lucru nu-i atît de uşor. Eu am avut viaţa mea, tu, în felul tău, pe a ta. Soţul meu a murit, aşa după cum poate ştii, într-un stupid accident, şi am rămas cu cei doi

copii : Iliuţă, care Ia anul sper să fie student la informatică, şi Petrişor, care se pregăteşte pentru treapta a doua de liceu.

Victor asculta, cu ochii mari, tot ce-i spunea Ingrid şi încă nu-şi putea reveni :

— Şi totuşi, Ingrid... De ce ? Ce ai găsit tu la mine ?...

— Sufletul tău bun, Victore, prestanţa ta de coleg şi om adevărat, care n-ai greşit niciodată. Să ştii că noi toţi la şcoală te apreciem pentru meritele tale profesionale şi te mai şi criticăm pentru singurătatea ta absurdă. Dar, oricum, noi, sexul slab, dacă vrei şi tu să-i zici aşa, te admirăm, mai ales pentru... integritatea ta. Şi-apoi, nu uita, dragule, de anii noştri de studenţie, de vioara ta fermecată şi de cele ce ţi-am povestit nu de mult. Ceea ce-ţi place odată-n viaţă şi mai ales la anumiţi ani, nu se uită aşa uşor. Poate ştii şi tu acest lucru şi l-ai trăit şi tu.

— Fără îndoială, Ingrid, confirmă Victor, puţin ne-controlat şi imediat vru să se corecteze, dar Ingrid, prin-zînd tenta, îl întrerupse :

— Vezi Victore, vezi, fiecare din noi am trăit, în felul nostru, o viaţă. Veselă ori tristă, fără îndoială a fost a noastră şi, dacă acum îi dorim un alt curs, nu înseamnă că sîntem făţarnici. Ar fi vrut să mai continue cu încă o idee, dar, uitîndu~se la ceas, îşi aduse aminte do înţelegerea cu elevii de Ia III-B, care trebuiau să vină şi ei să-l viziteze pe profesor la spital şi-i zise : Aoleo. Victore, ne-am luat cu vorba şi-am uitat să-ţi spun că

vei avea şi alţi vizitatori. Mă duc repede jos, că m-aşteaptă toată clasa la poartă, să vină să te vadă. Am să le spun că eu am venit înainte sâ-ţi depistez salonul, deşi Gaby ştia precis de la mama sa unde eşti internat. Oricum, am fugit şi-ţi promit că, după vizita lor, eu am să revin din nou, singură, să te mai revăd. O să aranjez eu totul pe-aici, că mă ştii doar că sînt fată descurcăreaţă.

Şi zicînd acestea, Ingrid fugi să-i întîlnească pe elevi. Nu peste mult timp, reveni cu aceştia, care o găsiseră şi pe Paula, ce se oferise să-i conducă la rezerva profesorului.

Cu scuzele născocite, Ingrid se ataşă grupului şi veniră sus. Mica încăpere se umplu de îndată de respiraţia celor prezenţi şi Victor se simţi frustrat de aerul curat şi, neputînd să protesteze, se mulţumi să-şi manifeste bucuria de a-i revedea pe toţi, de a le dori o vacanţă de iarnă cît mai plăcută şi revedere pe trimestrul următor. Paula, grijulie, îi anunţă pe copii că vizita trebuie să fie cît mai scurtă şi, după ce fiecare trecu pe lîngă patul bolnavului cu un zîmbet juvenil, inclusiv profesoara Ingrid, bucuroasă de reîntîlnirea în acele clipe cu bunul său coleg de catedră, după ce-i transmise şi cîteva salutări de la întregul corp profesoral al şcolii, întrevederea luă sfîrşit.

Pe coridoare, copiii, gălăgioşi cum li-i firea în astfel de situaţii, coborîră scările sub rugăminţile şi îndemnurile Paulei de a merge liniştiţi. Ingrid îi urma, încheind cu Paula plutonul şi în curte, după ce-şi luă rămas bun de la asistentă, le mulţumi copiilor pentru gestul lor, rugîndu-i să se îndrepte fiecare spre cartierele în care locuiau. Ea se scuză, zicînd că trebuie să se reîntoarcă în spital, unde uitase, chipurile, poşeta, pe patul bolnavului.

Copiii, neînţelegînd trucul profesoarei, regretară ca nici ei n au fost atenţi, dar o încurajară ră^ oricum, o va găsi la locul ei.

Ingrid se întoarse ca un trăsnet pe scările pe care nu le mai simţea, sărind din două în două trepte şi, trecînd ca o vijelie printre ultimii vizitatori ce coborau liniştiţi, se trezi din nou lîngă Victor.

O oacan(â de dragoste

După ce vizitatoarea plecă luîndu-şi cu toată afecţiunea rămas bun şi promiţîndu-i că-i va da un telefon chiar în acea seară, după ce o va vedea acasă pe Ella, Victor adormi, simţind nevoia unui somn liniştitor. Contravizita îl găsi pe aripile viselor şi medicul, apreciindu-i odihna, renunţă să-l

trezească şi trase uşor uşa de la rezervă după el.

Cînd se trezi, observă că afară era deja întuneric, iar liniştea holurilor şi a saloanelor alăturate îl făcu să creadă că e destul de tîrziu şi cu greu îşi putu da seama, pînă nu întinse mîna pe noptieră după ceas, cît a dormit. Convins de realitatea timpului scurs de la plecarea lui Ingrid, Victor se dădu jos din pat, îşi aprinse lumina, făcu cîţiva paşi prin cameră şi, adu-cîndu-şi aminte că îi dăduse cheile de acasă, rugînd-o să meargă s-o vadă pe Ella, se îngrijoră că nu 1-a su-

u.ii pîna la acea oră. însă, tocmai cînd Victor se aşezase pe marginea paiului -indiaduse la cele petrecute în după amiaza acelei zile, îl surprinse o uşoară bătaie în uşă şi o tînără practicantă îl invită la telefonul din camera de gardă, unde „este solicitat de o colegă".

Ingrid, după ce se scuză că a- întîrziat cu telefonul, îi spuse, cu multă volubilitate, că a fost acasă şi, împreună cu mama Leana, i-a vizitat căminul, iar Ella, care le-a întîmpinat cu oarecare rezervă, la intrarea lor s-a strecurat afară şi, după ce şi-a făcut plimba-rea-i obişnuită, s-a reîntors şi a început să le privească pe rînd pe cele două vizitatoare neaşteptate. Ingrid, cu toată descrierea lui Victor, nu putuse realiza, pînă la vederea acelui frumos exemplar de pisică, despre ce anume poate fi vorba şi, mai ales, de ce atîta grijă pentru ea. îneîntată, îi spuse că nici nu se aştepta ca el să posede o asemenea minune şi—1 ameninţă cu drăgălăşenie că nu e deloc exclus să-şi pună în practică toate „talentele-i frauduloase" şi să-1 lase fără frumoasa Ella. „îţi dai tu seama, iubitule — auzi Victor de la celălalt capăt al firului —, ce bine-i va sta în casa subsemnatei, iar tu să vii zilnic s-o vezi ? Am condiţii şi timp berechet s-o îngrijesc, tot atît de bine ca tine. Vreau să te degajez de orice sarcini şi să-ţi rămînă doar dragostea pentru mine. Ce zici, iubitule ? Aşa-i că sînt grozavă ! !"

în toată discuţia, Victor interveni doar cu cîte un „da", iar la cele auzite în final nu ştiu ce să mai răspundă. Cit era

sau nu de hotărîtă Ingrid să i-o răpească pe Ella, nu-şi putu da seama. Cînd terminară convorbirea, Victor aşeză telefonul în furcă şi se gîndi în sinea sa : „Şi totuşi, Ingrid cred că a glumit. Ce-i trebuie ei o pisică şi mai ales una despre care nu ştie

-

prea multe lucruri. Capricii, capricii de moment, fără îndoială".

In drum spre rezervă, îi mulţumi tinerei care îl chemase la telefon şi încercă pentru acea seară să uite totul, ca să-şi poată relua în tihnă odihna, de care simţea că mai are încă nevoie.

A doua zi, după ce infirmiera îi aerisi camera şi făcu o sumară ordine, Victor aşteptă liniştit vizita medicului. Acesta, imediat ce intră în salon, surprinse pe faţa pacientului starea de linişte, un anume echilibru şi-i zise cu satisfacţie :

— Uite aşa, domnule profesor, mai cu... un medicament, mai cu... aportul dumneavoastră, ajunserăm şi la linia de plutire. Mă bucur că mîine vi se va face ieşirea. Aşa că Revelionul îl veţi petrece acasă şi eu vă doresc de pe acum „La mulţi ani !".

—■ Vă mulţumesc, domnule doctor, apucă Victor să-i răspundă, în timp ce medicul ieşea, pentru a-şi continua vizita în alte saloane.

Ca şi în zilele precedente, Victor avu în continuare mulţi vizitatori, dintre care nu lipsiră, bineînţeles, Ingrid, doamna Ortansa, îmbrăcate în cîte un halat nepotrivit, de împrumut, Paula şi alţii din spital. Ortansa, începînd să afle cîte ceva despre protejatul ei, nu mai zăbovi prea mult si, mulţumită ele starea bună a sănătăţii acestuia, îl invită s-o viziteze de sărbători, promiţîndu-i că va face tot ce-i stă în putinţă să se simtă bine în casa ei.

Victor îi promise că negreşit o va vizita, dar nu ştia cînd,

gîndifidu se că ponte Ingrid stabilise deja un alt program, pe care încă n-apucase să i-1 comunice.

Ş?

Dorind să-i facă o surpriză, Victor nu i-a spus nimic lui Ingrid despre externarea lui de a doua zi. Cum aceasta însă ştia totul de la Paula, îi mai rămase doar s-o roage să nu-şi mai facă probleme cu deplasarea lui pînă acasă.

— Te rog, Ingrid, nu... nu... n-am nevoie de nici un taxi... merg singur pe jos, fac o plimbare plăcută pînă acasă. Te rog, tu să-ţi vezi de treburile tale şi. dacă-mi mai iubeşti elevii, pentru că mîine, mi se pare, e ultima zi de cursuri înaintea vacanţei, treci să-i vezi, iar seara o să vii să mă vezi şi pe mine. De acord ?, conchise, strîngîndu-i uşor mîinile într-ale lui. Ingrid, făcînd acelaşi lucru, îl sărută şi ii zise :

— De acord, dragul meu. Rugămintea ta este toiul pentru mine. Cum zici tu, aşa am să fac.

Victor rămase o clipă gînditor, părîndu-i-se că i se mai adresase cineva, şi altădată, cu o asemenea expresie. Nu-şi mai bătu capul să-şi reamintească în ce împrejurări, căci gîndul îl purtă spre Renata. Se scutură, ca prins de friguri, înfipse involuntar mîinile în perna de sub cap şi, prefăcîndu-se că vrea să se ridice mai sus, în capul oaselor, încercă s-o mintă pe Ingrid :

— Nu mă simt bine ! Dar te rog să nu-ţi faci griji. Cred că mi-am revenit.

—■ Am simţit, am simţit, iubitule, îi răspunse Ingrid. Deşi nu-mi dau seama dacă-i vorba de o suferinţă sau numai de o preocupare interioară a ta. încă nu te cunosc şi, pe zi ce trece, îmi dau tot mai mult seama că eşti un tip enigmatic. Aştept să-mi confirmi tu, dacă am sau nu dreptate. Iţi repet, pentru mine însemni prea mult, ca eu să fiu cea dintâi caro să-ţi găsească slăbiciunile. Bănuiesc că pînă la aeeasită vîrstă tu trebuie să fi avut o viaţă sentimentală a

ta. Şi a te mai vrea altfel decît eşti, ar fi un lucru caraghios, dacă nu chiar imposibil. Eu, aşa cum ţi-am mai spus, sînt un om cu picioarele pe părnînt şi "dacă acum te vreau, este numai pentru că te-accept aşa cum eşti şi nicidecum altfel.

— Ingrid, dar ce-i cu toată poliloghia asta ? Ţi-am spus, doar, că mi-a fost rău şi nimic altceva!... încercă Victor, cu falsitate, să se apere.

—■ Nu, Victore, n-a fost doar atît... dacă chiar vrei să-ţi spun eu, zise Ingrid, apăsînd pe ultimele cuvinte. Să ştii că noi, femeile, avem un simţ în plus. Nu-i nevoie să-mi spui prea multe, ca eu să ştiu că nu mă iubeşti. Şi, de fapt, nici n-ai cum. Eu am fotst cea dinţii care am acţionat, pentru că am simţit ceva pentru tine, în vreme ce tu vrei să calculezi totul şi să vezi rezultatul. Nu, Victore, nu !... Femeia, fie matematician ori cibernetician, tot femeie se cheamă. Mă înţelegi, iubitule ? Tu rămîi un matematician în teorie, cu toate că principiile tale de matematică aplicată vroiau să spună că eşti altfel. Şi de aceea eu ţi-am spus atunci că aş vrea să-ţi aduc unele completări. în vreme ce eu, Victore, am gîndit altfel, chiar şi matematica pe care am învăţat-o în facultate. Să ştii că n-am crezut niciodată că matematica e prea diferită de poezie. Vezi, Victore, poate asta-i deosebirea dintre noi. Sînt eu cea care visez în formule, dar şi cea care-mi găsesc uşor sprijin în realitate. N-am fugit niciodată în necunoscut şi infinitul, pentru mine, are tot forma a ceva palpabil. Iartă-mă... iartă-mă, Victore, zise zîmbind în continuare Ingrid, am turuit atîtea, de cred că ţi-am împuiat capul. Am uitat că mai eşti încă bolnav şi trebuie să te menajez...

— O, nu... nu... Ingrid, să ştii că întreaga ta disertaţie m-a prins şi chiar mi-ar tace plăcere s-o continuăm... şi dacă nu aici, altădată, acasă. Ai perfectă dreptate în multe, foarte multe puncte de vedere. Recunosc, am fost şi rămîn şi eu un visător, dar, aşa cum bine sesizai tu, pînă la lucrurile exacte. Pentru mine, absolutul, chiar şi atunci cînd s-a numit sentiment, am crezut cu convingere că tot absolut rămîne. Oare nu-i şi nu trebuie să fie ca şi în matmatică : exactitate

în toate privinţele vieţii ? Greşesc cu ceva, Ingrid ?

— Da, Victore. Cred că greşeşti. A-ţi dori totul în viaţă la un mod perfect şi absolut — este o greşeală. Viaţa ne-o clădim noi, toţi, cu bune şi rele, împliniri şi decepţii, pe cînd absolutul este un ideal. Nu trebuie să fim fixişti şi să ne lăsăm pradă unui sentiment sau unui calcul rece. Şi, poate, dacă vom mai continua discuţia, iar tu îmi vei destăinui cîte ceva despre tine, voi reuşi să-mi formez o părere corectă şi să nu cred că pînă acum ai bîjbîit pe nişte cărări rătăcite...

Cît i-au plăcut ori nu lui Victor şi ultimele lucruri spuse de Ingrid, a rămas de văzut, căci treburile spitaliceşti scurtară vizita şi, după ce Ingrid l-a mai sărutat odată-n grabă, i-a zis din prag :

— Pe mîine, am să trec negreşit pe la tine !

în ziua externării, pe lîngă sfaturile şi reţetele medicale, Victor beneficie de toată atenţia celor ce-l îngrijiseră pînă atunci : găsi la garderobă, călcată şi dichisită, toată vestimentaţia, iar la ieşirea din spital îl întîmpină Paula :

— Bună ziua, domnule profesor ! în sfîrşit, iată că ne îndreptăm şi spre casă. Vă rog, în parcare este soţul meu cu maşina şi dorim să vă conducem pînă acasă.

60

— Dar, doamnă Paula, nu este cazul... eu vă mulţumesc mult pentru amabilitate. Ştiţi, aş vrea, totuşi, să merg pe jos, să iau puţin aer.

— Da, domnule profesor, dar vedeţi că afară e frig, zăpada e încă îngheţată şi o să mergeţi greu. Vă rog să nu mă refuzaţi ! şi Paula îl apucă de braţ, făcîn-du-l să se îndrepte spre maşina la care era aşteptat.

Soţul Paulei, care tocmai îşi ştergea parbrizul, îi întinse prietenos mîna, se prezentă şi-l invită să urce alături de el.

Drumul pînă acasă, pentru Victor se derula greu, iar în discuţia din autoturism nu făcu altceva decît să aprobe din cap sau să articuleze cîteva propoziţii nesemnificative, în timp ce Paula, de pe bancheta din spate, se întrecea pe sine în părerile avansate despre una sau alta. Victor, pînă la oprirea maşinii în faţa porţii sale, nu reţinuse prea multe din tot ce îndrugase Paula, în afară de faptul că Ortansa o

invitase şi pe ea de sărbători. Coborînd, Victor mulţumi pentru serviciul ce i se făcuse şi i se adresă Paulei :

— M-ar bucura să ne revedem la doamna Ortansa. Dar încă n-am stabilit ziua cînd o voi putea vizita. Oricum, voi găsi o posibilitate de a vă anunţa pe dum neavoastră, ca eventual să fim din nou împreună cu acest prilej. Vă mulţumesc încă o dată pentru amabi litatea de a mă aduce pînă acasă şi pe curînd !

După ce maşina demară, îndreptîndu-se din nou spre oraş, Victor deschise poarta, neobservînd că mama Leana îl aşteaptă nerăbdătoare, cu braţele deschise :

— Bine, muică, ce fu cu dumneata ? ! Ce păţişi, cum căzuşi ? Mînca-te-ar muma, să te mănînce !... Vino-ncoa, să te pup ! Că uite, aşa, crezui că nu te mai văd ! Auzi tu, muică, om ca lumea, să cazi din pi-

doare pe blestematele alea de scări şi s,ă stai tu în spital ! Măcar de-ai îi venit acasă, să te oblojesc eu, sa te ştiu colea, să-ţi fac o azimă coaptă sub ţest şi-un pui cu mujdei, nu să mănînci zeama aia lungă, de cazan. Că uite, nici că putui de vremea asta, să vin să te văz la spital, ori să-ţi aduc de-ale gurii.

— Sărut mîna, mamă Leană, şi lasă că nu-i nimic că n-ai putut să vii să mă vezi. Spune-mi mai bine, ce-i pe-acasă, ce face EUa ?

— Apăi, ce să facă, domnule profesor ! ? Aşa cum ştii, schimbă baba tonul. Mîţa, ca miţa, cînd veni doamna profesoară, o zbughi afară şi cînd se-ntoarse în casă, nu-i plăcu deloc de ochii mei. Vru doamna s-o mîngîie şi cu ochii ei de sticlă se uită şi se uită la ea şi ea s-ar fi lăsat şi nu s-ar fi lăsat mîngîiată ! Dar, cînd m-apropiai şi eu de ea, mă scuipă cu-n mîrîit şi fugi ca apucată. Şi-atunci, iartă-mă, da-i zisei profesoarei : „Ptiu, drace ! Coada colac, cum îşi face !". Şi, închinîndu-mă, îi povestii cum în mai multe daţi te-am povăţuit să te lipseşti de necuratul din casă. Doamna rîse şi-mi zise că o să ţi-o fure. Şi n-am ce zice, că bine-ar face ! rîse satisfăcută bătrîna, lovindu-şi uşor pumnii.

— Bine, bine, mamă Leană, dar de ce zici matale că bine

ar face să mi-o fure ?

— Uite aşa, muică... uite aşa ! Să ţi-o fure... să ţi-o ia... că d-aia n-ai matale bucurie şi fericire ! conchise categoric, repetînd gestul pumnilor.

Victor îşi dădu seama că a mai continua discuţia pe această temă cu mama Leana n-ar însemna altceva, decît un timp irosit şi fără nici o şansă de a ajunge la un consens. Cerîndu-i cheile să-şi descuie uşa casei, îi mai mulţumi o dată pentru primire şi grija ce

i-o poartă şi intră să-şi vadă de treburile lui. închise uşa repede după el, în vreme ce aerul rece din încăpere îl izbi în faţă şi primi, într-un salt de-a dreptul spectaculos, salutul Ellei. O mîngîie pe blăniţă, ca întotdeauna şi, aşezînd-o cu grijă în pat, îi zise :

— Stai aici, tu, mică felină, ce devenisi măr al discordiei ! Tu, care eşti neînţeleasă de unii, ce pretind că reprezinţi necuratul şi exagerat admirată de alţii, ce ar voi să mi te răpească !... Aşa-i că tu mă preferi pe mine ?

Şi miţa îl privea absentă, cu ochii ficşi, neînţele-gînd, fireşte, nimic. Aşa cum nici el nu înţelegea că viaţa îi oferise un punct de sprijin mai solid, concret, în persoana colegei sale. Şi, preocupat de gîndul de a o păstra pe Ella, uitase cu totul să pregătească primirea lui Ingrid. <

Oare, aşa e drept în viaţă ? s-a întrebat de multe ori şi el, pe vremuri, cînd Renata, superficială, îi ocolea sentimentele. Dar ce să-i faci ! ? Mai e şi aşa viaţa : unul te place şi-aleargă după tine, iar tu, fie că-l placi fie că nu, fugi de el. Şi dacă Ingrid sesizase într-un fel lipsa de afecţiune a lui Victor, hotărîtă să şi-l apropie, nu se da bătută. în fiece clipă gîndurile-i zburau la el.

Ştiindu-l acasă, în ziua aceea şi-a ţinut orele la şcoală, atît pe ale ei, cît şi pe ale lui Victor, cu o conştiinciozitate deosebită. Şi-l închipuia ascuns printre elevii clasei lui şi, aprinzîndu-se în obraji, vorbi cu atîta înflăcărare despre tot ce era prevăzut în programa şcolară.

După ce-şi termină toate treburile la şcoală, trecu în grabă pe-acasă, lăsă copiilor vorbă să-şi pregătească i"ţ ce le

trebuie, ca să poată pleca în vacanţă şi fugi

la Victor. Intră în curtea în care se simţea deja familiarizată, se uită atentă spre casa marnei Leana şi, cum n-o zări nicăieri, se îndreptă cu paşi siguri spre cea a lui Victor. Bătu la uşă, iar în prag îi apăru Victor, care o întîmpină cu amabilitate :

— O... bine ai venit, Ingrid ! Te rog să pofteşti înă untru. Fă-te, te rog, comodă şi hai să-ţi prezint o foarte veche cunoştinţă.

Ingrid, auzind că înăuntru mai este cineva, simţi că se fîstîceşte şi ar fi fost tentată, pentru moment, să se scuze şi să facă drumul întors. îşi dădu însă seama că este deja prea tîrziu, că musafirul nu întârziase mult după gazdă şi se ridicase, venind în hol, să-1 întîm-pine pe noul venit. Nu-i rămase decît să-şi dea geaca jos, să o aşeze pe un cuier şi să se prezinte :

— Sînt profesoara Ingrid Manea, colega de breaslă a domului Victor.

— Nicky Petrovici, prietenul lui din copilărie, zise oaspetele lui Victor, arătîndu-1 cu privirea.

— Mă bucur de cunoştinţă şi să mă scuzaţi dacă vizita mea este inoportună, între doi prieteni atît de vechi...

— Nu... nu... doamnă, vă rog să staţi liniştită... şi aşa eu am să plec. Am trecut pe la Victor numai să-1 văd. Am auzit c-a fost bolnav, nu-1 mai văzusem în ultimul timp, dar o să mai avem noi vreme să stăm de vorbă. Zicînd acestea, se uită cu înţeles la« Victor, care urmărise discuţia fără a interveni. îşi luă căciula pe care şi-o lăsase în hol şi, răsucind-o, ca un om ce vrea să scoată un anume tîlc din acea mişcare, îi zise în continuare gazdei : Am să trec pe la tine altădată, acum văd că eşti ocupat, Hai, la revedere şi sărut mi nutele, stimată doamnă !

H

Victor îl conduse pînă la uşă, răspunzîndu-i doar din politeţe, cu-n simplu „salut" şi se întoarse la Ingrid, care, aşezată pe marginea patului, mîngîia cu satisfacţie blăniţa Bilei.

— Nu te supăra, dar nu-mi place deloc tipul, zise Ingrid, cînd Victor se apropie de ea. Are o figură impertinentă şi de prost gust. Cine-i, de fapt, dacă vrei să-mi spui ?

— Aşa cum ţi-am spus, Ingrid, o foarte veche cunoştinţă, iar dacă nu e prea mult, un foarte vechi prieten. Or, lasă... am să-ţi povestesc altă dată despre el, renunţă la o discuţie cu Ingrid despre nişte lucruri pe care încă nu era hotărît, dacă trebuie ori nu, să i le povestească. Şi, prinzîndu-i cu amîndouă mîinile umerii, o întrebă : Ia spune-mi, mai bine, ce mai e pe la şcoală, ce-mi fac elevii, cum le-ai încheiat mediile pe acest trimestru şi dacă a fost vreunul în stare să te supere.

— Nici gînd, dragă Victore ! Şi să ştii că mare lucru de nu ţi-oi prelua pînă la sfîrşitul anului şi clasele, aşa cum ţi-am mărturisit că o să fac cu frumoasa asta.

O luă pe EUa în braţe, care, simţindu-se alintată, începu să toarcă uşor, răsfăţîndu-se. Victor o lăsă să-şi consume „ghemul", după care o prelua încet din braţele oaspetei şi-i dădu drumul jos. Ingrid intui motivul, îşi încolăci braţele de gîtul lui Victor şi îl sărută...

Orele trecură repede şi cei doi îndrăgostiţi văzură cum afară începe să se întunece, iar prin ferestrele camerei simţiră un vînt iute, ce părea să aducă o nouă zăpadă.

Ingrid îşi aminti că le promisese copiilor să-i ducă la gară, la un tren "de noapte, cu care să plece spre

Timişoara, la rude, unde să-şi petreacă vacanţa de iarnă.

— Victore, îi zise, mîngîindu-l uşor. Eu trebuie să plec. îmi pare rău că te las, dar n-am ce face. Astă seară îmi trimit copiii la sora mea, la Timişoara, şi trebuie să le fac bagajele, să-i conduc la gară. Te superi pe mine ?

— Nu Ingrid, cum să mă supăr, atît doar, că n-am să te las singură şi-am să te conduc pînă aproape de casă.

— O, nu, Victore, nu-i nevoie şi pe urmă tu încă mai

trebuie să stai liniştit în casă, să-ţi continui tratamentul. N-are nici un rost să ieşi afară în frig şi pe vîntul ăsta.

—• Te rog, Ingrid ! E plăcerea mea, iar de tratament, nici o grijă ! e şi-aşa destul de sumar, doar cîteva pastile ■— şi, uite, le iau chiar acum, faţă de tine. După ce-şi înghiţi pastilele, sorbind apa din pahar, continuă : Ei, acum mă iei cu tine, iubito ?

Ingrid, care-1 auzea pentru prima dată că i se adresează aşa, se entuziasma şi sări iarăşi de gîtul lui, cu aceleaşi sărutări prelungi şi fierbinţi.

— îmi placi, Victore ! îmi placi mult de tot şi mai ales cînd eşti docil sau rugător ca un copil. Hai, sărută-mă, mult şi apăsat, să-mi ţină pînă după miezul nopţii.

— Cum, adică ?

— Bine, uite aşa, mi-a trăsnit o idee, o idee gro zavă. Vii cu mine acasă, băieţii te cunosc şi nu-i ne voie de nici o prezentare. Eu o să le îndrug o poveste cu o coincidenţă de drumuri spre gară, o să-i conducem amîndoi la tren şi după ce pleacă ne-ntoarcem la mine.

m

O să fie grozav ! Prima noastră noapte ele dragoste... Ce zici ? !

— Eu ştiu, Ingrid..., îi răspunse Victor, reţinut.

— Hai, nu şovăi, nu-mi plac bărbaţii insensibili la iniţiativele sexului frumos.

Şi zicîncl acestea, îşi trase geaca pe ea, îşi ridică gluga şi-1 invită şi pe Victor să facă la fel. Controlară împreună focul din sobă, o aşezară pe Ella în pat, stinseră lumina şi ieşiră de braţ, în curte. O rafală de vînt le aruncă în faţă zăpada spulberată şi, încuind uşa casei, se îndreptară spre poartă. Ieşind în stradă, făcură acelaşi lucru la încuietoarea porţii şi, încotoşmă-naţi şi lipiţi unul de altul, o porniră spre oraş.

Drumul nu li se păru prea lung, dar din cauza viforniţei nu-şi putură spune prea multe, mulţumin-du-se să se simtă unul lîngă altul, strîngîndu-se reciproc, după cum pîrtia de

zăpadă le permitea. Ajunşi acasă, Ingrid nu folosi cheia, ci sună, iar Petrişor, după ce privi prin vizorul uşii, aprinse lumina şi deschise, Salută şi aşteptă ca cei doi sosiţi să se scuture de zăpadă şi să treacă pragul în hol.

Ingrid, cu mîna rece, apucîndu-l uşor de obraz, îl anunţă că „domnul profesor" le este oaspete în acea seară şi-l rugă să-l conducă în sufragerie. Petrişor, încântat de vizita profesorului, pe care, de altfel, îl simpatiza mai de mult, îşi strigă fratele, căruia îi comunică vestea.

Acesta se prezentă deîndată, lăsîndu-şi pentru moment împachetatul lucrurilor şi, după ce-l salută pe Victor, îl provocă la o discuţie asupra unei probleme, insuficient argumentate, din ultimul număr al revistei de matematică. Profesorul fu îneîntat de observaţiile lui şi discuţia se aprinse şi mai tare, cînd în sufragerie

apăru şi Ingrid, care, în mare grabă, pregătise o gustare pentru musafir.

Timpul trecu repede şi, cum se apropia ora de plecare spre gară, copiii primiră încîntaţi povestea ticluită de Ingrid, cu drumul comun în aceeaşi direcţie şi se grăbiră să se îmbrace. O porniră, apoi, destul de gălăgioşi spre strada gării şi toţi uitară de zăpada ce le şfichiuia obrajii şi de vîntul rece care le pătrundea prin îmbrăcăminte.

îşi dădură seama că devenise greoaie conversaţia şi renunţară, organizîndu-se în formaţie de doi cîte doi, pentru a putea mai uşor înainta. Victor şi Ingrid rămaseră în urma băieţilor şi mergeau tăcuţi, zîmbind sau schimbînd cîte o privire, părînd mulţumiţi că li se prinsese jocul. Ajunşi la gară, se strecurară greu prin mulţime şi, cum biletele de călătorie fuseseră deja cumpărate de la agenţie, urmau doar să mai aştepte trenul, întîrzierea de cîteva zeci de minute a acestuia, anunţată la difuzoarele staţiei, nu-i nemulţumi pe băieţi, ci, dimpotrivă, o găsiră nostimă, pentru că le mai dădea posibilitatea să mai discute cu profesorul. Oarecum îngrijorată în sinea sa era doar Ingrid, care ar fi vrut să-şi ia rămas bun cît mai repede de la băieţi, să se reîntoarcă acasă cu Victor.

Cînd trenul sosi, Iliuţă şi Petrişor îşi îmbrăţişară mama, îl rugară pe profesor să le mai acorde şi altă dată privilegiul de a fi împreună şi urcară în vagonul indicat în legitimaţiile de călătorie. De pe peron, Ingrid şi Victor făcură semn cu mîna, pînă ce trenul dispăru în întuneric şi apoi, pierzîndu-se din nou în aglomeraţia din gară, se luară de braţ şi plecară ca doi îndrăgostiţi spre căminul cald.

Anul Nou îl petrecură împreună şi Victor nu lipsea de lîngă Ingrid decît pentru cîteva ore, cît mergea acasă să o liniştească pe mama Leana. EUa nu mai constituia un motiv de grijă pentru el, deoarece, din proprie iniţiativă, Victor a transferat-o din vechea locuinţă la noua adresă, a lui Ingrid. Pisica, blîndă şi destul de indiferentă de noua ei reşedinţă, se acomodase repede cu încăperile şi curtea lui Ingrid, iar pe Victor îl vedea zilnic.

Vacanţa, ca orice vacanţă, nu ţinu, însă, o veşnicie, chiar dacă îndrăgostiţii ar fi tot vrut să oprească zilele în loc, prefăcîndu-se că-ncurcă numărătoarea. Asprul calendar, ca şi gerul de afară, le aminti într-o seară de reîntoarcerea băieţilor. Toate planurile din zilele următoare se năruiră, lăsînd loc doar unor sumare acţiuni conspirative, eroii trebuind să-şi reia fiecare drumul, fără a crea nici cea mai mică lacună, care să dea într-un fel sau altul de gîndit copiilor. Ingrid, optimistă, ştia că totul va decurge bine şi, la vremea potrivită, Iliuţă şi Petrişor vor fi puşi în faţa unei realităţi, dar pînă atunci timpul trebuia să-i fie bun sfetnic, pentru a putea pregăti temeinic acel moment.

Victor încă nu realizase în sinea sa întreaga semnificaţie a pasului pe care-l făcuse alături de Ingrid. Acceptase măsurile de precauţie impuse, neadîncind prea mult lucrurile şi ceea ce ştia el sigur era doar faptul că băieţii îi vor fi, fără îndoială, buni prieteni.

Aşa se întoarse Victor în casa sa singuratică, aşteptând ca prima zi de şcoală, după vacanţa de iarnă, să vină cît mai repede. Mama Leana, cu rezervele-i de femeie înţeleaptă,

chiar şi neumblată prin „şcoli înalte", cum îşi motiva adesea propriul său grad de cultură, îl aştepta să-1 descoase, să afle totul despre el. îşi fă-

cuse, poate, un plan bătrîna, gîndindu-se Ia una din nepoatele sale, asistentă medicală, pe care bucuroasă ar fi înzestrat-o cu casa din curte, în dorinţa de a-şi fj trăit restul zilelor alături de ea şi de Victor.

Nu ştia de ce, dar mama Leana îl considera ca pe fiul ei adoptiv. Poate pentru că 1-a ştiut dintotdeauna copilul curţii fratelui său şi-apoi al ei. Poate pentru că Victor a fost şi a rămas un om deosebit. Mama Leana, dacă ar fi fost să fie întrebată de unde atîta grijă şi afecţiune pentru un străin, i-ar fi răspuns simplu : „Pentru că e copilul meu. Eu l-am crescut, aici, în bătătura mea..."

Victor nu cunoscuse niciodată gîndurile şi intenţiile mamei Leana cu privire la persoana şi viitorul său.

Copil de ţărani, crescut însă mai mult la oraş, nu putuse pătrunde modul de a gîndi al „proprietăresei" sale, pe care, probabil, dacă ar fi trăit mai mult pe uliţele satului natal din cîmpia Dunării, acum ar fi înţeles-o cu mai multă uşurinţă. Aici, în mediul urban, în care mama Sîna, din anii copilăriei, sau alte „mame" de mai tîrziu îl ocrotiseră, i-a fost greu să-nţeleagă ce gînduri poartă fiecare pentru soarta lui. Şi poate de aceea a tot ocolit-o pe mama Leana ori de cîte ori ea încerca să-1 ocrotească cu sfaturile-i bătrîneşti.

Dereticînd ceva în holul casei, aceasta zări, prin geamul aburit al cerdacului, silueta lui Vicjor şi ieşi în grabă în capătul scării, strigîndu-1 :

— Dom'le Victor ! Fă-te mai încoa ! Bine că te văzui, că de cînd mă tot uit după dumneata. Păi, bine, maică, uite, trecură sărbătorile şi nu ne călcaşi deloc pragul casei. De ce ăi fi aşa, muicăle, că doar sîntem şi noi casă de creştini, doamne iartă-ne, şi ne place şi

nouă sâ stăm la masă cu dumneavoastră. Or, de cînd
0 cunoscuşi pe doamna profesoară, frumoasă, n-am ce zice, ne uitaşi pe noi.

— Sărut mîna, mamă Leană ! De uitat, să ştii, nu v-am uitat, dar de, trecură zilele şi eu n-am prea stat pe-acasă.

— Văzui, muică, văzui, că de cînd i-ai dus mîţa doamnei, ai stat mai mult pe-acolo. Da' hai, intră-n casă, că mă luai cu vorba şi uitai, uita-m-ar moartea, să-ţi zic să intri.

— îţi mulţumesc, mamă Leană, de invitaţie, dar sînt ostenit şi m-aş duce la mine acasă.

— Ei, lasă, că o să te duci şi la matale, da' acum hai încoa' ! îi zise bătrîna, apucîndu-1 de braţ şi con-ducîndu-1 pe scări. N-o să-ţi pară rău că vii, o s-o cunoşti pe nepoată-mea de la Pleniţa, o fată... ce să-ţi spun, o să vezi dumneata.

Victor păşi pragul „odăii mari" în care îl conduse gazda şi unde, în jurul unei mese încărcată cu toate bunătăţile specifice tradiţiei sărbătorilor de iarnă, recunoscu pe toţi ai casei, iar printre aceştia, la un colţ de masă, şi pe nepoata de care i se vorbise. Prezentările, fără prea multă etichetă, au fost făcute de îndată şi Victor fu invitat să ia loc la masă, alături de domnişoara Ionela.

Plăcută la înfăţişare şi destul de vorbăreaţă, nepoata mamei Leana prelua repede iniţiativa de a face pe gazda şi începu să-1 consulte pe Victor asupra preferinţei meniurilor prezente pe masă sau eventual a unora, pe care mama Leana le-ar mai putea aduce din cămară.

1 se păru că Victor se oprise cu privirea asupra unui *bundărete* abia început şi, ca aperitiv, îi tăie de îndată cîţeva felii lîngă care îi aşează şi puţin muştar. Şi, cum

dejunul celorlaţi începuse cu o ţuică veche de dude adusă de dumneaei personal, de pe plaiurile Pleniţei, *n* invită cu insistenţă şi pe noul oaspete să deguste minunea ce i se oferea. Victor, din politeţe, dar cu suficientă precauţie pentru abstinenţa de alcool indicată de medic, gustă din licoare şi găsi cuvinte de laudă de-a dreptul măgulitoare, pentru cea care fusese în măsură să selecteze, din multe alte

sortimente şi calităţi tocmai pe cea mai grozavă. Complimentul îi plăcu în-tr-atît fetei, încît, probabil şi în euforia cîtorva păhăruţe de „dudă", la care se adăuga acum şi tăria unui pahar de cabernet, îşi permise să ceară îngăduinţa celor din jur, să-i dea domnului profesor „un ţuc fierbinte, de olteancă de Pleniţa, pe obrazul fin şi catifelat". Gestul îl deranja pe Victor, dîndu-şi seama de înscenare, dar, pentru a fi în tonul ambianţei create de gazda proaspăt întronată, se lăsă dus de voia bună a mesenilor rătăciţi în ceaţa ambiguă a spiritelor lui Bacchus. Păcat însă că asistenta medicală, cu toate cunoşti nţele-i de psihologie şi cu experienţa-i profesională, n-a reuşit să sesizeze că Victor, fără a fi lipsit de tact, acceptase să fie doar în tonul atmosferei de bună dispoziţie a celor din jur. Şi, crezînd că succesul îi este deja asigurat, încercă, prin cîteva tertipuri nelalocul lor, să şi-l apropie pe bărbatul de lîngă ea, care nu-i displăcea deloc şi pe care şi-l închipuia un adorat de zile mari.

Victor, văzînd că gluma se îngroaşă, iar'el nu este pregătit să dea replica unei asemenea situaţii, se ridica în picioare şi rugă să fie scuzat, căci trebuie să se retragă. Ionela nu înţelese nici atunci tîlcul exact al retragerii celui pe care îşi propusese să-l cucerească şi, crezînd că-i vorba numai de o strategie a acestuia,

îl conduse pînă în cerdac şi-l întreb'ă scurt, după o nouă tentativă nereuşită de a-l mai săruta :

_- La ce oră să vin la tine ?

_. La nici o oră, stimată domnişoară, drumul dumitale este altul decît cel spre mine. Aşa că, te rog, caută-ţi-l ! La revedere, iar după amiaza aceasta te rog s-o uiţi.

Si în vreme ce Ionela, izbucnind într-un plîns prt făcut, fu întîmpinată în hol de mătuşa Leana, Victoi intra indiferent în casa sa închiriată, în care în ace; clipă începuse să presimtă că nu va mai sta muii timp.

încercînd să se rupă de tot ce văzuse şi auzise în după amiaza acelei zile, la prînzul oferit de mame Leana, se aşeză în

pat şi, gîndindu-se la frumoasei* zile petrecute cu Ingrid, îşi aminti că, printre multe alte preocupări, pe care le neglijase, uitase să dea curs invitaţiei doamnei Ortansa. Se zbătu cîteva minute să găsească o soluţie pentru a repara gestul nesăbuit. Consideră că în prima zi de şcoală ar fi bine să discute cu Gaby şi, prin Paula, să restabilească legătura cu doamna Ortansa. Aşa şi făcu. După ce Gaby îi comunică mamei sale dorinţa profesorului, aceasta, folosind aceeaşi filieră, îi transmise lui Victor noua invitaţie a Ortansei de a fi împreună cu familia ei, oaspetele de onoare, cu ocazia sărbătoririi zilei onomastice a fostului soţ, Igor, pe care Ortansa o sărbătorise cu credinţă, de cînd l-a cunoscut.

Revederea a fost plină de afecţiune, sosirea lui Victor, a Paulei şi a soţului acesteia, inginerul proiectant Niculescu, umplînd de bucurie inima Ortansei. După ce protocolul primirii oaspeţiilor a fost încheiat, Paula, încîntată într-un fel cu totul deosebit, nu se putu ab

ţine şi, căutînd-o singura pe Ortansa, îi zise colegial şi destul de şăgalnic :

— îmi placi, colega, n-am ce zice !... Dacă-i genul tău, după cum l-ai strîns în braţe, atunci ştiu de ce-ai fugit de Livescu. Observînd însă că Ortansa face o gri masă de nemulţumire, îi continuă cu aceeaşi dezinvol tură : Hai, dragă, nu cumva să te superi pe mine, că doar mă ştii şi, apoi, de ce nu ţi-aş spune-o drept, şi eu în locul tău l-aş strînge mai ditai decît tine ! Me rită, ce să-ţi spun !

Discuţia le-a fost întreruptă de soţul Paulei, care, văzînd că din sufragerie lipseşte gazda, rugă să se facă ceva în acest sens :

— Doamnă Ortansa, vă rog să reveniţi în mijlocul nostru ! Profesorul vă aşteaptă şi poate e şi însetat.

— Imediat, imediat dragul meu, uite că mă luai în vorbă cu Paula şi, de emoţii şi de una, alta, uitai că am oaspeţi şi că trebuie să fiu între ei.

— Păi vezi cum eşti, Ortansa, te fîstîceşti toată !

completă Paula cu un zîmbet ascuns pe buze.

Ortansa, simţindu-se încolţită, pregăti repede pe o tavă cîteva păhărele cu vişinată de casă, scoase din frigider sandvişurile pregătite dinainte şi, rugînd-o pe Paula *s-o* ajute, se îndreptă spre sufragerie, unde o aşteptau cei doi oaspeţi.

— Domnule profesor, mă bucur nespus de prezenţa dumneavoastră în casa mea, la onomastica soţului, ală turi de buna prietenă Paula şi domnul Niculescu, care au mai fost, de altfel, oaspeţii casei. Şi chiar dacă so ţul meu nu mai este printre noi, vă rog să-l consideraţi alături de dumneavoastră, de prietenii mei... şi iertaţi-mă că v-am lăsat singuri aici, atîta timp.

După ce termină ceea ce avea de spus, Ortansa se simţi puţin fîstîcită şi-ar fi vrut să îndrepte ceva, dar intui în privirea Paulei câ. tot ceea ce spusese era bine şi, ridicînd prima paharul de vişinată, se adresă acestora :

— în sănătatea dumneavoastră, a familiilor şi pen tru amintirea bunului şi iubitorului meu Igor !...

N-apucă să-şi ducă paharul la gură, că o podidiră lacrimile. Oaspeţii, ca-ntr-un moment solemn de reculegere, rămaseră cîteva clipe cu paharele ridicate, fără banalul obicei de-a ciocni, o aşteptară să se liniştească, după care Victor, luînd iniţiativa, îşi apropie paharul de-al Ortansei :

— Şi pentru sufletul dumneavoastră nobil, într-o profesiune pe care aţi slujit-o cu credinţă, pentru zilele pe care le-aţi dăruit oamenilor, soţului, mie şi multor altora !

Cuvintele lui Victor, simple, dar pline de adevăr, loviră în plin inimile celor prezenţi în casa Ortansei, dar mai ales pe a Paulei.

Fără a fi vorba de un festin, ca-n zilele din urmă în casa mamei Leana, întîlnirea de la Ortansa, între cei cîţiva prieteni, se termină destul de repede. Cu tot regretul că timpul nu le mai permitea să întîrzie. fiecare îşi luă rămas bun de la gazdă, mulţumindu-i pentru ospitalitate şi se îndreptară spre casă.

Despărţin-du-se de profesor, Paula îl măguli pentru cuvintele frumoase ce i le adresase Ortansei şi îi spuse că ar fi deosebit de încîntată dacă, într-un viitor cît mai apropiat, ar accepta o invitaţie şi în familia sa.

Victor, considerînd că a da un răspuns Paulei într-un fel sau altul ar putea fi pripit, lăsă să se înţe-

leagă că acceptă invitaţia, dar rămîne de văzut modalitatea de realizare a ei.

Paula înţelese aproape totul şi, cu sufletul încă la cuvintele frumoase ale profesorului, fu convinsă că va fi, fără îndoială, gazda primitoare a acestuia în cel mai scurt timp.

Şi dacă soţii Niculescu aveau drumul lor, drumul sigur spre un cămin, Victor, care încă nu cunoscuse nici faţa şi nici reversul unei asemenea situaţii fericite, o luă, de unul singur, cînd pe o stradă, cînd pe alta, fără nici o ţintă, încît, dacă ar fi fost observat, s-ar fi zis, fără îndoială, că este ori prea distrat, ori nu ştie încotro să meargă. La un moment dat, se opri aproape instinctiv şi îşi puse întrebarea : „Ce-i cu tine, Victore ? De fapt, care-i drumul tău ? încotro vrei să mergi la ora asta ?". Bineînţeles că nu i-a putut răspunde nimeni, pentru că, de fapt, drumul lui de pînă atunci fusese un drum rătăcit. înţelesese viaţa într-un anume fel, mai puţin obişnuit. Acum o avea pe Ingrid şi cîţiva prieteni. Ştia bine acest lucru. Ceea ce nu ştia, însă, era dacă trebuie ori nu să aibă încredere în ei. Şi de aceea Victor oscila între a se duce acasă, sau la cea care îl aşteaptă cu înfrigurare. Alese soluţia din urmă, deşi încă nu era convins că este cea bună. Omul cifrelor exacte, dar plin de suflet, capabil de dăruire, trebuia să-şi regăsească drumul spre sine, spre ceilalţi !

îşi luă inima în dinţi şi porni, refiectînd în sinea sa că, de fapt, graba sa este dată de imboldul Spre ieşirea din impasul pe care începuse să-1 înţeleagă. El ştia prea bine că este un om dotat, iar dacă unele slăbiciuni l-au caracterizat pînă atunci, le considera rezultatul lipsei de contact cu nişte

oameni adevăraţi, cu oameni de suflet, ca şi el. La şcoală, în afară de In-

grid, în ultima vreme nu putuse găsi adevăraţi prieteni. Intîlnise doar suflete reci şi nepăsătoare la grijile lui şi-ale altera. Orar, note fie mai stridente, fie mai joase, clevetiri, suspiciuni... Acesta era tabloul pe care Victor îl privea de atîţia ani la şcoala unde îşi preda conştiincios orele-i de matematică.

Iar dacă el a încercat să iasă din acest cadru, cău-tînd şi alte căi de evaluare a potenţialului profesional, fie prin acţiunile Universităţii cultural-ştiinţifice, fie prin unele publicaţii de specialitate, n-a făcut altceva decît să provoace invidia unor colegi ce-l considerau „prea zelos". Şi dacă unii se sfiau să-i spună : „fii cuminte, domnule, şi vezi-ţi de orele dumitale la şcoală", alţii îl găseau, în schimb, un caz aparte, demn mai mult de îngrijiri medicale decît de aprecieri. Ingrid, singura din întregul colectiv, încercase de mai multe ori să facă ordine în părerile multora despre Victor şi despre activitatea lui. Rezultatele-i certe, într-o muncă înaripată de pasiune, îi erau argumente la îndemînă. Pe mulţi, în calitate de inimoasă şi bună colegă, i-a determinat să-l judece obiectiv, iar pe alţii se pare că i-a înrăit. Li se părea suspectă grija lui Ingrid de a-l pune într-o lumină favorabilă, cu atît mai mult, cu cît mai tînăra şi frumoasa profesoară de matematică nu manifestase pentru alţii nici un interes.

Victor, şi aci, ca în multe alte împrejurări, nu înţelesese prea mare lucru. închis în carapacea lui „matematică", a încercat să o înţeleagă doar pe Ingrid şi doar atunci cînd aceasta, luîndu-şi inima în dinţi, aşa cum ştie cîteodată să o facă genul „slab", s-a apropiat de el.

De ce se îndreptase spre l©ouinţa lui Ingrid în seara aceea ? era ultima întrebare care îl preocupa. Cu acest gînd sună la uşa lui Ingrid. Cît de mult era aşteptat,

77

cît de aşteptată era clipa clinchetului soneriei, numai Ingrid ar putea s-o mai destăinuiaspă. Nu mai era de mult o adolescentă îndrăgostită şi nici măcar nu era în situaţia de a se fi agăţat de ultimul fir de iarbă. Totul părea firesc. Şi de ce nu ? ! Doar un bărbat şi o femeie trebuie să se iubească !

Ingrid îl primi pe Victor în holul în care mai păşise şi altă dată, îl invită să-şi dezbrace paltonul, îl sărută şi-i comunică, fericită, că sînt din nou singuri pentru cîteva ore :

—■ Te aşteptam, mai ales în clipele astea. Băieţii i-am expediat la un film, bănuind c-ai să vii să mă vezi. Răutăciosule, m-ai ocolit atîtea zile !

•— Nu te-am ocolit, Ingrid, dar aşa mi-ai spus că este bine...

— Bine, bine... dar puteai să vii să mă vezi, să vezi băieţii, după ce s-au întors din vacanţă... Am să te sechestrez, răule, şi n-am să-ţi mai dau drumul nicio dată de lingă mine.

Cînd Iliuţă şi Petrişor îşi aşezau liniştiţi îmbrăcămintea în cuier, observară, fără greutate, că este şi un palton străin şi că, prin urmare, au un oaspete :

— Iliuţă, zise Petrişor, mai iute la vorbă, uite, avem un oaspete şi pun rămăşag că e profesorul Păuna.

— O, e grozav, avem cu cine „combate" în astă seară, răspunse Iliuţă, frecîndu-şi mîinile.

Gazda şi oaspetele, retraşi la masa din sufragerie, auziră discuţia din hol şi, consultînd preocupaţi cîteva reviste de dată recentă, aşteptară ca băieţii să bată la uşă şi să intre înăuntru :

—■ Bună seara ! ziseră amîndoi într-un glas şi se apropiară de profesor, aşteptînd, politicoşi, să li se întindă mîna,

— Buna seara ! le răspunse Victor cu amabilitate, dînd mîna cu fiecare. Şi bine aţi venit clin vacantă î le zise în continuare Victor. Am înţeles, de la mama' că v-aţi simţit grozav la Timişoara.

— Nemaipomenit ! completă, din nou, iute, Petri-şor. O vacanţă ca-n basme ! Am savurat-o, nu alta !

— Mă bucur. Aşa-s vacanţele de iarnă, mai ales cele cu zăpadă şi prieteni mulţi ! aprecie Victor, după care discuţiile începură din nou, ca şi la prima întîlnire cu aceşti tineri, să se canalizeze spre matematică, spre rezolvarea unor probleme mai deosebite, pe care ei, aproape intenţionat, ocoliseră să le discute cu Ingrid, pentru a folosi momentul, în prezenţa lui Victor. Dacă mama avea pentru ei o taină, nici ei nu se lăsau mai prejos, creîndu-i surpriza de a discuta cu Victor lucruri pe care cu ea încă nu le discutaseră.

— Dar de ce, de fiecare dată, cînd vine domnul profesor la noi, îl plictisiţi cu problemele voastre deosebite ? Foarte bine le-aţi putea discuta şi cu mine, lăsîndu-1 pe oaspete să „savureze", aşa cum ziceţi voi, plăcerea de a fi în mijlocul nostru ! le zise Ingrid băieţilor, cu un glas mai mult prefăcut decît dojenitor.

— Nici vorbă, stimată colega, de plictiseală. îmi plac băieţii şi modul cum pun problemele.

— Vezi, mamă, vezi ? interveni şi Iliuţă. Bănuiam noi că nu-1 plictisim pe domnul profesor şi, dacă am greşit necerîndu-ţi permisiunea de a discuta unele probleme, pe care, iniţial, n-am încercat a le rezolva împreună, te rog să ne ierţi ! Ne ierţi, aşa-i ? insistă Iliuţă, apropiindu-se de Ingrid şi luîndu-i mîna să i-o

Mama, a cărei primă slăbiciune îi era odrasla mai mare, îl mîngîie matern şi-i zise :

— Bine, bine... dragul meu. Dar, hai, totuşi, să abandonăm problemele astea şi să-1 întrebăm pe domnul profesor dacă nu vrea să servească ceva la noi.

— Nu. Nimic ! Vă mulţumesc. De fapt, vin de la o

cunoştinţă, unde am mîncat bine şi am servit chiar şi o vişinată...

— A... dacă doriţi, interveni Petrişor, puteţi şi la noi servi o vişinată... extra.

— Nu, mulţumesc! încheie Victor discuţia pe această temă, ridicînd şi o mînă, în semn de refuz categoric.

Discuţiile trecură de la una la alta, fără a mai avea repere prestabilite şi se încheiară într-un tîrziu, cînd Victor, furat prea mult de familiaritatea cu care fusese primit, îşi dădu seama că este cazul să se scuze şi să-şi lase gazdele să se odihnească.

—i Şi cum călătorului îi stă bine cu drumul, eu vă las. In ton deplin cu dumneavoastră, vă declar că am „savurat" o seară grozavă.

Băieţii, simţindu-se flataţi pentru copierea expresiei, zîmbiră şi apoi se porniră pe rîs, în timp ce Victor se pregătea de plecare. îşi luară rămas bun în atmosfera plină de voioşie, creată de cei doi tineri, şi Ingrid îşi puse repede o haină mai groasă în spate, pentru a-l putea conduce pînă afară pe oaspete.

în faţa porţii, cei doi îşi strînseră reciproc mîinile şi, înainte ca Victor să iasă în stradă, Ingrid îi spuse :

— Să ştii, Victore, că tu nu mai eşti un simplu trecător prin viaţa noastră. Aşa că te reaşteptăm să vii ca la tine acasă !

ti

VI

Drumul spre împlinire

Plecînd de la Ingrid destul de tîrziu, Victor grăbi pasul şi, ocolind zona centrală, o luă pe o străduţă lăturalnică, pentru a-şi mai scurta drumul.

După cîteva zile frumoase, în care zăpada începuse să se topească, părînd că se anunţă o primăvară timpurie, vremea

se înrăutăţi deodată, cu un vînt puternic în rafale şi scădere bruscă a temperaturii.

Mergînd cu vîntul în spate, Victor îşi ridică gulerul de la palton, îşi îndesă căciula peste urechi şi, ca împins de cineva din loc în loc, după cum rafala îl izbea, părea că-şi ia avînt să sară cîte un obstacol imaginar. Mîinile îi îngheţară şi-ar fi vrut să le scoată din mănuşi ca să le încălzească în buzunare, dar toate tentativele de a face acest lucru eşuară, deoarece trebuia să fie în permanenţă pregătit pentru a se putea propti cu ele în vreun gard sau în cîte un stîlp, cînd picioarele nu-l mai ascultau. Drumul, pe vijelia pornită ca din senin, devenea din ce în ce mai greu, cu cît Victor se apropia de periferia oraşului, unde năstruşnicul vînt bătea şi mai tare, aducîndu-i în ochi o pulbere uşoară de zăpadă.

încercă de cîteva ori să stea pe loc, nemaidîndu-şi seama exact de unde şi încotro bate vîntul, dar văzu că n-are rost să întîrzie, căci situaţia rămîne în continuare aceeaşi. întîlni cîţiva trecători, care, preferind să meargă pe mijlocul străzii, se deplasau parcă

SI

şi mai poticnit decît ei. Nemaiavînd mult pînâ acasă, se mai rezemă o dată de un colţ de gard, unde i se păru că vîntul are un obstacol, răsuflă, îşi scutură mîinile de cîteva ori şi porni mai departe.

Abia ajuns în casă, îşi scoase doar mănuşile şi începu să facă mişcări din mîini şi din picioare, ca să-şi pună sîngele în mişcare şi să se încălzească. Focul în sobă era stins, iar braţul de lemne stătea pregătit încă de dimineaţă.

Aruncă paltonul şi căciula pe un scaun şi fugi la spălător să-şi toarne apă rece pe mîini, ca să le dezmorţească, îşi frecă urechile şi faţa, apoi se apropie de sobă, să încerce să aprindă focul.

Totul reintră în normal după un timp şi Victor, liniştit, îşi desfăcu aşternuturile, stinse lumina şi se trînti în pat, sub plapuma întinsă pînă sub bărbie, în-cercînd să adoarmă. Lemnele din sobă, cuprinse de flăcări, trosneau uşor, în vreme ce lumina, care străbătea prin cenuşar, îl îmbie pe

Victor la puţină meditaţie.

Se gîndi mai întîi la Iliuţă şi Petrişor, cărora, într-o frîntură de discuţie, le promisese că-i va lua într-o zi la el, să le arate biblioteca. „Şi-acum, cu vremea asta de-afară, care ar putea s-aducă o iarnă grea, se gîndea el, o să trebuiască să amîn primirea băieţilor". Apoi, gîndurile i se opriră la Ingrid, la despărţirea de la poartă şi, mai ales, la ceea ce voia să semnifice „tu nu mai eşti un simplu trecător prin viaţa noastră". Dacă în acel moment le-a primit cu un uşor surîs, acum cuvintele i se păreau grave, poate chiar prea serioase pentru „jocul de-a îndrăgostiţii" din vacanţa abia încheiată.

încet, încet, atmosfera din cameră începuse să „miroase" a căldură, picioarele şi trupul i se încălziră

sub plapumă şi Victor aţipi uşor, odată cu cîntul cocoşului mamei Learla, ce anunţa cumpăna nopţii. Vîn-tul se liniştise afară, nu se mai zbătea înfuriat în geamurile şi olanele casei, iar Victor, furat de vise, se credea un inginer de drumuri, ce-şi proiectase o şosea asfaltată numai cu dale de beton, pe care o voia cît mai curînd terminată. I se părea că timpul fuge prea repede, iar şoseaua trebuia să fie gata pînă la sosirea iernii. Acolo, pe drumul acela de beton, ce urma să fie opera lui de-o viaţă, Victor şi-i închipuia pe Ingrid, Iliuţă şi Petrişor, doamna Ortansa, Paula şi atîţia alţii, care fugeau spre el, cu braţele deschise, să-1 îmbrăţişeze. ,

Visul se destramă odată cu ivirea zorilor, iar lui Victor nu-i rămase în gînd decît crîmpeiul fericit al îmbrăţişărilor cu cei dragi.

Coborî din pat şi încercă să privească afară prin geamul îngheţat. Nedesluşind nimic, începu să scrijelească cristalele de gheaţă, făcîndu-şi loc destul ca să vadă că ningea cu fulgi mari şi deşi, iar zăpada aşezată era mult mai mare decît cea căzută pe la începutul iernii. Se întoarse spre sobă, o pipăi şi o simţi rece, aruncă vreascurile rămase, peste ele aşeză cîteva lemne mai mari şi aprinse focul. Apoi se zgribuli din nou în pat, aşteptând să se lumineze mai bine afară, iar în casă să se simtă căldura sobei. Se gîndi la ceea ce avea de

făcut în ziua aceea, la timpul de-afară şi la mama Leana, care din clipă-n clipă urma să-i bată în uşă cu binecunoscutu-i şlagăr : „Hai sus, domnule profesor, că trece lăptăreasa".

Dar mama Leana, în dimineaţa aceea şi în celelalte, cît Victor a mai locuit la ea, n-a mai venit să-i bată în uşă şi şă-l mai trezească. Şi tot din ziua aceea,

mama Leana, uitîndu-şi „fiul adoptiv", nu mai ieşea la poartă sau pe lingă casă, să-l mai aştepte dnd vine din oraş, cum o făcuse, de atîtea eri, altădată. Se produsese o ruptură mult prea categorică şi definitivă în sentimentele acestei bătrîne faţă de vechiul şi mult preţuitul chiriaş. Dacă, numai cu puţin timp în urmă, i~ar fi spus cineva mamei Leana că va veni o zi cînd Victor nu va mai fi „copilul" ei, bătrîna l-ar fi repezit... Acum, însă, situaţia era alta.

Pornirea bătrînei a fost, fără îndoială, consecinţa purtării lui Victor faţă de Ionela. Nepoata, în dure-rea-i „nemărginită" în faţa afrontului „profesoraşului de matematică, un spălăcit şi uitat de lume", cum îl caracterizase printre lacrimi tuşii Leana, a reuşit să-i răstoarne acesteia o ordine sufletească pe care şi-o construise de-a lungul atîtor ani. „încă o dezamăgire strecurată în sufletul unor oameni, ca atîtea altele", îşi va zice Victor în sinea sa, cînd îşi va da seama de noua atitudine a mamei Leana. Şi dezamăgirea, de data aceasta, era pornită dintr-o iubire. Aşa cum şi Victor ştia, iubirea mamei Leana pentru nepoata sa, Ionela, singura ce-i mai reamintea de propria-i obîrşie, era fără margini. Chiar şi propriul ei fiu, cu care trăieşte sub acelaşi acoperiş, se află, în planul sentimentelor, după Ionela. Bătrîna ar fi fost gata oricînd să-i facă loc nepoatei la moştenirea casei numai pentru ca ea să se fi aflat alături de „domnul profesor Victor".

Ionela, care provocase acest trăsnet în casa şi în inima tuşii Leana, a doua zi după incident plecă acasă cu prima cursă din autogara. Imediat ce coborî din autobuz, uită totul,

de parcă nici nu s-ar fi întîmr plat nimic. La braţul lui Gigei, Ionela se gudura de fericire că-l revede, iar el, printre sughiţuri cam...

prea matinale, o mingîia, asigurînd-o de o zi bună : ‚JDe, drăguţă, ce să-i fad... asta-i viaţa ! Şi zi mersi că azi o să fii cu mine...".

Victor nu ştia nimic despre cele întîmplate şi puse Ia cale în casa mamei Leana, iar în dimineaţa aceea aştepta consemnul ştiut.

Afară se luminase de-a binelea şi el mai trîndăvea sub plapumă, făcîndu-şi probleme despre sănătatea mamei Leana : „Te pomeneşti c-o fi bolnavă, de nu m-a trezit pînă acum", îşi zicea şi se hotărî să se scoale. îşi trase ceva pe el şi ieşi în curte. în faţa casei lui, zăpada era aşezată într-un strat destul de mare, în vreme ce la cealaltă casă era pîrtie proaspătă, iar mama Leana se afla lîngă coteţul de păsări. Făcu cîţiva paşi anevoie prin zăpadă, se apropie şi o salută, dar constată că mama Leana nu-i răspunde şi chiar, mai mult, îi întoarce spatele. Era ceva cu totul nou pentru Victor şi nu ştiu ce să creadă. Ar fi vrut să insiste cu încă un salut, puţin mai tare, crezînd că poate nu 1-a auzit prima dată, ori să o întrebe de ce-i supărată, dar renunţă, întorcîndu-se în casă.

Pregătindu-se de plecare la şcoală, îşi făcu în gînd inventarul celor petrecute în ultimele zile şi, cum era firesc, s-a oprit la fila Ionela, care, consideră, i-ar fi putut crea această situaţie. Nu-şi dădu însă pe moment seama cît de pornită este mama Leana împotriva lui, deşi continua să creadă că nu s-a întîmplat nimic, de fapt, că lui nu i s-ar putea imputa altceva, în afara unei mărunte lipse de tact. Considera acum, în schimb, că ar fi putut fi puţin mai politicos cu domnişoara Ionela şi, chiar refuzînd-o, ar fi putut găsi o formulă mai acceptabilă, inteligentă şi nesupărătoare.

In drum spre şcoală, înaintînd cu greu prin troienele de zăpadă, în timp ce de sus cerneau alte straturi albe, Victor simţi că-l preocupă din nou purtarea, încă neclară pentru el, a mamei Leana şi se întrebă : „Poate că Ionela i-a spus mătuşii cine ştie ce baliverne despre mine, că aş fi jignit-o, că i-aş fi făcut cine ştie ce propuneri, mai ştii ?... Dar nu se poate... şi-apoi mama Leana mă cunoaşte destul de bine şi nu de ieri, de azi".

La şcoală, întîlnindu-se cu Ingrid în cancalarie, discutară despre iarnă, despre faptul că directorul este la comandamentul de dezăpezire şi că trebuie să-l aştepte, pentru a stabili sarcini fiecărui cadru didactic, în acest sens, numai despre necazul lui cu mama Leana nu vru să-i vorbească. Ingrid, care văzu că ceva nu-i în regulă, nu-l lăsă în pace şi, cînd plecară ceilalţi din cancelarie, pe holuri sau în sălile de clasă, nu-l iertă :

— Dar, Victore, ce-i cu tine, ce te frămîntă ? Mi se pare că-mi ascunzi ceva...

— Nu mă frămîntă nimic. Şi-apoi, de ascuns, ce-aş putea să-ţi ascund ?

— Nu se poate, tu nu eşti în apele tale azi.

— Vremea e de vină...

— Nu... nu căuta să negi... tu ştii că eu..., sau iar vrei să-ţi reamintesc că mai am şi simţuri în plus ! Cu mine nu-ţi merge. Ieşi cu sufletul afară, că altfel o încurci ! zise Ingrid cu zîmbetu-i frumos *pe* buze, mîngîindu-i o mînă, în vreme ce privirea îi fugea în jur, să nu-i fie observat gestul.

— Nu poate scăpa omul de tine, orice ar face. Am să-ţi povestesc, dar nu acum. E o poveste destul de

— Bine, Victore, aştept.

In aceeaşi clipă, secretara deschise uşa, invitînd toată lumea în sala mare, unde directorul avea şă facă unele comunicări importante. Din clasă în clasă, toţi diriginţii şi-au anunţat elevii, care răzbătuseră greu pînă la şcoală, cei mai mulţi fiind de prin cartierele centrale, să coboare în

amfiteatru.

Directorul, pedant şi deloc alarmat, le comunică scopul întrunirii, unde fusese, ce sarcini erau la ordinea zilei, ce se cerea profesorilor, personalului administrativ, elevilor etc.

La numai cîteva clipe după ridicarea şedinţei, elevii fugiră spre clase să-şi ia servietele cu cărţi şi caiete, care aveau să rămînă nerăsfoite pînă la reluarea cursurilor. Profesorii, care primiseră sectoare pentru dezăpezire, nu întîrziară nici ei şi se îndreptară spre locurile indicate, pentru a lua legătura cu reprezentanţii organelor locale.

Profesoarele n-au primit sarcini, rămînînd să beneficieze de acelaşi program cu elevii şi numai în cazuri deosebite, dacă vor fi solicitate, li se cerea să răspundă cu promptitudine.

Victor primise un sector foarte aproape de zona locuinţei lui Ingrid. Repartizarea acestuia o bucurase pe Ingrid, care-şi propuse să facă în aşa fel, încît să-i dea o mînă de ajutor, alături de ceilalţi din colectivul stabilit şi în acelaşi timp era fericită că-l va putea mai uşor determina să o viziteze şl să-l invite, eventual, la masă.

Victor nu dăduse nici o importanţă zonei pe care o primise, gîndindu-se mai mult la necesitatea de a acţiona cît mai repede pentru mobilizarea cetăţenilor

de pe străzile respective. De aceea, preocupat de sarcina primită, încercă să o ocolească pe Ingrid, care, nescăpîndu-l din priviri, îşi dădu seama de intenţiile lui şi nu pregetă să se pregătească, pentru a-l putea înfrunta. Se îmbrăcă odată cu el şi ieşi înaintea lui din cancelarie. Se prefăcu a întreba ceva la secretariat prin uşa întredeschisă şi cu privirea îl urmări pe Victor. Acesta, plecînd din cancelarie, îşi salută colegii, iar în hol, grăbindu-se, îi zise şi lui Ingrid :

— La revedere, Ingrid ! Am plecat. Pe săptămîna viitoare !

Ingrid, uitînd că ar putea fi văzută sau auzită de cineva, fugi cîţiva paşi după el, pe scări, îl prinse de braţ, făcîndu-l să stea în loc pentru a o asculta.

— Ehei... ehei... ia stai, domnule ! Unde o întinzi

aşa iepureşte, fără să mă inviţi şi pe mine şi să mă conduci pînă acasă ?

— Da... dar...

— Ştiu, ştiu, ştiu. Ai o sarcină şi vrei să fii pri mul care să o raportezi îndeplinită. Frumos, n-am ce zice ! Dar asta nu înseamnă că, dacă ai să mă iei şi pe mine, am să-ţi umbresc cu ceva meritele. Aşa-i, iu bitule ?

— Să ştii că nu m-am gîndit la asta...

-^- Tu niciodată nu te gîndeşti la nimic. Hai, să mergem, că, pare-mi-se, Năstăsescu se zgîieşte pe.geam. Of !... Ce nesuferit e omul ăsta !... I-am retezat-o şi l-am ocolit întruna şi el se tot ţine scai după mine. Iar acum, mai nou, a început să ne urmărească.

— Şi ce-i cu asta Ingrid ? Lasă omul să-şi satis facă curiozitatea, îi răspunse Victor, înaintînd cu greu prin nămeţii de zăpadă din stradă.

— Bine, fie cum zici şi să schimbăm atunci discuţia. Spune-mi, mai bine, ce-ai zis că ai să-mi povesteşti.

— Eu ştiu, Ingrid ? !... Mai nimic. Nimicuri de-ale mele, care nu pot să aibă vreo importanţă pentru tine.

— Iar greşeşti. Pentru mine, tot ce aflu despre tine are importanţă. (Şi Ingrid, cu insistenţa ei feminină, dibăcia şi drăgălăşenia cu care ştia să se strecoare tot mai mult, cu fiecare întîlnire, în sufletul lui Victor, a aflat motivele pentru care acesta nu era în apele lui în dimineaţa aceea. Necazurile nu i s-au părut deloc majore şi a considerat că nu are de ce să-l consoleze, ci dimpotrivă.) Ştii ce ? Fără să cobori la nivelul ei, poartă-te ca şi cum n-ai observat nimic. Pentru că şi aşa n-ai să mai stai mult acolo. Sper ca în cîteva săptămîni, imediat ce trece pacostea asta de zăpadă, să-ţi pregătesc şi ţie, ca şi scumpei tale Ella, „transferul" de acolo, la o altă adresă. Mă auzi bine, iubitule ? Nu-ţi înfunda căciula pe urechi, să zici că n-ai ştiut.

— Cum îţi vin ţie toate astea în gînd ? Tu chiar vrei cu orice preţ să deţii toate iniţiativele ? Dar te-ai gîndit dacă eu

am să accept să fiu „transferat" ca un obiect, dintr-un buzunar în altul, sau ca Ella, într-o paporniţă ? Şi nu că nu mi-ar fi drag să trăiesc Ungă tine, dar ştii prea bine că nu se poate.

— Te referi la Petrişor şi Iliuţă ? Nu-ţi face probleme, o să am eu grijă de asta. Şi pe urmă, să ştii că băieţii sînt încîntaţi de tine, îţi vor fi prieteni de nădejde şi nu vor avea niciodată nimic împotriva voinţei mele.

— Da, Ingrid. Sînt destul de mari şi inteligenţi. Dar mai au încă vie imaginea tatălui pierdut. Ce-or să zică de un intrus ?

— Lasă... lasă, Victore, zise Ingrid, puţin agasată, lasă restul pe seama „consiliului" familiei mele.

Amîndoi schimbară discuţia, dîndu-şi seama că nu-i momentul şi nici locul potrivit să o continue. De sus, turna întruna şi urmele celor ce trecuseră cu puţin timp înaintea lor pe stradă nu se mai cunoşteau. Ingrid, ajungînd în dreptul casei sale, îi ceru voie lui Victor să meargă să ia cîteva lopeţi de lemn, pe care le păstra pe undeva, într-o magazie în curte şi nu departe de poartă ; se ataşară, apoi, unui grup de cetăţeni ce începuseră, deja, să înlăture zăpada. îşi dădură bineţe, se cunoscură muncind împreună, simţiră cum ceata creşte mereu şi, în pofida vremii, reuşiră p'înă-n seară să dezăpezească toate căile de acces din zonă, pentru ca aprovizionarea şi cursul vieţii să-şi reintre în normal. Cei doi profesori, plecînd ultimii, tocmai din celălalt capăt al străzii, unde ajunseseră dînd Ia lopată, se îndreptară spre casa lui Ingrid, lăsară \meltele în curte, unde Iliuţă şi Petrişor, improvizînd alte scule, nu se lăsaseră mai prejos.

Victor încercă să-şi ia rămas bun şi să plece spre casă, însă Ingrid îl prinse bărbăteşte de braţ şi-1 împinse uşor, pe cărarea de zăpadă, spre scările casei :

— Dar tu ce crezi, omule, că eu am să mă lupt cu tine aşa toată viaţa ? Te rog să pofteşti înăuntru, să laşi mofturile, că ţi-am spus, de restul am eu grijă.

Victor, deşi nu era surprins de atitudinea manifestată de

Ingrid, aşteptîndu-se să-l reţină, nu zise nimic şi se lăsă condus în casă. Băieţii le ieşiră în întîmpinare, îi salutară, ajutîndu-i pe fiecare să se

dezbrace şi sâ-şi punâ hainele cit mai întinse pe cuiere, să se poată usca de umezeala.

Ingrid, printre mişcările de dezechipare, încercă să-i informeze pe băieţi despre dorinţa profesorului de a merge acasă, la marginea oraşului, pe o vreme ca asta.

— Să vedeţi şi voi ce hotărît era domnul profesor să plece, pe o vreme ca asta, acasă la dumnealui, tocmai la capătul pămîntului, de parcă numai acolo ar fi case de oameni, iar aici, grote de urşi.

— Chiar aşa, domnule profesor ! ziseră amîndoi băieţii, rîzînd cu zgomot de gluma mamei.

— Nu-i destul că l-a pătruns umezeala, mai vrea, acum, să mai ia şi-un vîntişor de seară în sprîncene ! zise din nou Ingrid.

— Bine ai făcut că nu l-ai lăsat să plece, mami, interveni Petrişor, apucînd-o drăgăstos pe Ingrid de braţ. Vai, dar şi tu eşti udă, te rog, du-te şi te schimbă, că o să avem noi grijă de domnul profesor, să-i pregătim ceva, să facă şi dînsul acelaşi lucru.

Iliuţă şi Petrişor, rămaşi cu Victor, îl conduseră în camera lor, scotociră repede prin şifonier, îi găsiră cîteva lucruri de schimb şi, înainte de a-l lăsa singur, Iliuţă, considerînd că el vorbise mai puţin, apelă la cîteva proverbe, adresate iernii de-afară :

— Schimbaţi-vă, domnule profesor, şi staţi liniştit cu noi aici, că pe vremea asta, ştiţi dumneavoastră cum se zice: „Nici-un cîine să nu-l scoţi din casă". Petrişor, auzind, „minunea" pe care o debitase frăţio rul mai mare, se strîmbă la el, încît acesta, crezînd că a spus cine ştie ce prostie, îşi trase, involuntar, mîna la gură.

Profesorul, observînd scena, interveni aprobînd zicala lui Iliuţă :

— Aşa-i, băieţi, pe o vreme ca asta, e mai bine să stai în casă, la sobă, decît să iei nămeţii în piept. Şi lamentîndu-se, completă : Vorba surugiului : „Vai de cal şi călător". Băieţii îi zîmbiră din prag şi-l lă sară să se schimbe.

După cîteva minute, Victor, îmbrăcat cu o pijama de-a lui Iliuţă, peste care pusese un halat pluşat, deschise uşa, venind în sufragerie, unde Petrişor şi Iliuţă începură să-l privească admirativ.

— Oho !... Domnule profesor, nu vă stă rău, să ştiţi. Arătaţi aşa... cum să zic... de parcă-aţi fi de-al casei.

— Petrişor, zise Iliuţă, dar de ce... poate domnul profesor se supără.

— De ce să mă supăr, Iliuţă, doar glumeşte. Şi glumele sînt pornirile spontane ale sufletului bun. Mai zi, Petrişor, hai, mai caută în caseta ta de aur un spirit vioi, să mă simt bine aici, „sechestrat" pentru astă seară.

— Mai ştiţi, domnule profesor, dacă numai pentru astă seară? !... îi răspunse Petrişor prompt, cu un surîs ştrengăresc în colţul gurii.

— Ei, bravo, Petrişor, asta-i o altă perlă. Vezi, ţi-ne-le bine, să nu le scapi pe toate.

— Adică... perlele ? ! Nu, vă promit că am să mai ţin una, pentru mai tîrziu. Deocamdată, vine mami.

Ingrid, intrînd în sufragerie îmbrăcată într-un capot de casă, care o deschidea, părînd mult mai tînără şi frumoasă, nu pricepu pentru moment mare lucru din atmosfera de bună dispoziţie creată de Petrişor, deşi observase schimburi de priviri conspirative între

.

cei doi băieţi. Victor, cu vestimentaţia Iui de împrumut, stătea la un colţ de masă, cu mîinile încrucişate şi cu mina omului ce aşteaptă să zică altul ceva înaintea lui. îşi dăduse seama că a deschide el gura primul ar însemna să trădeze

secretul momentelor anterioare intrării lui Ingrid, sau să strice plăcerea băieţilor de a oferi mamei lor un mic „suspans" în seara aceea.

Ingrid, atentă, schimbînd privirea de la unul la altul, se aşează, calmă, lîngă Victor. Grupul ce i se prezenta începuse să o distreze şi aştepta, din clipă în clipă, sclipirea „flash-ului".

Petrişor, uitîndu-se la Victor, mai întîi zîmbi discret, apoi se porni pe rîs, antrenîndu-i pe toţi, ca la comandă. Rîdea şi Ingrid odată cu ceilalţi, neştiind însă de ce, dovadă că rîsul e molipsitor. Petrişor, deja rîzînd cu lacrimi, încercă să se concentreze şi se adresă oaspetelui :

— Vedeţi, domnule profesor, v-am spus eu că vă rezerv pentru astă seară şi ultima perlă ? Ce ziceţi, nu-i grozavă ? Pentru o mie de puncte, să spună mami, repede, fără timp de gîndire, de ce rîde?!...

Victor şi Iliuţă se porniră într-o nouă cascadă de rîs, în vreme ce Ingrid, atentă, încercase să prindă ceva din zbor, dar, cum nu reuşise, îi urmă din nou pe ceilalţi. Nereuşind să se abţină, se sculă şi plecă din cameră, făcîndu-i lui Petrişor un semn de admonestare cu mîna. Rămaşi din nou singuri, cei trei „ştrengari" se opriră din rîs, începînd consultările :

— Nu cumva mama se va fi supărat ? interveni circumspect Victor.

— Nu cred ! zise Petrişor, ştergîndu-şi lacrimile cu colţul feţei de masă, care-i fusese mai la îndemînă.

O cunosc eu bine pe manii. Ştie ea cînd sa se prindă în horă cu mine. Iar dacă va considera-o o gafă din partea mea, ştiu că o să mă certe, dar o să-i treacă repede.

— Şi totuşi, Petrişor, zise Iliuţă, n-ar fi bine să merg eu să prospectez terenul ?

— Du-te, te rog...

— Şi vezi, poate născoceşti o poveste verosimilă, eventual, cu vestimentaţia asta a mea, prea... vestală sau altceva... vezi tu ! îl completă Victor pe Petrişor.

Iliuţă lipsi cîteva minute din sufragerie, după care apăru cu Ingrid de gît şi-n aceeaşi bună dispoziţie. Cei doi, aşteptînd nerăbdători concluzia „ambasadorului", tresăriră văzîndu-i apărînd în prag şi, neapucînd să zică ceva, o ascultară pe Ingrid :

— Şi zi aşa, „domnule" Victor, hainele de împru mut mai au încă mirosul legendarelor vestale ? !...

Victor şi Petrişor îşi întretăiară privirile, apoi cu ale lui Iliuţă şi începură iar să rîdă.

Ingrid, cu falsă gravitate şi nelăsindu-se mai prejos în... perle, continuă :

— Şi cum aţi reuşit, domnule profesor, să stabiliţi cu exactitate legătura cu antichitatea... prin regula de trei simplă, ori cu indubitabilele dumneavoastră cal cule de matematică aplicată ? ,

Gluma elevată a mamei, băieţii o găsiră grozavă şi, după un „bravo" repetat pe buzele fiecăruia, se treziră aplaudînd-o. Victor, de data asta fiind ţinta unui alt soi de spirit, se pregătea să dea un răspuns pe măsură, cînd dintr-o cameră alăturată, Ella, probabil plictisită de singurătate, începuse să zgîrie uşa, cerînd să fie primită în... colectivitate. Iliuţă se duse şi des-

chise uşa, iar pisica se opri în braţele lui Victor, începu să se gudure şi să-l privească drept în ochi. Ingrid, ca şi cum n-ar fi observat nimic din „acţiunea" pisicii, aducîndu-şi aminte de obligaţiile de gazdă, anunţă că se retrage în bucătărie să pregătească cina. Nu peste mult timp, se întoarse şi îl rugă pe Petrişor să aranjeze masa din sufragerie cu cele de trebuinţă.

Cina se desfăşură în atmosfera deplin familiară, fiecare găsind un motiv sau altul de conversaţie, conformă cu cerinţele şi regulile impuse de un asemenea moment cotidian din viaţa noastră şi încheierea ei duse la invitaţia adresată lui Victor, de a se retrage, bineînţeles, dacă nu are nimic împotrivă, în camera ce i se pregătise pentru odihna din noaptea aceea. Victor îi mulţumi gazdei pentru cină, băieţilor pentru seara „savuroasă", regretă că, într-adevăr, trebuie să se retragă şi consideră că şi ceilalţi trebuie să facă la fel.

După ce şi băieţii s-au retras în camera lor, Ingrid aranja sufrageria, mai trebălui cîte ceva prin bucătărie şi înainte de a se culca şi ea, deschise încet uşa camerei lui Victor, văzu că acesta nu doarme încă, se apropie de pat, îl sărută şi-apoi, din prag, îi ură „noapte bună" şi-l anunţă că în zori va avea ea grijă să4 trezească.

Neputîndu-şi explica uşurinţa cu care a acceptat să rămînă peste noapte la Ingrid, în prezenţa copiilor, Victor a încercat să adoarmă. Ştia că în discuţiile cu Ingrid, în zilele iirmătoare, va elucida acest lucru, dar, deocamdată ar fi dat orice să afle părerea lui Iliuţă şi Petrişor despre această „cazare". Cu toată zăpada, care căzuse neîncetat de o zi şi o noapte, străzile fu-

scseră totuşi deszăpezite şi o cărare, printre nămeţii mari, se găsea şi pentru el, ca să poată ajunge acasă.

Adormi, neştiind că noaptea îi va oferi un vis întru împlinirea lui. Furat de lumea efemeră a visului, rămăsese în aceeaşi ambianţă plăcută cu Petrişor şi Iliuţă. Ca şi în seara abia încheiată, rîdeau, treceau de la o glumă la alta, se jucau, săreau capra într-o livadă înflorită, se căţărau în pomi sau sădeau pomi în locul celor îmbătrîniţi, în vreme ce Ingrid îi striga grijulie la masă. Apoi iar se întorceau la joaca lor, căutînd, printre pomii sădiţi, vlăstarele ce trebuiau să se ivească.

Şi toţi se bucurau ca nişte copii atunci cînd Ingrid, apărînd printre ei, le arăta vlăstarele şi le spunea : „Aveţi grijă de ele, băieţi, sînt ca şi surorile voastre". '

Visul i se întrerupse în zori, cînd scîrţîitul uşor al uşii îl anunţă că Ingrid venise să-l trezească. Dezlipi pleoapele, se răsuci în pat, aşezîndu-se pe o parte, pentru a-i face loc lîngă el lui Ingrid. Se îmbrăţişară. Victor o sărută şi în zorii acelei zile, a cărei lumină începuse să mijească pe fereastra camerei dinspre răsărit.

Lumina zilei îi găsi pe fiecare la locurile lor, aşa cum îşi orînduiseră odihna de cu seară. Mama îşi trezi copiii, apoi se retrase din nou în bucătărie. Urmă micul dejun, după care

Victor se pregăti să plece.

Ingrid, privind prin geamul bucătăriei la albul de-afară, îi zise lui Victor :

— Cred că astăzi trebuie s~o iei de la început. A nins tot timpul şi zăpada, curăţată ieri, e la loc.

— O să ne dea de furcă iarna asta, îi răspunse gîndţtor, aruneîndu-şi şi el privirea pe geam.

— Nu-i nimic, interveni Petrişor, sorbindu-şi ceaşca cu lapte şi cacao, noi să fim sănătoşi. Că doar nu-i mai tare ea decît noi.

— Asta cam aşa-i, Petrişor. Eu vă las. Merg să mi iau lopata şi ies în strada, să văd care-i situaţia.

— Mai fac cîte ceva prin casă şi am să te ajung, îi spuse Ingrid pe scările înzăpezite, conducîndu-1 pe Victor.

Acesta păşi cu greu prin zăpadă, pipăind cu piciorul treptele, răzbătu pînă la magazie, luă lopată şi. în drum invers, începu să dea zăpada la o part=, Qos-chizînd pîrtie. Făcu acelaşi lucru pînă la ponrtă curăţă scările, apoi ieşi în stradă.

Ingrid nu făcu cine ştie ce prin casă şi fugi d '^" Victor, să nu-1 lase singur. îl găsi deja antrenat în tr-un grup de vecini şi alţi locatari de "pe străil-apropiate.

în jurul prînzului, ninsoarea încetă, iar zăpada aşezată în straturi, depăşea, pe alocuri, statUn ' """ om.

Victor, după ce avu o explicaţie „pe tern n 11 tru" cu Ingrid asupra nopţii trecute, se scuză şi plecă spre casa lui, ce părea acum atît de îndepărtată printre troienele de zăpadă. îi promise, în schimb, că a doua zi, „fie vremea cît de rea", va face în aşa fel, încît s-o vadă. Acasă găsi cale de acces de la poartă pînă în dreptul casei lui, dar de aici şi pînă în uşă zăpada din cele două zile era întreagă. înotînd prin zăpada înaltă pînă aproape de mijloc, ajunse cu chiu cu vai la uşă, o descuie, îşi luă lopata şi trecu din nou la treabă. Muncind, îşi aduse aminte de mama Leana şi de cele petrecute nu de mult, se uită în jur şi nu zări pe nimeni din casa cealaltă. Apoi Intră în

casa lui şi-şi aprinse focul în sobă. Cînd atmosfera din cameră deveni îmbietoare, îşi căută în mica sa cămăruţă rite ceva de-ale gurii. Sorbi un ceai fierbinte de mentă şi, alegîndu-şi din bibliotecă o carte, se trînti în pat să citească. Citi pînă într-un tîrziu, iar cînd simţi oboseala zilei, îşi mai întări focul în sobă şi se culcă.

Ziua următoare se anunţă frumoasă, cu soare, ciripit de vrăbiuţe, iar frunţile oamenilor, speriate de o iarnă grea, se descreţiseră.

Victor ieşi puţin mai tîrziu din casă şi, ajuns în stradă, fu încercuit de *o* droaie de copii, care n-aveau nimic cu el, nici să-i spună, nici să-1 bată cu bulgări de zăpadă, ci, asemeni unui roi, îl înconjuraseră cu veselia lor. Surprins, încercă să se retragă, dar copiii îi tăiau întruna calea şi, cum jocul începu să-i placă, înainta odată cu aceştia prin spaţiul strîmt dintre nămeţi.

Drumul pînâ la Ingrîd i s-a părut mai uşor şi în urechi i-au răsunat tot timpul sunetele pline de bucurie ale acelor copii.

Dupâ-amiaza aceleiaşi zile îi îmbie pe Iliuţă şi Pe-trişor la o plimbare, chiar şi printre troiene, însă alături de ei voind să4 aibă p« prietenul lor... Victor nu-i refuză şi cei trei bărbaţi plecară să respire aerul tare şi curat, în vreme ce Ingrid îi va aştepta cu drag acasă.

în micul părculeţ din centrul oraşului, cu pomii afundaţi în zăpadă, unde coroanele înălbite abia pluteau deasupra, şi cu nămeţi înalţi, întîlniră un amator de fotografii, ce se oferi să-i pozeze. Acceptară încîntaţi şi aşa, în ziua aceea de iarnă, inimile şi chipurile lor rămaseră imortalizate pe hîrtia fotografică.

$9

Se întoarseră într-un tîrziu acasă şi, îrîcîhtaţi de plimbare, nu mai conteneau să-i povestească lui In-grid tot ce văzuseră $i mai ales impresiile nemaipomenite pe care le trăiseră.

Ambianţa creată de profesor şi de cei doi elevi reţinu atenţia lui Ingrid, care, ca şi în alte situaţii, o prevăzuse

aproape cu certitudine, iar acum U rămînea doar să se bucure că băieţii gindeşc şi simt la fel cu ea. Şi, cum apropierea băieţilor de Victor însemna pentru Ingrid asimilarea acestuia în familie, prinse momentul cînd Iliuţă şi Petrişor se retrăseseră să şe schimbe şi, rămasă numai cu Victor, îi zise :

— Vezi,, dragul meu, să mai zici că nu-i ordine deplină, liber consimţită, în „matriarhatul" meu. Fiecare gîndeşte liber, acţionează şi trăieşte aşa cum simte. Iar comuniunea de idei şi sentimente este trăsătura esenţială care ne caracterizează. Am doi băieţi grozavi şi tu vei fi un tată adoptiv cu care se vor mîndri.

— Dar, Ingrid, tu iar avansezi idei irealizabile. Poate că ei se simt bine cu mine numai în această calitate, de oaspete al familiei, şi nicidecum ca membru al acesteia. Tu crezi că vreunul din ei ş-a gîndit la acest lucru, sau ar bănui că aş putea să le fiu
tată?

— Nu. Şi nici n-ar trebui să-şi facă probleme anticipînd ceva. Ţi-am spus doar, tu vei fi asimilat pe nesimţite, cu timpul. Totul va decurge firesc, va veni de la sine. Şi eu, îţi promit, nu voi forţa lucrurile. Sînt perfect conştientă de pasul pe care l-am făcut şi n-aş vrea să greşesc cu nici o cîtime, pentru că asta ar însemna distrugerea liniştii lor şi a ta, iar pentru mine ar fi o amărăciune pe care n-aş putea-o suporta. Ştiu, Victoraş drag, ştiu bine că nu pot şi

n-am dreptul să mă joc cu viaţa nimănui. Doresc, mult de tot, să trăiesc lingă tine şi ştiu că ţi-am spus de la început că este greu, aproape imposibil, dar, aşa cum vezi, lupt să cîştig ce mi-am propus.

— Nu ştiu, Ingrid, nu ştiu ce va ieşi din toată povestea asta a noastră, replică Victor, mai preocu pat şi gînditor ca niciodată. Şi, prinzîndu-i mîinile în tr-ale lui, le sărută pe rînd, în timp ce privirile le erau îndreptate spre uşă, să nu apară copiii.

Optimistă, ca întotdeauna, Ingrid îi răspunse :

— O să iasă bine, Victore... bi-ne, apăsă pe silabe. Pentru că sîntem inimi curate şi cinstite şi ne propu nem să facem un lucru unic în felul lui. Nu ne clă dim fericirea pe suspinele nimănui, ba, dimpotrivă, pe Iliuţă şi Petrişor îi vom face „acţionari" direcţi, cu cotă parte la fericirea noastră. E tm vis frumos, Victore şi noi îl vom face şi realizabil, iar acum, pînă nu vin băieţii, să mai stabilim un lucru. Ia bine aminte la ceea ce îţi voi spune, să nu-şi facă loc vreo inter pretare eronată : te rog să nu mai vii pe aici vreo cîteva zile. Nu ştiu cum mă voi descurca eu fără tine, dar aş vrea să verific băieţii. Să vedem dacă-ţi simt lipsa, dacă vorbesc de tine şi, mai ales, dacă doresc să te revadă. Mă înţelegi bine, Victore ? (Acesta dădu din cap afirmativ.) Eu sper să te văd luni la şcoală, am înţeles că se vor relua cursurile.

Victor n-apucă să-i mai spună nimic, ci-i strînse din nou mîinile în semn că înţelesese şi era întruto-tul de acord, cînd în sufragerie intrară băieţii. Mai discutară, mai făcură cîte o glumă la adresa pozei ce trebuia să apară într-o zi, două şi Victor se scuză, zicînd că-i tîrziu şi casa lui e destul de departe. Pe-

trişor se dezumflă, cu un „of" prelung, întrebîndu-se : „Ce-o mai fi şi cu plecările şi casa asta ?"

Sfîrşitul de săptămînă, Victor şi-l petrecu în întregime în casa lui. Citi, rezolvă probleme, duminică îşi pregăti *un* dejun copios şi se gîndi, mai mult ca altă dată, la Ingrid şi la băieţi. Familiaritatea gazdei, de pînă atunci, dispăruse cu desăvîrşire, acum fiind pentru ea doar un străin chiriaş, căruia nu i se mai acorda nici un privilegiu.

Poate şi acest lucru l-a determinat, în aceste zile, să fie preocupat mai mult de ce îi va rezerva viitorul, îi venea greu să se creadă aşa, dintr-o dată, un tată şi, mai ales, a doi băieţi aşa de mari. Nu-şi închipuia cum va acţiona în această postură şi îl preo-cupa atitudinea băieţilor faţă de el, ca tătic.

Ultima discuţie cu Ingrid reuşise să-i răvăşească într-atît

sufletul, încît pînă duminică noaptea, tîrziu, nu-şi putu stabili un punct de vedere propriu asupra celor ce urmau să întreprindă împreună într-un viitor apropiat. De-acum, pentru el drumul spre Ingrid însemna noul rost al vieţii lui. Ingrid, optimistă şi tenace, îi conturase actul de materializare a pasului pe care urma să-l facă alături de ea.

A doua zi, de dimineaţă, înainte de reluarea cursurilor în şcoală, Ingrid îl aştepta pe Victor la poartă, îl observase încă din colţul străzii şi, nemaiavînd răbdare, voia să-l vadă cît mai repede şi să-i spună, în cuvinte puţine, o veste mare :

— Te sărut, Victore ! Mi-a fost dor de tine. Şi să ştii că nu numai mie, ci şi băieţilor şi, mai ales, lui Petrişor. Vor să te vadă chiar azi, negreşit. Aşa că diseară eşti invitatul lor şi mi-au spus că vor să-ţi

facâ o surpriza deosebita, „una de zile mari", cum a zis Petrişor.

— Bine, Ingrid, îţi mulţumesc. Dar hai să mergem înăuntru, că iar sîntern priviţi pe geam, din cance larie.

Şi cei doi, în timpul zilei revăzîndu-se la fiecare recreaţie, au schimbat priviri pline de încîntare, au urcat în tăcere treptele timpului pînă la sfîrşitul programului, nemaispunîndu-şi nici p vorbă şi lăşînd în „gol" privirile curioşilor.

Seara, seara mult aşteptată de băieţi, dar şi de Victor, stimulat de surpriza ce urma să i se facă, o găsi pe Ingrid acasă. Intenţionat, ea plecase mai devreme de la şcoală, neluîndu-l şi pe Victor odată cu ea şi stîrnind grija copiilor pentru ne.soşirea oaspetelui invitat.

i — Dar, mami, domnul profesor n-a venit ? Doar l-am invitat astă seară la noi. Tu nu i-ai transmis acest lucru ? întrebă Petrişor, amărît.

— Petrişor, cred că tu vrei să mă superi. Eu ştiu ce mi-aţi spus şi ştiu şi ce aveam de făcut. Lasă-l, că o să vină la noi cînd o să-i facă plăcere, îi reproşa Ingrid, prefăcut supărată,

— Mami, mami scumpă, interveni ca ars şi Iliuţă, dar de ce te superi ? A fost doar dorinţa noastră de a se afla din nou

în mijlocul nostru şi, ca întotdeauna, cum dorinţa şi gîndurile noastre au fost totuna cu ale tale, am crezut că eşti şi tu de acord.

— Bine, bine... dar să nu exageraţi. Vizitele astea au şi ele limitele lor...

— Nu exagerăm deloc, măicuţa mea dragă şi iubifă, îi lua Petrişor vorba din gură, îmbrăţiştod-o cu

toată dragostea. Şi noi, care tocmai îi pregătisem o sarprisi... aite.n© lovim acum de împotrivirea ta.

— Ia ascultă, Pstrişor ! îi eise Ingrid, apucîndu-i, matern, capul în mîini şi privindu-1 cu căldură şi încredere. Defe-pre ce împotrivire e vorba si, mai ales, despre ce surpriză ? Voi nu mi-aţi vorbit nimic. Eu nu trebuie să ştiu ?

— Da, mami, te rog să ne ierţi, e vina noastră, interveni din nou Iliuţă, îmbrăţişîndu-i pe amîndoi. Trebuia să-ţi spunem şi ţie. Ştii, noi am discutat şi am...

— Dar n-o să mai fii supărată şi ai să fii de acord ca noi, dacă-ţi spunem ? vru să se asigure Petrişor.

— Ei, şi tu !... Dar mai îritîi să aflu despre ce-i vorba...

— Mami... mami, mami..., scînci uşor adoratul cel mic al mamei. Iţi spunem tot, numai tu să fii bună şi înţelegătoare, ca-ntotdeauna. Ne promiţi ? Şi o sărută prelung pe obraz.

—. Vă promit. Numai spuneţi-mi odată, că începeţi Să mă faceţi şi pe mine curioasă.

Petrişor se uită la (Iliuţă, Iliuţă la Petrişor şi din priviri se înţeleseră să înceapă cel mai mare :

— Mami, zise Iliuţă cu seriozitate în glas, noi, adică eu şi Petrişor, avînd în vedere unele considerente destul de serioase, am hotărît să-1 rugăm pe domnul profesor să se mute la noi, în camera care e$te liberă.

— Dar voi sînteţi de-a dreptul nebuni! ...izbucni Ingrid, desprinzîndu-se din îmbrăţişare şi, bineînţeles, jucînd din nou teatru, se aşează pe un fotoliu. Ce-o să zică domnul profesor de o asemenea hotărîre ? Şi, mă rog, dacă ar fi să fie motivată — aşa cum ziceţi voj,

•— care sînt considerentele alea atît de *serioase,* care au stat la baza hotărîrii voastre ? Aţi putea să mi le spuneţi şi mie, ca să vă pot fi şi eu de folos cu ceva ?

■— Da, mami, da ! răspunseră amîndoi, într-un glas.

— Ehei !... Cu voi nu-i de-a bună ! le mai replică Ingrid şi, plăcîndu-i grozav jocul, nu mai putu să se abţină şi le aruncă băieţilor un zîmbet fugar. Aceştia-l prinseră din zbor şi, aşezîndu-se unul de-o parte şi celălalt de cealaltă, la picioarele mamei, îi luară mîinile şi i le sărutară.

— înseamnă că eşti de acord ! Mai apucă Iliuţă să zică, pentru că Petrişor, ciulind mai repede urechea la soneria de-afară, se ridică şi fugi să deschidă.

Ingrid, jucîndu-şi mai departe rolul, nu se ridică din fotoliu şi-l aşteptă pe Victor să intre în sufragerie. Cînd acesta intră, băieţii îl înconjurară şi Petrişor îi zise :

■— Domnule profesor, după cum v-am promis, iavem o surprinză pentru dumneavoastră. Oricum, noi o considerăm o surpriză plăcută şi, fără prea mare introducere, vă comunicăm că am hotărît să vă mutaţi definitiv în camera în care aţi dormit, dacă nu aveţi nimic împotrivă.

>— Bine... dar eu am unde să stau, de ce să mă mut aici ?

<— Ca să fiţi alături de noi, pentru totdeauna ! îi răs punse Iliuţă. *4*

O nouă replică i se păru lui Victor de prisos. Ar fi avut ce răspunde, dar n-a mai răspuns. Sub privirea magne'tizantă a celei ce pregătise totul cu minuţiozitate, s-a luat în vorbă cu copiii, despre „ale mutării treburi".

VII „La treabă, flăcăii meii"

Seara aceea a rămas ca un moment-cheie în viaţa lui Victor.

Ingrid, după ce s-a convins că totul decurge normal şi că Victor se prinsese deja în „horă", cum ar fi zis Petrişor, se retrase din sufragerie, lâsîndu-i pe cei trei bărbaţi să-şi continuie discuţiile aprinse despre mutare, despre ceea ce aveau să facă în continuare. Convinsă fiind că vremea formulei ei de „matriarhat" începe să devină precară, se duse în dormitor şi, aşezîndu-se, se lăsă furată de vin gînd nostalgic, pe care încă nu-l încercase niciodată de cînd se hotărîse să şi-l apropie pe bărbatul pe care simţea că-l iubeşte din ce în ce mai mult. In mintea ei începuse să cîntărească faptele, să-şi dea răspuns unor întrebări ce-o mai preocupau încă şi din noianul acestora se opri la una : „Oare lucrurile vor .merge la fel de bine şi în continuare ? Băieţii nu vor simţi că eu le-am adus în casă un om care să-mi fie soţ, iar lor un fel de tată ? Cit de mult aş vrea să se termine totul cu bine..."

Îşi iubea prea mult băieţii, ea să poată să creadă măcar că i-ar fi putut minţi. A crezut cu înverşunare, în cele cîteva luni de cînd Victor îi venise aproape, în realizarea visului ei. Şi chiar dacă l-a asaltat eu propuneri şi iniţiative de care Victor, de atîtea ori, rămăsese contrariat, ea ştia că bărbatul pe care şi-l dorea atît de mult lîngă ea e destul de perspicace ca să o **poată în-**

ţeiege aşa cum trebuie şi sâ-i dea răspunsul. cuvenit. S-a gîndit de multe ori şi la reversul atitudinii lui. Şi, cum Ingrid avea un caracter hotărît, nu s-a speriat. Era pregătită să-l înfrunte. Ingrid n-avea decît să se bucure, pregătindu-i în acelaşi sens şi pe copii. Iar bucuria ei era cu atît mai mare, cu cît aceştia, intuind într-un fel sau altul sentimentele

mamei pentru „intrusul" în familie, se regăsiseră pe aceeaşi lungime de undă. Pentru Ingrid, care-şi cunoştea destul de bine odraslele, explicaţia comuniunii acestor sentimente putea fi destul de simplă, rămînînd însă cu un anume semn de întrebare pentru alţii. Dar, şi aci Ingrid găsise un răspuns : „Şi ce dacă alţii vor fi tentaţi să creadă altfel l Ce, trebuie să le cer părerea lor, atîta timp cît ceea ce fac eu nu atinge cu nimic interesele lor ? Eu am un singur lucru pe care trebuie să-1 păzesc ca pe lumina ochilor din cap : integritatea şi puritatea sufletească a copiilor mei. Ei trebuie să fie în primul rînd fericiţi şi prin fericirea lor, să o împlinească pe a mea şi a lui Victor".

Cu aceste gînduri, Ingrid fu trezită de o uşoară bătaie în uşă şi strigată să revină în sufragerie :

— Mami scumpă, eu sînt, Iliuţă, ce-i cu tine, nu te simţi bine ? Vino în sufragerie, te rog, avem treabă cu tine.

— Vin, Iliuţă, vin imediat, îi răspunse Ingrid, sărind aproape milităreşte din pat. *4*

Aranja puţin aşternutul de zi peste care se aşezase, stinse lumina şi reveni în sufragerie, unde cei trei prieteni discutau cu aceeaşi aprindere ca la început. Ingrid se aşeză pe acelaşi fotoliu, de pe care plecase *şî* aşteptă să i se reproşeze lipsa ei de la discuţia pe care o părăsise aproape intenţionat.

M

— Bine, mami, zise Petrişor, cu o anumită părere de rău în glas. De ce ai plecat de-aici dintre noi ? Te -croiam aîătarî, *M* ne susţii, sa ştim că ceea ce nofărîm noî este şl doVmţa ta. E%ti obosita, te simţi rău ?

— Nu, dragul meu Petrişor, dar, văzîndu-vă cu *cliă* pasiune discutaţi treburile voastre, eu m-am simţit puţin nepregătita şi y-am lăsat în compania domnului profesor, să vă simţiţi cit mai în largul vos-fcril. Sper să nu-1 fi supărat pe domnul Victor cu insistenţele voastre de a-1 avea tot timpul lîngă voi.

— Discuţia noastră a fost nemaipomenită. Amîndoi au reu'şit să mă facă să cer, liber consimţit, „transferul" meu în casa dumneavoastră primitoare. Sincer vorbind, îmi este

destul de greu să mă rup de locurile în care mi-am petrecut atîţia ani din viaţă, de oamenii pe care i-ara cunoscut şi care m-au înconjurat, dar convingerea cu care mi-au vorbit Petrişor şi Iliuţă despre necesitatea prezenţei mele aici, recunosc, rămîne hotă-rîtoare pentru pasul pe care-1 voi face. Fără să flatez pe nimeni, stimată colegă, cred că am deja doi prieteni minunaţi, lîngă care trebuie, într-adevăr, să trăiesc.

Băieţii, auzindu-1 cu cită afecţiune răspunde la sentimentele lor faţă de el, îl înconjurară şi de o parte şi de cealaltă, îi strînseră uşor braţele rezemate de masă, în vreme ce Ingrid simţi mai întîi o cutremurare, iar, apoi, căldura aproape imperceptibilă a unei lacrimi scăpată pe obraz. Era slăbiciunea, explicabilă uneori, a a unor stări feminine, pe care însă Ingrid nu şi le dorea sub nici o formă manifestate faţă de copii.

Se ridică brusc din fotoliu, se întoarse într-o parte, încercînd, neobservată, să-şi şteargă urma slăbiciunii şi se adresă lui Victor cu acelaşi ton cu care, mai de-

vreme, Ic imputase băieţilor prea marele zel în aşteptarea oaspetelui :

■— Eu ştiu ce să mai cred, domnule profesor ? Poate că aţi devenit şi dumneavoastră prea sentimental, ca .şi băieţii mei. Nu neg partea practică a problemei puse în discuţie de dumneavoastră şi de băieţi, dar mi se pare, pe undeva, că sentimentalismul pe care-1 manifestaţi ar trebui să rămînă apanajul nostru, al femeilor. Ce ziceţi, flăcăii mei ? li se adresă mama.

•— Nu, manii ! răspunseră, prompt şi concis, Iliuţă şi Petrişor. Indiferent de gen şi altceva, completă Iliuţă, simţămintele noastre sînt omeneşti şi nu se pot împărţi, ca fiind ale unora sau ale altora. Ceea ce simţim, nu poate fi decît aşa cum este. Şi dacă ataşamentul nostru pentru domnul profesor s-a manifestat în acest fel şi l-am rugat să fie în permanenţă lîngă noi, vrem să te convingem că aceasta nu înseamnă nicidecum un sentimentalism facil, ci,

dimpotrivă, o atitudine a doi bărbaţi, dacă vrei să ne zici de-acum încolo aşa, care, din proprie iniţativă şi cu suficiente argumente convingătoare, şi-au ales un prieten mai mare, mai înţelept şi cunoscător, care să le fie călăuză.

■— Stai, stai, stai... Iliuţă, scumpule, să nu faci iar vreo gafă ! interveni Petrişor, bătîndu-l uşor pe umăr. Să nu cumva să creadă mami că noi pînă acum gm fost nişte dezorientaţi. Că n-am avut în persoana sa ceea ce tu pretinzi că am căutat !

Ingrid şi Victor, întîlnindu-şi privirile, schimbară un zîmbet binevoitor şi îi lăsară pe cei doi să-şi continue polemica.

yr- Ei, şi tu, Petrişor, doar ştii bine că lui mami nu i se poate imputa nimic în acest sens. E mai mult decît... plenipotenţiară, dacă chiar vrei să folosesc un asemenea cuvînt, cu care să mă ridic, uite, măcar atît, pe piedestal. Şi se caţără în vîrful picioarelor, rezemîn-du-se de scaunul pe care era aşezat Victor. Acesta îşi răsuci privirea spre el, recepţionîndu-i gestul şi cu toţii începură să rîdă de gluma lui Iliuţă. Eu, de fapt, ca şi tine, mă gîndeam să-i creăm mamei un ajutor. Şi sub supravegherea domnului profesor, să ne asigurăm o aşa zisă autoconducere familială, lăsîndu-i dînsei şi aşa destulele... alte treburi gospodăreşti, în afară de cele de la şcoală. Tu ştii, Petrişor, destul de bine, ce griji ne macină pe noi doi, cu „bacul" meu şi cu treapta ta de la vară. Şi pentru tot ce-a făcut mama pentru noi, pînă acum, cînd avem un prieten total dezinteresat, care s-a oferit să ne ajute, nu-i păcat să nu folosim ocazia şi să fim ia înălţime ?

■— Aha ! ...aşa, care vasăzică, îl întrerupse Ingrid. Acum înţeleg eu care au fost considerentele voastre atît de serioase, ce v-au determinat să-l atrageţi pe domnul profesor. Vedeţi, domnule profesor — i se adresă Ingrid cu prefăcătorie —, că tot „interesul poartă fesul" ? Băieţii mei vor un mentor, dar nu unul oricum, ci unul pe care să-l simtă aproape, să-l iubească ! îşi îndulci ea vorbele.

Victor, care ştia el ce ştia şi bine ştia, nu se rupse din jocul lui Ingrid.

— Pentru că băieţii îmi sînt dragi, le accept şi interesul. Mă

voi bucura dacă am să pot să le fiu de folos.

109

— Vezi, mami, vezi, de ce ne dai emoţii ? Interveni Petrişor.

— Ei, bine, bine, zise Ingrid, seuKndu-se din fotoliu, dar vouă nu vi se pare că v-aţi întrecut cu gluma în discuţiile de astă seară ? V-aţi uitat la ceas, e trecut de miezul nopţii ? !... Vă rog sa-1 lăsaţi pe domnul profesor să meargă să se odihnească şi să vă retrageţi şi voi. Of, dar ce uitucă am fost! ?... Am şi uitat, domnule Victor, să vă întreb dacă aţi cinat.' Băieţii au ciugulit cîte ceva mai devreme şi de dum-neavoastră am uitat, ca pămîntul.

— Nu, vă rog, să nu vă faceţi probleme, nu mi-e foame.

— Dar cum se poate, domnule profesor, zise iarăşi Petrişor, vă rog să mergeţi cu mama în bucătărie, să. Serviţi ceva. Noi ne retragem, că e tîrziu, şi vă dorim „Noapte bună" !

Şi, în vreme ce Iliuţă, cu mîna pe clanţa uşii, se, pregătea să iasă din sufragerie, Petrişor, ca tin copil ştrengar, ce-şi doreşte să fie primul adorat al prietenului său mai mare, îi ceru permisiunea să-1 sărute pe obraz, după care, cu satisfacţie, o îmbrăţişa şi pe mami.

Ingrid şi Victor, rămaşi singuri, se priviră şi-apoi se îmbrăţişară în prag, lăsîndu-şi sărutul să spună mai mult decît ar fi fost în stare oricare alte cuvinte născocite de pe lumea asta. Se retraseră tăcuţi în bucătărie, ca doi vinovaţi, condamnaţi la tăcere, se aşezară amîndoi deodată pe cele două scaune de la capetele mesei şi iarăşi se priviră.

într-un tîrziu, Ingrid se desprinse, aducîndu-şi aminte de ce-l invitase în bucătărie,

— Ţi-e foame, dragul meu ? Ce vrei să-ţi dau ? O cană de lapte fierbinte cred că ţi-ar fi de folos pentru un somn bun. Şi scoase din frigider ibricul cu lapte dulce fiert, îl încălzi şi-1 servi pe Victor.

— îţi mulţumesc, Ingrid ! Sper să dorm bine şi-ţ doresc şi ţie acelaşi lucru.

A doua zi, toţi ai casei, imediat după micul dejun, porniră la treburile lor. Victor, găsind un pretext, ieşi din casă odată cu băieţii, lăsînd-o pe Ingrid în urmă şi-i conduse pe aceştia o bucată din drum, spre şcoală. La despărţire le strînse mina bârbăteşte şi nu ştiu ce-i veni să-i îndemne :

— La treabă, flăcăii mei!

îndemnul umplu de bucurie sufletele flăcăilor, pentru noua zi de învăţătură, dar mai ales pentru sentimentele ce simţeau că-i leagă. Se reîntoarse apoi spre liceul lui şi ajunse la poartă, aproape odată cu Ingrid. Intrară amîndoi în cancelarie şi, ca niciodată, nu se mai simţiră stingheri în discuţii şi, cît timpui le permise pînă la intrarea Ia ore, discutară, îşi împărtăşiră • părerile, stabiliră planuri pentru zilele următoare.

După cursuri, Victor o conduse pe Ingrid pînă aproape de casă şi apoi se îndreptă spre locuinţa lui veche, unde trebuia să ia primele măsuri în vederea mutării. Lucrurile, destul de multe, adunate în decursul anilor, aveau să-i creeze suficiente probleme, dar mai cu seamă biblioteca şi cărţile îl preocupau. Aşa cum se sfătuise şi cu Ingrid, acestea trebuiau bine împachetate, iar la Ingrid acasă, găsită o soluţie de reaşezare a lor, fără îndoială, în aceeaşi bibliotecă

După ce se despărţise de Victor, abia intrată în hol, Ingrid, ca şi altădată, a fost întrebată despre pro

UI

fesor de către băieţi şi despre situaţia mutării acestuia, încerfcînd să-i ocolească, Ingrid le dădu răspunsuri confuze, mai încercă şi cîte o „bară", iar atunci cînd simţi că lucrurile se împotmolesc, îi asigură că totul este bine, dar e necesar să mai stea cîteva zile şi pe acasă. Iliuţă plecă liniştit în cameră, să-şi vadă de lecţii, în timp ce Petrişor, făcîndu-se că

aranjează ceva în hol, rămase acolo, s-o urmărească pe Ingrid ' unde se retrage după ce se schimbă, în intenţia de a discuta ceva cu ea, confidenţial. Cînd Ingrid intră în bucătărie, Petrişor o urmă de îndată, zicîndu-i :

— Mami, ştiu că ai treabă şi te rog să nu te superi dacă am să te reţin un pic. Te rog, ia loc şi hai să-ţi spun ceva grozav despre ce-am păţit eu azi. Să ştii că lui Iliuţă n-am putut să-i spun şi-ai să vezi tu, îndată, de ce.

— Ia zi, Petrişor ! Ce-ai să-mi spui tu mie atît de conspirativ ? Ce zici că ai păţit ?

— Mami, uite, mi se taie răsuflarea. Nici nu ştiu cum să încep.

— Hai, zi, dragul mamii, sau te pomeneşti că ai făcut vreo boacănă la şcoală !

— Nu chiar o boacănă, mami, dar... cred că pînă la urmă tot boacănă se cheamă. Mami, tu îl ştii pe urechilă ăla de Grig, colegul de bancă şi prietenul lui Iliuţă ?

— Da. îl ştiu, ce-i cu el ? ! *

— Să vezi, marni. Vine azi în pauza mare la mine, mă-ntreabă de Iliuţă, dacă nu l-am văzut, că are treabă cu el şi, cum eu i-am răspuns că nu ştiu pa unde-i, mă trage de mînecă, ne aşezăm într-o bancă şi-mi zice : „Vino încoace, iubitule, să-ţi spun că v-am văzut azi dimineaţă cu noul vostru tătic." Şi după ce

termină, eu sării de pe bancă, gata, gata să-i ard una. Dar ceva m-a reţinut să fac asta şi l-am întrebat şi eu cu un ton grav : „Tătic, zici ? ! Să ştii că e o idee !" Si cum supărarea parcă îmi trecuse, aşa, ca pentru ştirea ce mi-o dăduse, îi trag o lovitură ca la carte şi-o întind la clasă. Nu mai ştiu ce-a ieşit, pînă la urmă, că eu am avut ore mai puţine şi am venit acasă. Nu ştiu dacă i-a spus ceva lui Iliuţă, că pînă acum nu mi-a zis nimic.

— Dar, bine, Petrişorul mamii, de ce ai procedat aşa ? Dacă l-ai lovit rău pe băiat ?

— De ce nu şi-a văzut de treaba lui ? Ce-l interesa pe el, dacă domnul profesor este ori nu „noul nostru tătic" ? sublinie cuvintele Petrişor. Deşi, la drept vorbind, am .stat eu şi m-am gîndit bine, după aceea : nu-i o idee rea...

— Bată-te norocul să te bată, Petrişor !... Izbucni Ingrid într-un rîs reţinut. Cum o mai fi şi tăticul ăsta... ca idee ! ? Cred că o să se distreze grozav domnul profesor cînd o să-i povestesc despre năzdrăvănia asta a ta.

— Ba nu, mami ! Te implor să nu-i spui nimic. Doar nu trebuie să ştie tot...

— De ce nu, Petrişor ? N-aţi hotărît voi să fie de-al casei ? Atunci nu trebuie să vă cunoască cu năzdrăvăniile voastre cu tot ?

— Ba da, mami, dar încă mi-e ruşine. Cînd o fi tătic cu adevărat, uite, îţi promit că o să-i spun eu.

— Cum adică, Petrişor ? se arătă contrariată, Ingrid. Cum adică, să fie tătic cu adevărat ?

— Bine, mami. Să ştii că are calităţi. Uite, mă, izbucni spontan Petrişor, urechiatul ăsta, al naibii,

mi-a deschis capul. Mami, mă duc mîine sâ-l pup. Şi o zbughi din bucătărie.

Ingrid, rămasă singură, încercă să mediteze la discuţia cu Petrişor şi cum lucrul nu i se părea atît de curios, cît de surprinzător că se petrecuse aşa devreme, gîndi că nu va avea suficiente argumente de a se disculpa în faţa lui Victor.

în cele două zile, în care Victor nu s-a mai revăzut cu băieţii, ci doar cu Ingrid la şcoală, şi-a stabilit tot ceea ce avea de făcut şi a început chiar să împacheteze cîteva lucruri. Iarna, deşi devenise agreabilă, mai era încă o piedică serioasă pentru mutarea lui. Bunurile pe care le agonisise nu puteau fi strămutate decît cu o sanie bună, destul de spaţioasă şi în mai multe transporturi.

Duminică dimineaţa, deşi Victor nu stabilise nimic cu Ingrid şi nici nu *se* aştepta, primi vizita inopinată a întregii familii Manea. Gazda abia reuşise să se scoale şi focul în

sobă era încă destul de anemic. Auzi bătăi în uşă şi afară recunoscu vocile băieţilor şi pe a lui Ingrid. îşi trase repede ceva pe el şi se grăbi să deschidă.

Frigul de afară pătrunse odată cu oaspeţii. Trecu pragul mai întîi Petrişor, apoi Ingrid şi Ia urmă Iliuţă.

— Bună dimineaţa ! ziseră toţi, aproape într-un glas. Şi bucuros sau nebucuros de oaspeţi, se desprinse vocea lui Petrişor, noi am venit să vă luăm acasă la noi. Casa asta, a dumneavoastră, de la Polul Nord. şi-şi suflă apăsat în pumnii îngheţaţi, s-o pretinde ea şi palat şi cetate, dar să ştiţi de la mine că tot bojdeucă rămîne. Şî se uită la Iliuţă, cerîndu-i concursul : Zi şi tu, Iliuţă, nu-i aşa ? Calamburul lui Petrişor plă-

cînd tuturor, descreţi obrajii îngheţaţi ai musafirilor şi Iliuţă reuşi să-şi completeze fratele ;

— Iar domnului profesor, dacă ar fi şi puţin mai gras, ar trebui să-i căutăm în tindă şl ciubărul de îm băiere pentru vremuri mai toride.

Atmosfera din cameră parcă începuse să se dezmorţească şi Ingrid căută cuvinte de lauda la adresa atitudinii solitare- a profesorului, care a trăit atîţia ani între pereţii acestei căsuţe.

— Sînteţi de admirat pentru statornicia cu care aţi trăit atîţia ani în căminul acesta, departe de şcoală, singur, doar în tovărăşia frumoasei noastre Ella. Dar, cum orice început are şi un sfîrşit, iată-ne azi pe toţi trei, să vă ajutăm la împachetatul, lucrurilor şi să vă luăm de-aici. Aveţi ceva împotrivă ?

— Nu. Dar să ştiţi că sînt, totuşi, probleme. Mai întîi, haideţi, băieţi, să vedeţi biblioteca.

Şi, la invitaţia lui Victor, trecură în camera alăturată, în aşa-zisa sufragerie, unde în iarna aceea nu se făcuse niciodată focul şi gerul era aproape ca afară. Băieţii rămaseră încîntaţi de bibliotecă şi de valorile prezente în rafturile ei şi fiecare începu să-şi dea seama că o mutare nu-i chiar atît de simplă. începură pe rînd să enunţe păreri, să dea

soluţii, care de care mai năstruşnice, se retraseră din nou la căldura sobei din dormitor şi concluzionară.

— Numai o mutare parţială este posibilă pe mo ment, biblioteca trebuind să mai rămînă pe loc şi aceasta cu atît mai mult, cu cît *dincolo* încă nu este stabilit un loc definitiv al acesteia, zise Ingrid.

Ingrid îşi aminti de un plan mai vechi al soţului ei, care vroia să facă unele modificări interioare prin transformarea a două holuri mici şi-a unei cămări în-

tr-o nouă cameră, în care să-şi instaleze biroul său de lucru. Ideea i se păru salvatoare şi o comunică satisfăcută !

— Cred că şi problema bibliotecii va fi rezolvată. Ştiţi holurile mici, care sînt de-o parte şi de alta ia cămară, aceea dinspre curte ? Şi holurile şi cămara pot fi desfiinţate. Dînd zidurile jos, putem construi o cameră cu ferestre, frumoasă şi încăpătoare. Acolo putem instala biblioteca şi biroul pentru cei ce vor să studieze.

— Aşa-i, mami, ai dreptate, sări bucuros Petrişor, care o şi îmbrăţişa de bucurie.

— Bine, dar treaba e de durată, completă, sceptic, Iliuţă.

— Nu, Iliuţă, nu va fi de durată, dacă vrem să mutăm cît mai repede minunea asta de bibliotecă, interveni din nou Petrişor.

Victor îi privea liniştit, cînd pe unul cînd pe celălalt şi apoi pe Ingrid, neştiind dacă e necesară sau nu şi părerea lui într-o astfel de situaţie, cînd persoana şi lucrurile lui erau în discuţie. Lăsă ca totul să decurgă aşa cum doreaţi musafirii şi era pregătit doar să i se spună ce are de făcut. O hotărîre definitivă nefiind posibilă, abandonară problema bibliotecii şi intrară în detaliile celorlalte sectoare, destul de sumare, ale căminului lui Victor. Totul li s-a părut simplu pentru restul lucrurilor, inclusiv pentru unele elemente de mobilă, pe care Victor consimţi să le lase' pe loc.

Timpul cît au stat de vorbă şi au cîntărit din priviri fiecare lucru, stabilindu-i şi modul de plasare în noua

locuinţă, a trecut destul de repede şi băieţii, înfometaţi, îşi anunţară încheierea vizitei şi-l rugară pe profesor să se pregătească şi să-i însoţească. Ingrid

întări propunerea băieţilor şi familia Manea, împreună cu noul lor „chiriaş", se îndreptă spre zona centrală a oraşului. Zăpada mai fiind încă îngheţată şi acoperită de un strat subţire de polei, băieţii o încadrară pe Ingrid, iar Victor fu invitat să treacă în dreapta lui Petrişor'. în drum spre casă, îşi salutară mai multe cunoştinţe, atît de ale familiei Manea, cît şi ale lui Victor şi în privirile iscoditoare ale acestora nu era greu de citit doza de curiozitate omenească, iar pe buzele unora, nelipsita tentă de clevetire. Cei patru şi-au văzut însă liniştiţi de drumul lor, pozînd în imaginea unei familii adevărate, a cărei realizare, de fapt, n-a întîrziat prea mult după duminica aceea.

Petrişor, înainte de a mtra în curte, îşi aduse aminte de fotografia cu Iliuţă şi cu domnul profesor din părculeţ şi, cu oarecare părere de rău, le zise :

— Păcat că-n poza aceea sîntem doar trei, cînd puteam foarte bine fi patru. Dar nu-i nimic, o vom repeta şi-o să am eu grijă, de toate, atunci...

— Aşa cum trebuie să ai grijă şi de mine acum, să nu cad, apucă să zică Ingrid, care simţi că alunecă într-o prate.
Petrişor întări braţul, o susţinu, replicîndu-i :
— Nici o grijă, mami, că doar ştii că eu sînt *baza.*
Dar n-apucă să termine ce avea de spus, că-i veni
rîndul lui şi, desprinzîndu-se de braţul mamei, îl trase şi pe Victor după el, alunecînd pe marginea trotuarului şi de-acolo într-un troian de zăpadă.

Toţi se distrară pe seama căzăturii şi-o găsiră de bun augur, înaintea mesei, pe care ilngrid, în cel mai scurt timp, trebuia să le-o pregătească.

Prînziră, apoi Victor fu invitat să se simtă ca la el acasă şi să facă ceea ce doreşte sau, dacă nu, să ac-

cepte o partidă de şah, mai întîi cu Petrişor şi-apoi cu Ingrid, declaraţi campioni ai familiei, rînd unul, cînd celălalt. Victor accepţi partidele $ deschise ca hotărîre jocul în faţa apărării lui Petrişor, Ingrid, asteptîndu-şi rînduî, mai trebălui rîte ceva prin bucătărie, le pregăti o cafea, în vreme ce Iliuţă se oferise să le fie arbitru. După amiaza şi-o petrecură în faţa tablei de şah, în clasamentul familiei impunîndu-se ca învingător absolut un nou nume • Victor Păuna. Evenimentul nu putea fi trecut atît de uşor cu vederea, mai ales de către Ingrid şi chiar de Petrişor, pe care-l încîntase povestea urecheatului aceluia, despre un tătic ce acum se întrona şi campion la sportul minţii.

Şi dacă pe Ingrid n-o preocupa gîndul de a vorbi cu ' Victor despre situaţia de a fi tătic, deja din sufletul lui Petrişor acest lucru era gata să fie destăinuit, cu dorinţa fierbinte de împlinire.

Seara, pentru Victor se scurse aproape în acelaşi mod ca toate celelalte seri în sînul familiei Manea şi finalul ei nu putea fi altul decît, ca-ntotdeauna, cu probleme de matematică. De data aceasta, însă, matematica a luat forma unei structurări precise pe capitole şi probleme mari, ce trebuiau urmărite metodic de către Iliuţă şi Petrişor pînă la examenele pe care le aveau în faţă.

Săptămînile următoare, pînă ce iarna începu încet, încet să-şi strîngă straiele albe, pregătindu-se de plecare de pe meleagurile noastre, Victor n-a mai trecut pe la vechea locuinţă. Zilele de şcoală, pe care acum le făcea împreună cu Ingrid, se completau sistematic cu îndrumarea pregătirii băieţilor şi cu mici şi diverse alte treburi în noua lui gospodărie. Ingrid, degajată de pro-

bîemele majore ale casei, avea suficiente altele de făcut, ÎjTigrijindu-se cu toată dragostea de cei trei bărbaţi.

La şcoală, după ce mai întîi se vorbise destul pe se3ma celor doi dascăli de matematică, gurile începuseră să tacă în faţa unui fapt împlinit. A urmat o perioadă de acalmie, în care crivăţul clevetirilor, chiar dacă încetase, se mai simţea încă pe aproape. Nimeni nu întreba nimic şi unii aşteptau un moment prielnic care să-i aducă pe cei doi la explicaţii şi mai ales pe Ingrid, proaspăta directoare adjunctă ţim şcoală. Astfel, într-o bună zi, în biroul directorului,'-Ingrid, dorind să ia o atitudine intransigentă şi deplin obiectivă într-o situaţie analizată, atingînd unele interese mărunte ale unui coleg influent, se trezi în faţa furtunii dezlănţuite :

— Ce părere aveţi, zise Năstăsescu, un profesor invitat de director la analiză, înscris la cuvînt, după ce Ingrid îşi expusese punctul de vedere. Oare este posibil ca noi, ceilalţi, să fim de acord cu dînsa şi să luăm o poziţie atît de fermă, într-o problemă minoră a unui bun şi destoinic coleg, exemplu de... moralitate — ăsta era cuvîntul ce-i trebuia —• şi s-o lăsăm pe dumneaei să creadă că e deasupra acestui fapt ? Nu, nu sînt de acord ! Ba, mai mult, să ştiţi că abia am aşteptat această şedinţă, să discutăm clar şi deschis poziţia doamnei faţa de morală. Cum şi-a permis să încalce normele noastre morale ? Propun conducerii să pregătim un material pe care deja eu l-am schiţat şi poi-mîine sau chiar mîine, să invităm de la Inspectoratul şcolar pe cineva şi să analizăm faptele reprobabile ale doamnei Ingrid. Aici, trebuie să* fim intransigenţi în luarea unei măsuri.

Ingrid, stupefiată, sări de pe scaun şi, nemaiputîn-du-se controla, strigă :

— Destul, domnule Năstăsescu !... Te rog să fii explicit. Despre ce morală e vorba ?

— Ai să vezi dumneata... la timpul potrivit, dacă te prefaci că nu ştii. Vă rog să-mi îngăduiţi să plec.

Şi, nemaiaşteptînd acordul celorlalţi, trecu pe lingă

Ingrid furios şi ieşi din sală.

Şedinţa o încheie directorul, care o sfătui pe Ingrid să stea de vorbă, totuşi, cu Năstăsescu, pentru că, se pare, are într-un fel dreptate şi că lucrurile vor trebui discutate pe baza unui material.

Ingrid nu mai reuşi să articuleze nici un cuvînt, se închise total în sinea sa, îşi controla în continuare fiecare gest, fiecare mişcare şi, după ce toţi se retraseră din cabinet, izbucni în plîns. Făcînd repede, legătura cu Năstăsescu şi curiozitatea lui bolnăvicoasă pentru relaţiile ei cu Victor, cît şi cu repetatele lui impertinenţe anterioare, nu-i fu greu să stabilească motivele adevărate ale situaţiei ivite. Nu putu să înţeleagă, însă, poziţia celorlalţi din conducere, care, de fapt, trebuiau să privească lucrurile aşa cum sînt şi nu prin prisma celui care provocase discuţia penibilă din şedinţă.

încercă să recapituleze faptele. Cu toate 'eforturile de a găsi punctele slabe în drumul parcurs lîngă omul drag, nu găsi nici o breşă care să-i fi alarmat într-atît colegii şi în sinea sa credea cu aceeaşi convingere din-totdeauna că totul a fost normal, că nu s-a greşit nicăieri.

Ceea ce regreta era doar faptul că acest incident s-a produs într-un moment în care încă relaţiile dintre ea si Victor nu erau finalizate şi de această verigă delicată, a înlănţuirii conştiente şi temeinic pregătite, trebuia să aibă grijă. Se gîndea că o cit de mică aluzie la cele-dis-cutate în biroul directorului, sau în ulterioarele discuţii în consiliu, ajunse la urechile lui Victor, l-ar pu7 tea determina la o nesăbuinţă.

Nu discutase niciodată cu el despre eventuale situaţii de acest fel. Şi nu făcuse acest lucru din prudenţă — ci pur şi simplu pentru că amîndoi ştiau prea bine că sînt pe un drum bun şi cinstit. Dar iată că în jurul nostru sînt oameni ; oameni printre oameni, colegi printre colegi, la un anumit nivel sau altul şi ei ne judecă : într-un fel sau altul.

Ce-i rămînea profesoarei Ingrid de făcut ?

Se gîndi să asculte sfatul directorului şi să stea de vorbă cu Năstăsescu. Dar, de fapt, pentru ce ? Ştia precis tot ce i-ar

fi putut imputa. Doar se lovise de atîtea ori de suspiciunile acestuia şi de fiecare dată trebuise să-l săgeteze cu unele replici aspre. Şi-acum, cînd el credea că e stăpîn pe o anume situaţie, ce efect ar mai fi avut discuţia dintre ei ? Şi, de fapt, pe ce temă ? Pe o temă ce o interesa în exclusivitate pe ea şi pe Victor ? Atunci, care era amestecul lui sau al altuia ? Pentru că ea şi Victor se iubeau şi-şi aleseseră un drum comun, trebuia să dea socoteală lui Năstăsescu sau altcuiva ? întretăiaseră cărările altora şi poluau sufletul cuiva ?

„Nu... nu... nu..." se întări Ingrid în sinea sa, cău-tînd un răspuns cinstit fiecărei întrebări. „Ce trebuie să fac ? !" îşi sublinie întrebarea, de la care voia să pornească cu hotărîre : „Să merg mai departe, pe drumul

pe care am pornii Ungă Victor. Noi am stabilit bine amîndoi, ce avem de făcut. Noi am ştittt că tra trebuie •să greşim. Şi dacă alţii susţin altfel, nu~i **deeţţ** treafea lor. Oricum, adevărul e de partea noastră'*, se îmbărbăta Ingrid, ieşind hotărîtă să meargă la Inspectoratul şcolar să discute cu cineva, să prezinte lucrurile aşa cum sînt. Nu se gîndea la scuze sau la aplanarea situaţiei în care fusese implicată în faţa colegilor, ci la necesitatea corectării unei optici a acestora.

Inspectorul şcolar general, în momentu! în caro In-> grid intrase în birou, tocmai se pregătea de plecare. Văzînd-o, renunţă, o salută, se dezbracă din nou de palton şi o invită politicos să ia loc, oferirfdu-i un scaun.

— A, doamna directoare, bine că aţi venit. Avem nişte probleme pentru şcoala dumneavoastră şi iată-ne, gînd la gînd, cu bucurie.

Şi, după ce inspectorul Albu i-a transmis sarcinile la ordinea zilei, completîndu-le cu părerea asupra modului de rezolvare, observă că pe Ingrid o preocupă ceva şi cum, de fiecare dată, inspectorul cu suficientă experienţă găsea timp să-i asculte şi să-i înţeleagă pe colaboratori, o îndemnă să-i spună cu ce probleme venise.

— Ştiţi... începu Ingrid, am o problemă, puţin mâi delicată... *

— Vă ascult, doamnă profesoară, oricît de delicată ar fi problema cu care aţi venit la noi. îmi închipui că în activitatea dumneavoastră se ivesc destule şi este bine dacă veniţi la noi, să le discutăm şi să le rezolvăm împreună, dacă vă depăşesc pe dumneavoastră în şcoală.

m

_- Vâ rog sâ mâ iertaţi, dar... este vorba de o problemă personală.

— Nu-i nimic, doamna Ingrid, vă rog să vorbiţi. Noi sîntem aici ca să sprijinim rezolvarea problemelor...

— Bine, începu să-şi deschidă Ingrid sufletul. Ştiţi, soţul meu a decedat... *ţ*

— Ştiu, doamna Manea. L-am cunoscut pe soţul dumneavoastră. Un inginer priceput şi un om destoinic.

— Vă mulţumesc, domnule Albu. Şi Ingrid îşi aplecă puţin capul, ascunzîndu-şi ochii în care jucau două lacrimi. Am doi băieţi minunaţi...

— jSă vă trăiască, doamnă Manea.

— Vă mulţumesc ! Şi m-am gîndit să-mi refac cămi nul... băieţii mei să aibă un prieten, un tată, care să-i adopte. Ingrid, în acea clipă ridică privirea şi, demnă, îl întrebă pe mai vîrstnicul Albu : *Am* greşit cu ceva, domnule Albu ? Vă rog să-mi spuneţi cinstit.

.— Nu, doamna Ingrid. Cinstit, nu ! Viaţa trebuie să-şi urmeze cursul ei. Noi sîntem datori să ne-o clădim pe baze temeinice. Familia este nucleul de bază al societăţii. Şi dacă o întemeiem cinstit, pe principii să-să toase, cu dragoste şi înţelegere, neaducînd prejudicii nimănui, atunci este o îndatorire frumos îndeplinită.

— Vă mulţumesc, domnule Albu ! replică deschis, cu zîmbetul pe buze, Ingrid.

— Noi îţi dorim mult noroc şi fericire. De fapt, cunoaştem cazul. Nu de mult, ne-a sosit o anonimă. Scrisul neîngrijit şi cu destule greşeli de ortografie ne-a sărit în ochi, şi nu mare ne-a fost mirarea, identificîndu-1 pe autor. Ne-am informat şi adevărul îl cunoaştem. Fii

pe care am pornit lingă Victor. Noi am stabilit bjjje amîndoi, ce avem de făcut. Noi am ştiut că nu trebuie •să greşim. Şi dacă alţii susţin altfel, na~i deett treate» lor. Oricum, adevărul e de partea noastră'*, se îmbărbăta Ingrid, ieşind hotărîtă să meargă la Inspectoratul şcolar să discute cu c'meva, să prezinte lucrurile aşa cum sînt. Nu se gîndea la scuze sau Ia aplanarea si-tuaţiei în care fusese implicată în faţa colegilor, ci la necesitatea corectării unei optici a acestora.

Inspectorul şcolar general, în momentul în care fai-i grid intrase în birou, tocmai se pregătea de plecare. Vă-zînd-o, renunţă, o salută, se dezbracă din nou de palton şi o invită politicos să ia loc, oferirîdu-i un scaun.

— A, doamna directoare, bine că aţi venit. Avem nişte probleme pentru şcoala dumneavoastră şi iată-ne, gînd la gând, cu bucurie.

Şi, după ce inspectorul Albu i-a transmis sarcinile la ordinea zilei, completîndu-le cu părerea asupra modului de rezolvare, observă că pe Ingrid o preocupă ceva şi cum, de fiecare dată, inspectorul cu suficientă experienţă găsea timp să-i asculte şi să-i înţeleagă pe colaboratori, o îndemnă să-î spună' cu ce probldme venise.

— Ştiţi... începu Ingrid, am o problemă, puţin mâi delicată... *

— Vă ascult, doamnă profesoară, oricît de delicată ar fi problema cu care aţi venit la noi. îmi închipui că în activitatea dumneavoastră se ivesc destule şi este bine dacă veniţi la noi, să le discutăm şi să le rezolvăm împreună, dacă vă depăşesc pe dumneavoastră în şcoală..

__ Vă rog sâ mâ iertaţi, dar... este vorba de o *pi'd*-blemă personală.

— Nu-i nimic, doamna Ingrid, vă rog să vorbiţi. Noi sîntem aici ca să sprijinim rezolvarea problemelor...

— Bine, începu să-şi deschidă Ingrid sufletul. Ştiţi, soţul meu a decedat... ţ

— Ştiu, doamna Manea. L-am cunoscut pe soţul dumneavoastră. Un inginer priceput şi un om destoinic.

— Vă mulţumesc, domnule Albu. Şi Ingrid îşi aplecă puţin capul, ascunzîndu-şi ochii în care jucau dpuă lacrimi. Am doi băieţi minunaţi...

— 35 vă trăiască, doamnă Manea.

— Vă mulţumesc ! Şi m-ara gîndit să-mi refac căminul.., băieţii mei să aibă un prieten, un tată, care să-i adopte. Ingrid, în acea clipă ridică privirea şi, demnă, îl întrebă pe mai vîrstnicul Albu : *Am* greşit cu ceva, domnule Albu ? Vă rog să-mi spuneţi cinstit.

— Nu, doamna Ingrid. Cinstit, nu ! Viaţa trebuie să-şi urmeze cursul ei. Noi sîntem datori să ne-o clădim pe baze temeinice, Familia este nucleul de bază al societăţii. Şi dacă o întemeiem cinstit, pe principii să-sătoase, cu dragoste şi înţelegere, neaducînd prejudicii nimănui, atunci este o îndatorire frumos îndeplinită.

— Vă mulţumesc, domnule Albu ! replică deschis, cu zîmbetul pe buze, Ingrid.

•— Noi îţi dorim mult noroc şi fericire. De fapt, cunoaştem cazul. Nu de mult, ne-a sosit o anonimă. Scrisul neîngrijit şi cu destule greşeli de ortografie ne-a sărit în ochi, şi nu mare ne-a fost mirarea, identificîndu-1 pe autor. Ne-am informat şi adevărul îl cunoaştem. Fii

pe care am pornit Ungă Victor. Noi am stabilit bine amîndoi, ce avem de făcut. Noi am ştiut c§ nu trebuie .să greşim. Şi dacă alţii susţin altfel, rra-i **QecSt treafea** lor. Oricum, adevărul e de partea noastră[8], se taibtr-bătă Ingrid, ieşind hotărîtă să meargă la Inspectoratul şcolar să discute cu cineva, să prezinte lucrurile aşa cum sînt. Nu se gîndea la scuze sau la aplanarea situaţiei în care fusese implicată în

faţa colegilor, ci la necesitatea corectării unei optici a acestora.

Inspectorul şcolar general, în momentul în care In-^ grid intrase în birou, tocmai se pregătea de plecare. Vă-zînd-o, renunţă, o salută, se dezbracă din nou de palton şi o invită politicos să ia loc, oferittdu-i un scaun.

— A, doamna directoare, bine că aţi venit. Avem nişte probleme pentru şcoala dumneavoastră şi iata-ne, gînd la gînd, cu bucurie.

Şi, după ce inspectorul Âlbu i-a transmis sarcinile la ordinea zilei, completîndu-le cu părerea asupra modului de rezolvare, observă că pe Ingrid o preocupă ceva şi cum, de fiecare dată, inspectorul cu suficientă experienţă găsea timp să-i asculte şi să-i înţeleagă pe colaboratori, o îndemnă să-i spună cu ce probleme venise.

— Ştiţi... începu Ingrid, am o problemă, puţin mâi delicată...

— Vă ascult, doamnă profesoară, Oricît de delicată ar fi problema cu care aţi venit la noi. îmi închipui că în activitatea dumneavoastră se ivesc destule şi este bine dacă veniţi la noi, să le discutăm şi să le rezolvăm împreună, dacă vă depăşesc pe dumneavoastră în şcoală,

— Vă rog sâ mâ iertaţi, dar... este vorba de o problemă personală.

— Nu-i nimic, doamna Ingrid, vă rog să vorbiţi. Noi sîntem aici ca să sprijinim rezolvarea problemelor...

— Bine, începu să-şi deschidă Ingrid sufletul. Ştiţi, soţul meu a decedat...

— Ştiu, doamna Manea. L-am cunoscut pe soţul dumneavoastră. Un inginer priceput şi un om destoinic.

— Vă mulţumesc, domnule Albu. Şi Ingrid îşi aplecă puţin capul, ascunzîndu-şi ochii în care jucau două lacrimi. Am doi băieţi minunaţi...

— Şă vă trăiască, doamnă Manea.

— Vă mulţumesc ! Şi m-am gîndit să-mi refac căminul...

băieţii mei să aibă un prieten, un tată, care să-i adopte. Ingrid, în acea clipă ridică privirea şi, demnă, îl întrebă pe mai vîrstnicul Albu : Am greşit cu ceva, domnule Albu ? Vă rog să-roi spuneţi cinstit.

— Nu, doamna Ingrid. Cinstit, nu ! Viaţa trebuie să-şi urmeze cursul ei. Noi sîntem datori să ne-o clădim pe baze temeinice. Familia este nucleul de bază al societăţii. Şi dacă o întemeiem cinstit, pe principii şă-sătoase, cu dragoste şi înţelegere, neaducînd prejudicii nimănui, atunci este o îndatorire frumos îndeplinită.

— Vă mulţumesc, domnule Albu ! replică deschis, cu zîmbetul pe buze, Ingrid.

— Noi îţi dorim mult noroc şi fericire. De fapt, cunoaştem cazul. Nu de mult, ne-a sosit o anonimă. Scrisul neîngrijit şi cu destule greşeli de ortografie ne-a sărit în ochi, şi nu mare ne-a fost mirarea, identificîndu-1 pe autor. Ne-am informat şi adevărul îl cunoaştem. Fii

liniştită, mergi pe drumul dumitale. Spor la treabă doamnă Manea ! Şi Albu îi prinse tovărăşeşte mîna şi o conduse pînă la uşă.

Ingrid ieşi în stradă şi o ţinu aproape într-o fugă pînă la şcoală. Nu mai avea nici o treabă acolo şi s-ar fi putut duce foarte bine acasă, unde o aşteptau băieţii şi Victor. Dorea însă, chiar din seara aceea, să-şi schiţeze sarcinile primite. Era mîndră că nu greşise şi simţea nevoia să facă ceva deosebit. Intră din nou în cabinet, căută prin dosare, răsfoi nişte instrucţiuni, re-văzu caietul de sarcini şi filele de la ultimul instructaj cu directorii şi se apucă de treabă. Lucră cîteva ore în şir şi, cînd oboseala o ajunse, coborî la secretariat, îşi luă rămas bun de la contabila şcolii, ce mai era încă acolo, ieşi în curte şi admiră cerul înstelat, după care se îndreptă spre casă.

Petrişor, îngrijorat de întîrzierea mamei, ieşise în stradă şi privea întruna în direcţia din care trebuia să apară. O zări şi, deşi sumar îmbrăcat, se îndreptă spre ea.

— Te sărut, mami. Dar ce-i cu tine, de-ai întîrziat aşa ? Ne-ai făcut griji şi nouă şi domnului profesor. Ai avut

şedinţă ? o tot întreba mereu Petrişor.

— Linişteşte-te, dragul mamii. N-a fost nimic. Am întîrziat şi-atîta tot. Am avut de lucru.

— Da, mami, dar sarcinile astea ale tale, îţi răpesc prea mult timp. Adică, noi te-am degajat de unele treburi de-acasă şi-acum te năpădesc altele ?

— Nu, Petrişor, mă simt mult mai liberă şi eu vă mulţumesc la toţi pentru asta.

Şi, intrînd în hol, văzură că erau aşteptaţi cu aceeaşi grijă de Iliuţă şi Victor.

Discutară multe şi în seara aceea puseră la cale treburile ce le mai aveau de făcut, dar despre cele întîm-plate la şcoală, ilngrid n-a scos nici un cuvînt. „Ce rost ar avea să-i amărăsc sufletul lui Victor ? se gîndea In-grid, făcînd cîte ceva prin bucătărie. Şi mi-ar pare rău ca vreun limbut să-i spună ceva^Iar dacă se va întîm-pla, sper să-mi ierte tăcerea".

După ce băieţii se retraseră, Victor şi Ingrid au mai rămas în sufragerie pentru cîtva timp. Victor îi mai ceru o dată părerea asupra transformărilor pe care le preconizau pentru bibliotecă şi, printre altele, îi spuse că s-a întîlnit întîmplător cu doamna Ortansa, care-i recomandase insitent să mai meargă la medic, să-şi facă un control.

— Da, Victoraş drag, să ştii că şi eu m-am gîndit la asta. Este necesar ! interveni Ingrid.

— Bine, dar n-am nimic, mă simt foarte bine şi, dacă va mai fi nevoie, mai am şi pastilele acelea.

— Iubitule, dar tu trebuie să înţelegi că boala ta nu înseamnă întotdeauna şi suferinţă, neapărat. Ea poate fi ameliorată printr-o viaţă ordonată şi cumpătată, dar poate şi evolua negativ, neobservată.

—■ Ei, şi tu... vrei să complici acum lucrurile, deşi nu e cazul.

— Nu le complic deloc. Este un control necesar şi chiar mîine o să mergem amîndoi, înainte de a-ţi îmbrăca salopeta de zidar, pe care am văzut că ţi-ai pregătit-o alături de ale colaboratorilor tăi. Dar, apropo, voi chiar vreţi să vă

hazardaţi în lucrarea asta singuri ? De ce să nu angajăm nişte meseriaşi ?

— Nu, Ingrid... lasă aşa cum am hotărît cu băieţii. Te asigur că o să iasă o treabă bună. Să ştii că nu e vorba de cheltuieli, ci de dorinţa băieţilor de a fi utili,

de-a face ei lucrarea si asta fârâ a afecta cu nimic învăţătura. Am luat toate măsurile în acest sens.

— Bine, Victore, eu vă doresc reuşită deplina şi sînt convinsă, de fapt, că vei Ii un bun „diriginte de şantier" şi nu-mi vei îngloda toată casa cu moloz.

— Nici o grijă, iubita mea. Şi Victor o îmbrăţişa aşa cum poate ar fi făcut-o şi Petrişor, văzînd că mami fusese de acord cu ceea ce ei voiau să întreprindă.

Consultul medical de a doua zi aduse în casă un imbold în iniţiativa „muncitorească" a celor trei prieteni, cel mai aprins fiind Victor, care le povesti băieţilor, cu lux de amănunte, verdictul medicului curant:

— Ce să vă spun... mi-a plăcut. După ce m-a întors pe toate feţele, m-a ascultat şi a citit electrocardiograma, mi-a zis : „Munceşte, domnule profesor şi trăieşte-ţi viaţa, astfel încît să te-ajungă inima din urmă şi nu dumneata să fugi după ea. Şi numai atunci cînd te simţi obosit, să te gîndeşti s-o ajuţi". Aşa-i c-a fost grozav ? se adresă, încîntat, băieţilor.

— Nemaipomenit ! se entuziasma Petrişor. Uite, domnule, că mai sînt buni de ceva, cîteodata, şi doctorii ăştia !,..

— Petrişooor! Iar sari calul ! interveni Ingrid, apostrofîndu-1 cu degetul arătător. Domnul profesor a vrut să vă sublinieze cît de plastic i-a recomandat medicul un regim de viaţă adecvat şi nicidecum n-a pus în discuţie utilitatea medicului în viaţa noastră'.

— Iartă-mă, mami, dar tu ştii că eu niciodată nu vreau să avansez idei nelalocul lor. Dar, uite-aşa, din cînd în cînd, îmi mai scapă şi mie cîte-o... perlă falsă.

Zîmbiră toţi la scuza sinceră a lui Petrişor şi-apoi trecură la treburile ce le aveau de făcut. Găsiră în arhiva familiei un

plan al casei, cU secţiunile interioare,

0. studiară, CU atenţie,, descoperiră şi nişte adnotări şi chiar ionele soluri tehnice precise pentru ceea ce aveau de făcut, fiară a afecta cu nimic rezistenţa clădirii.-

Becreîndu-se prin muncă, vreo cîteva ore zilnic, din programul destul de încărcat al îndaforirilor cotidiene, reuşiră, cu mai multă sau mai puţină pricepere şi îndemînare de zidari, dulgheri, mozaicari şi zugravi, să finalizeze în cîteva săptămîni ce-şi propuseseră. Cei trei, responsabili direcţi a ceea ce săvîrşeau cu mîinile lor, discutau din ce în ce mai puţin în prezenţa lui Ingrid despre „opera" lor, ascunzîndu-i, parcă, secretul deplinei reuşite, în vreme ce (Ingrid, văzînd cum se conturează mica lor cetate de cultură, se entuziasma de abnegaţia celor pe care-i preţuia şi iubea la fel. Şi-atunci cînd totul a fost gata, iar biblioteca din vechea locuinţă a lui Victor putea fi mutată, se gîndiră cu toţii la momentul inaugurării. Părerile nu erau împărţite, dar se lăsau cu greu aşteptate.

Inaugurarea „rodului" preţioasei lor activităţi comune, în mintea fiecăruia trebuia să fie însoţită de un moment deosebit, de a cărui aducere aminte să se lege verigile lanţului trainic al acestei familii.

Ingrid, care simţea că aşteptarea începe deja să o obosească, prelua iniţiativa realizării momentului final al celor petrecute pînă atunci în casa ei.

— Iliuţă şi Petrişor, în primul rînd mă adresez vouă, pentru că vă ştiu şi, inimoşi cum sînteţi, voi aţi pregătit totul! le zise Ingrid, purtîndu-şi privirea de la unul la celălalt. Şi, deşi i se păru intervenţia cam de-a dreptul, îşi continuă totuşi ideea : Voi aţi ajuns la concluzia că Victor (zicîndu-i pentru prima dată pe nume.

ni

în faţa copiilor) v-ar putea fi şi un tătic, pe lîngă un prieten bun... Şi-acum trebuie să vă spun că a trebuit să ajung şi eu la aceeaşi concluzie. Victor, profesorul vostru drag, de mult simpatizat de voi, s-a angajat într-o răspundere grea, de tătic a doi băieţi mari şi destul de deştepţi...

— Mami, sări Petrişor, cu un entuziasm molipsitor, de cînd aştept eu clipa asta !...

Şi se îndreptă cu braţele deschise spre Victor, care, într-un colţ, se făcuse mic... mic de tot şi aştepta cu sufletul la gură deznodămîntul „comediei" în care intrase.
Se lăsă îmbrăţişat şi se sărutară ca doi îndrăgostiţi.

— Deci, continuă Petrişor, a fost aşa cum mi-a pre zis urechilă ăla, urî tul, tu-mi vei fi „ticul" meu drag şi scump. Păi ce, toţi din clasă să aibă „ticii" lor şi eu să n-am ? !...

Şi se apucă, din nou, să-l sărute nebuneşte pe ochi, pe frunte, pe obraji... Ingrid, în faţa unei scene de-o asemenea revărsare, se porni pe plîns, în vreme ce Victor, luat de-a dreptul cu asalt de către micul lui prieten, nu era în stare să scoată nici un cuvînt, dar nici să stabilească precis ce se întîmplă cu el. Singurul lucid părea că este Iliuţă, care, din respect pentru sentimentele pure ce curgeau pe lîngă el ca un fluviu izvorît din sufletele ce-i erau atît de dragi, aşteptă să treadă viitura şi găsi momentul oportun să intervină, calm, dar cu emoţie în glas, trădîndu-i tot ce pînă atunci încercase să-şi ascundă.

— Domnule profesor... momentul este prea frumos şi prea... important în viaţa noastră... ca să nu-l putem

trăi profund... în... înălţător. Iertaţi-mă, nu cuvinte mari caut, ci pe cele care să poată exprima cel mai bine ee simt cu în aceste clipe. Indiferent ce veţi fi dumneavoastră pentru noi, în primul rînd ştiu că ne veţi rămîne un prieten, un prieten adevărat. Şi-n calitate de cel mai mare fiu al casei, eu vă doresc ani mulţi şi fericiţi lîngă noi !

Petrişor încă nu-l lăsase pe Victor din braţe şi amîndoi

ascultau atenţi ceea ce spunea Iliuţă. Ingrid se dezlipise neobservată de colţul barului unde plînsese şi se retrăsese în hol, lăsînd uşa întredeschisă. Ilîuţa se apropie de cei doi,' îmbrăţişîndu-l şi el pe viitorul tătic, cînd Ingrid apăru din nou în prag, cu o sticlă de şampanie în mînă.

— Dragii mei, vreau să sărbătorim momentul cu un pahar de şampanie. Aveţi ceva împotrivă ?

— Oho !... Mami, dar ce idee ai avut ? !... zise Petrişor scoţînd repede patru pahare din bar.

După ce Iliuţă se oferise să deschidă sticla, cu un pocnet în tavan, cei patru se sărutară într-un cerc de du-te vino şi sorbiră din cupele de şampanie. Momentul acesta, de invidiat pentru cei ce nu l-au trăit încă, se scurse şi bărbaţii se îndreptară spre bibliotecă, s-o mai vadă o dată şi să-şi mai facă în continuare atîtea... şi-a-tîtea planuri.

Ingrid profită de singurătatea celor cîteva clipe şi, în faţa oglinzii, îşi privi faţa plînsă de fericire şi, cu degetele ambelor mîini, îşi masă ridurile ce păreau, parcă, să-i spună că de-acum acesta-i şi drumul ei. Dar, cum îşi împlinise un vis la care ţinuse atît de mult, îi mai rămînea doar să se bucure de fericirea familiei ei, pe care o vrea, din tot sufletul, sudată şi cu tărie de granit.

I - Prumul regăsit *că.* 260

w

Se făcură repede unele mici reorganizări în casă, în zilele următoare biblioteca se umplu cu cărţile lui Victor, se completă cu cele „băştinaşe" şi cu ceva mobilier nou şi intră cît se putu de repede în funcţiune. Iliuţa şi Petrişor îşi amplificară activitatea de studiu în noul cadru, iar Ingrid şi Victor îşi mai văzură cîte un pic şi de treburile lor.

Primăvara, apărută după o iarnă destul de lungă şi grea şi cu multă zăpadă, învioră sufletele tuturor şi primele flori de magnolie, la sfîrşit de april, Victor vru să i le dăruiască soţiei lui.

— Aştept cu înfrigurare de cîteva zile să-şi desfacă petalele aceste încîntătoare flori. Şi iată că astăzi, în razele acestui soare ce te îmbie la viaţă, s-au desfăcut pentru tine şi ţi le dăruiesc din tot sufletul. Aş fi vrut să fie cele dinţii flori

de magnolia din acest an, dăruite femeii dragi.

— Iţi mulţumesc mult de tot, Victore ! Şi fie că sînt cele dintîi, fie că nu, pentru că vin de la tine, de la cel mai iubit soţ, sînt flori simbol de viaţă. Şi Ingrid îl îmbrăţişa cu drag şi-1 sărută. Victore, Victoraşul meu, odată cu florile acestea frumoase, gingaşe şi de nepreţuit, îţi transmit azi, cu gînd fierbinte, din inimă, ştirea că-n curînd vei fi încă o dată tată.

— Ingrid !... Cum... tu eşti...

— Da, Victore ! Da, sînt şi mă bucur nespus !...

— Şi eu, dragoste mare şi scumpă... Şi Victor o luă în braţe, o ridică uşor şi se învîrti cu ea de cîteva ori prin casă, după care se rostogoliră amîndoi, fericiţi, pe studioul din dormitor. Vei fi o măicuţă cam tîrzioară ia anii noştri, reluă Victor discuţia, încă mai ţinînd-p

în braţe, dar frumoasă şi iubită. Pe lîngâ feciorii noştri minunaţi, ne-ar prinde bine, acum, o fetiţă.

, Sâ ştii că şi eu m-am gîndit la asta. Dintotdeauna rni-am dorit, de altfel, o fetiţă.

Ingrid, dar, în cazul ăsta, trebuie să ne grăbim, să depunem actele la Starea civilă ! schimbă subiectul discuţiei Victor.

Cum hotărăşti tu, aşa o să facem. De-aici înainte, trebuie să preiei comanda familiei. Micul meu „imperiu matriarhal" s-a topit încet, încet, aici, în braţele tale ! zise Ingrid, începînd să-1 sărute cu aceeaşi ardoare, cu care-1 sărutase, nu de mult, Petrişor.

Cu toate formalităţile îndeplinite, cei doi soţi, ce aşteptau legalizarea căsătoriei lor, se prezentară în faţa ofiţerului Stării civile. Aceasta a fost într-o zi frumoasă de sfîrşit de mai, cu multe flori şi un concert vesel de păsărele în curtea casei căsătoriilor.

Ziua de douăzeci şi opt mai, din acel an, în care Ingrid, în aceeaşi zi, împlinea frumoasa vîrstă de patruzeci de ani, a rămas ca o dată sfîntă pentru cei doi soţi, ce chiar şi la vîrsta lor tomnatică îşi spuseseră un sincer şi temeinic „da", în faţa

lui Petrişor şi illiuţă, al doamnei Ortansa, soţilor Niculescu şi altor cîteva cunoştinţe.

Privirile lui Victor şi ale lui Ingrid căutaseră în jur, în sala în care se oficiase căsătoria, feţele cunoscute de la şcoala în care amîndoi funcţionau de-atîţia ani. Colegii, mai buni sau mai răi, mai vechi sau mai proaspeţi, deşi consideraseră hotărîrea celor doi profesori de matematică fără mari şanse de împlinire, veniseră, totuşi, *acolo,* dorind să fie martorii acelui fapt de viaţă.

Dacă pentru Ingrid prezenţa colectivului avea o anume semnificaţie, fiind fără îndoială urmarea înlăturării atmosferei ce i se crease nu de mult in şcoală, pentru Victor lucrul a trecut în categoria celor fără nici o importanţă. în schimb, absenţa mamei Leana îl preocupase.

Mult timp după ce se mutase definitiv din casa ei, Victor mai crezuse că bătrîna va uita incidentul cu Ionela şi-l va ierta. încăpăţînată, însă, mama Leana nu uitase nimic şi căsătoria lui cu Ingrid, simţind-o ca pe un os în gît, o detesta în sinea sa.

Proaspeţii soţi se bucurară de toată afecţiunea celor ce le veniseră în întîmpinare şi asta începu să însemne totul pentru ei.

Bucuria familiei se întregi, la puţin timp după cununia civilă, cu reuşita lui Petrişor la examenul de treaptă şi nu mult după aceea cu bacalaureatul lui Iliuţă şi admiterea acestuia la facultate.

Succesele băieţilor puteau foarte bine fi socotite de-acum succesele familiei Păuna, pentru că ei îşi adoptaseră cu drag, ca nume de familie, pe cel al „ticului" lor iubit.

Ingrid, trăind intens toate evenimentele, pe care le pregătise şi urmărise cu înfrigurare, se dorea cît mai calmă şi neafectată. Gîndurile o purtau deja la viitorul apropiat, pregătindu-se asiduu pentru o nauă etapă de viaţă.

Victor încerca din ce în ce mai mult s-o protejeze, să-i drămuiască emoţiile şi ştia prea bine că, de această
dată, lui îi revine sarcina de a-i pregăti pe băieţi în în-

tîmpinarea măreţului eveniment familial ce urma. Cum, încă nu se gîndise.

t32

VIII

Doâfeciori şi un tată, pe şantier*

Imediat după examenul de treaptă, Petrişor veni într-o seară acasă entuziasmat de hotărîrea tinerilor din şcoală, de a pleca pe un şantier al tineretului.

Lista acestora rămăsese deschisă după adunarea generală, urmînd ca aceia care doreau să participe timp de o lună şi jumătate la această minunată şcoală a muncii pentru ţară, să se înscrie în cîteva zile, Petrişor fiind deja primul voluntar înscris.

Dacă l-ar fi întrebat cineva, acasă sau la şcoală, de ce el fusese cel dinţii, cu siguranţă că n-ar fi putut răspunde, deşi era convins că nu îndeplinise o simplă formalitate, ci că hotărîrea lui avea un suport interior, de mare răspundere şi seriozitate. Petrişor nu este tipul de tînăr care să se angajeze la o treabă pe care n-ar putea-o rezolva în limitele celei mai depline exigenţe. El este, ca şi Ingrid, un tip echilibrat, cu năstruşnice aripi romantice, dar în acelaşi timp şi un copil practic, cu picioarele pe pămînt, neînduplecat, atît cît vîrsta lui adolescentină îi deschisese orizontul. Iar setea pentru unele activităţi practice, pe lîngă cele ce-i ocupau timpul în decursul anului şcolar, Petrişor voia s-o transforme nu numai în simple iniţiative mobilizatoare pentru el sau colegii lui, ci în elemente convingătoare în formarea sa multilaterală. în ceea ce întreprinsese de unul singur, nu se consultase

nici cu Iliuţâ şi nici cu ,,ticul". La (tngrid, nici atît nu se gindise, pentru că i se păruse de-a dreptul nefirească o asemenea consultare. Iar despre reacţia pe care ai lui o vor manifesta faţă de hotârirea ce o luase, o lăsase cu totul pe seama acelui ,,fie ce-o fi".

De aceea, in clipa în care el îi anunţă pe cei de-a-casă de cele ce făcuse la şcoală, îi privi pe toţi pe rînd şi citi in ochii fiecăruia un fel sau altul de aprobare ori ae nedumerire în faţa hotărîrii lui. Nu ştia şi n-ar fi avut de unde să ştie ce gîndeşte, de fapt, fiecare şi lua de bun doar ce privirea acestora încerca să spună. Şi dacă, la început, poate toţi se gîndiseră la o simplă şi necugetată copilărie, pe parcurs ajunseră la înţelegerea matură. Ceea ce adolescentul Petrişor gindise şi ho-tărîse nu era un lucru întîmpiător şi mai vîrstnicii familiei găsiră repede concluzia favorabilă pentru fapta sa. Toţi îl cunoşteau prea bine, ca să nu-1 creadă în stare de fapte mari şi mai ştiau că vorba lui înseamnă întotdeauna o iniţiativă, un îndemn, perseverenţă şi încredere în tot ceea ce face. Şi de aceea hotărîrea lui, după cîteva momente de gîndire, stîrni interesul şi-apoi curiozitatea unui lucru atît de important, ca acela pe care-1 pusese în discuţia familiei.

— Ai procedat bine, Petrişor, zise Ingrid, care-1 judeca de fiecare dată obiectiv şi analiza împreună cu el toate elementele pro şi contra, aşa cum o făcu şi de data asta. Dar să ştii că nu-i atît de simplu. Activitatea pe un şantier nu-i deloc uşoară, cere efort, spirit de sacrificiu. Eu ştiu că tu eşti un băiat minunat, înzestrat, cu înclinaţii practice, dar munca de pe şantier, la care tu te-ai angajat, este cu totul alta decît ceea ce ai făcut tu pînă acum.

— Ştiu, mami. Ştiu foarte bine. De ani de zile am urmărit activitatea brigadierilor şi m-au încîntat iureşul tineresc şi rezultatele muncii lor. Şi de aceea mi-am propus să merg şi eu cu ei în vara aceasta. Ce, n-oi fi în stare şi eu să dau la lopată sau la tîrnăcop, să învăţ să conduc un utilaj, sau, pur şi simplu, să car o roabă de pămînt ori alt material ? Ce zici, mami, mă ştii tu pe mine aşa de neîndemînatic sau de leneş ?

_ Nu. dragul meu, nu ! Dimpotrivă. îţi spuneam.
însă, că va fi greu, poate, uneori, chiar mult prea greu. peste puterile şi experienţa ta dobîndită pînă acum, în atelier sau acasă.

— Nu-i nimic, mămicuţul meu scump, îţi promit, cu cuvintele mele cele mai simple şi din inimă, că am să mă călesc, am să îndur greul fără să cîrtesc şi n-am să te fac de ruşine. Mă crezi, aşa-i că mă crezi ? Şi Petrişor o îmbrăţişa ca-ntotdeauna şi o sărută pe obraji.

Victor şi Iliuţă urmăriseră cu interes toată discuţia şi nu îndrăzniseră să intervină. Cînd Petrişor termină şi încă nu se desprinsese din braţele mamei, entuziasmaţi de cele auzite, săriră de pe scaune, zicînd, aproape concomitent, amîndoi :

— Merg şi eu !

— Şi eu merg !

— Unde mergeţi ? ! sări Ingrid. iertaţi-mă... că, uite, mă scoateţi din sărite şi nu-mi mai dau seama ce vorbesc... încercă să se scuze, roşie la faţă, de furia momentană ce o cuprinsese. Cred că aţi înnebunit, iar legătura asta dintre voi mă pune pe pînduri. Unde s-a mai pomenit una ca asta ? Sare unul în apă şi voi toţi unul după altul, ca broaştele. Asta ne-ar mai lipsi, un titlu de gazetă mare, cît o şchioapă : ,,Un tată şi doi feciori, pe un şantier".

w

Şi Ingrid, spunînd acestea, cu un gest teatral, se însenină deodată la faţă şi-n colţul gurii îi reapăru zîm-betul ei frumos. Gei trei bărbaţi, ce se făcuseră mici în faţa furiei Iui Ingrid, se repeziră toţi deodată, o luară în braţe şi pe sus, o legănară uşor, cu un „hei rup", de
mai multe ori repetat.

— Destul, destul, nebunilor ! Lăsaţi-mă jos, că m-aţi ameţit.

Cei trei o lăsară într-un fotoliu şi aşteptară, cuminţi, ca ea să reia discuţia.

— De Victor nu-mi fac probleme. La vîrsta lui, n-o să fie primit. Dar tu, Iliuţă, n-o să poţi pleca, pentru că la toamnă te aşteaptă stagiul militar.

— Şi ce dacă, mami, zise repede Iliuţă. Numai bine,

cîştig şi eu experienţa şantierului şi la toamnă sînt tocmai pregătit pentru instrucţia de recrut.

— Chiar, Jliuţă ! Eşti formidabil... Uite, mă, că la asta eu nu m-am gîndit, îi zise Petrişor, bătîndu-l băr-băteşte pe umăr. Deci, hotărît, vii cu mine !... Te înscriu imediat !

— Şi pe mine sâ mă-nscrii ! Cum adică, eu n-aş putea să vă fiu cu nimic de folos pe un şantier al tineretului ? Pe mami o rog frumos să mă lase cu voi, că doar şi-aşa sînt în vacanţă. E adevărat că te lăsăm singură acasă, i se adresă lui Ingrid, grijuliu, dar aşa o să fii şi tu mai liberă şi-ai să te poţi odihni. O să-ţi scriem în fiecare săptămînă şi o să te ţinem la curent cu tot ceea ce facem.

— Ce zici, mami, ne laşi ? o întrebă rugător Petrişor. Am fi trio-ul cel mai frumos din şantier şi poate unic. Ar zbîrnîi gazetele, cum spui tu, dar nu numai aţît ! Ar vui văile şi-ar cînta cîmpiile de dragul nostru !...

w

Ingrid, văzînd că gluma se îngroaşă şi toţi sînt ho-tărîţi s-o părăsească, le zise pe un ton mai aspru :

__ Mai puţină poezie şi mai multă muncă, asta vi se va cere pe şantier, Petrişor !

, Dar şi munca e poezie !... Atunci cînd o faci cu pasiune, cu drag şi tragere de inimă, simţi cum fiecare coardă a fiinţei îngînă imnul muncii.'... Nu aşa ne-ai învăţat tu, mami ? !...

_ . Da, Petrişor. Şi sînt convinsă că nu mă veţi face de ruşine. Cu Victor nu prea mă împac şi nu văd cu ce v-ar putea ajuta acolo. El nu mai este tînăr ca voi şi mi-e teamă că nu va putea să se ţină în ritmul vostru.

— Nu-ţi face griji, draga mea ! interveni Victor. Mai sînt şi alte munci pe-acolo şi mi s-o potrivi si mie una.

Discuţiile continuară pînă tîrziu pe această temă şi pe cîteva altele, iar de a doua zi începură pregătirile pentru plecarea celor trei brigadieri. Petrişor comunică directorului

adjunct hotărîrea „ticului" său şi a fratelui de a-l însoţi pe şantier. încântaţi, încheiară lista şi, de comun acord cu direcţia şcolii şi Inspectoratul şcolar desemnară pe profesorul Păuna în calitate de conducător al grupului de brigadieri din şcoală.

în ziua plecării, Ingrid îi conduse la gară şi, ascun-zînd băieţilor o lacrimă ce-i juca în ochi, le ură drum bun şi, mai ales, mult noroc şi spor la treabă. Petrişor, mîndru de toţi ai lui, o luă pe mami de braţ, o sărută şi-i spuse :

— Te lăsăm cu bine, dragă mami şi la reîntoarcere te asigurăm că vei avea lîngă tine trei bărbaţi cu ade vărat. O să-ţi ducem dorul, dar, oricum, o lună şi ju mătate nu-i o veşnicie. Să ne scrii şi tu. Iar dacă ţi-o

fi dor, vino sâ ne vezi, că poate noi n-om putea pleca de-acolo. Cu bine," ţnami ! Şi toţi o strînseră în braţe o sărutară şi se urcară în tren.

După o călătorie de rnai multe ore, cu schimbarea trenului în Bucureşti şi încă alte ore cu autobuzul, tinerii brigadieri şi comandantul lor, de pe plaiurile Olteniei, ajunseră spre seară la destinaţie.

Dormitoarele, cantina, clubul, toate pregătite sărbătoreşte, aşteptau această nouă serie de brigadieri.

Odată cu ei, sosiră şi cei de pe meleagurile Argeşului, Teleormanului, Dîmboviţei şi de pe Valea Prahovei. Cea dintîi grijă a tuturor celor debarcaţi din autobuze, chiar şi fără sunete de fanfară sau zgomote stridente prin megafoane, a fost aceea de a se cunoaşte, de a şti fiecare grup din ce zonă a ţării a sosit, cîţi sînt, cum au răspuns la chemarea şantierului. Entuziasmul lor sincer şi măreţ ar fi putut încînta penelul oricărui pictor, doritor a imortaliza pe pînză momente unice, de dinamism şi trăiri spontane, demne de rememorarea timpului. Cei trei intrară repede în contact cu ceilalţi şi împreună, ca un făcut, preluară sarcina prezentării grupurilor, ba chiar mai mult, a organizării acestora,

încolonării şi prezentării în linie de front în faţa tricolorului arborat în mijlocul taberei pentru prezentarea raportului de sosire în şantier.

Comandantul şantierului, un tînăr înalt, cu ochelari, de pe undeva din satele împădurite ale Vrancei legendare, pentru început nu pricepu prea mult din mişcarea din juru-i, deşi cunoştea exact întregul program de primire a noilor veniţi, cu toate amănuntele lui. Tot ce ştiuse, învăţat pe dinafară, din sarcinile ce-i reveneau şi din ceea ce făcuse pînă atunci, era acum aproape întors pe dos de aceşti olteni, ce-şi arogaseră un drept pe care nu-l aveau în şantier. îşi dădu însă repede seama că ini-

tiativa acestora, de a organiza grupurile, venise în întîmpinarea lui> nematfimd nevoie de strigăte şi difuzoare şi că de la primii paşi de la intrarea în şantier, totul înseamnă disciplină, ordine, precizie. Se aşeză, ca un brad înalt şi inofensiv, ca toţi brazii din satu-i natal, în mijlocul careului şi aşteptă, calm, să vadă ce se înt'împlă. Auzise el de „vîrtejurile olteneşti" de pe alte şantiere, dar aci, în scurta-i perioadă de cînd i se încredinţase sarcina ce-o avea, nu avusese de-a face cu olteni şi rudele lor apropiate. Moldovenii, bănăţenii şi bucovinenii, pe care-i mai avusese pînă atunci în subordine, fuseseră de altă iniţiativă.

Cei proaspăt veniţi, deja înrolaţi în careu, îşi dădură repede seama că cel ce se aşezase lîngă drapelul arborat este, fără îndoială, viitorul lor şef, căruia trebuie să-j prezinte raportul. Şi-atunci, cei din Olt, din Argeş, din Dîmboviţa şi Teleorman, dorind să-şi găsească un glas comun, care să-i reprezinte, îl împinseră pe profesorul Păuna spre mijlocul careului. Victor avu un moment firesc de ezitare, se trase de cîteva ori înapoi, dar Petri-şor interveni prompt şi decisiv :

— Ticule, du-te şi raportează în faţa conducătorului şantierului sosirea noastră. Tu nu vezi că toţi te vor pe tine comandant ?

Victor, percutînd cu destulă întârziere, ca-n toată viaţa

lui de pînă atunci, pricepu semnificaţia momentului şi, cu pas hotărît, milităreşte, se îndreptă spre drapel şi, cu necăutate şi îndrăzneţe cuvinte, pe care n-ar fi bănuit niciodată că ar fi în stare să le pronunţe, în poziţia cea mai încleştată de răspundere şi emoţie, raportă :

— Să trăiţi ! Profesorul Păuna, comandantul deta şamentului de brigadieri olteni şi, prin înţelegere, al

celorlalte judeţe de peste Olt şi frumoasa Vale a Prahovei, raportează : Pentru a fi folositori patriei, au răspuns, pînă acum, cinci judeţe, cu un efectiv de o sută cincizeci de brigadieri, în această serie. Sîntem gata a ne încadra în programul şantierului şi a ne dărui munca şi priceperea noastră, României.

— Vă mulţumesc, brigadieri ! apucă să zică Vasiîe Boureanu. comandantul şantierului, cu lacrimi în ochi, căci nu trăise pînă atunci asemenea înălţătoare momente.

Le comunică, în continuare, programul zilnic de lucru, planul ce-1 aveau de îndeplinit pe detaşamente şi formaţii de lucru, activităţile cultural-educative şi snortive care trebuiau organizate paralel cu munca dificilă şi obositoare de pe şantier. Toate au fost primite cu entuziasm de cei ce se prezentaseră de bună voie pe acest şantier al muncii pline de abnegaţie, al tinereţii dăruite ţării.

Grupurile, Ia comanda fermă a Iui Păuna, se îndreptară apoi spre dormitoarele în care urmau să fie cazate şi luară în acelaşi timp cunoştinţă de programul cotidian pentru spălător, sala de mese, club etc.

Tot programul decurse în cea mai deplină ordine si Victor, care nu fusese militar, decît în scurta sa perioadă de student, cu termen redus, se simţi mîndru de disciplina brigadierilor săi.

De a doua zi, primul careu fu dedicat muncii pe *şantier,* imprimînd un ritm necunoscut unora, cu o muncă asiduă, precisă şi fără comentarii. Oltenii, firi practice, exigenţi cu propriile lor conştiinţe, nu se lăsară nicicum aruncaţi în fluxul

evenimentelor la întîmplare. Ei ştiau precis ce aveau de făcut şi nu se angajară în orice îna-

inte de cunoaşterea şantierului. Profesorul Păuna, în _rimele zile de şantier, n-a făcut altceva, decît să studieze la făta locului, de la un grup la altul, de la un ounct de lucru la altul, posibilităţile practice de îmbunătăţire a iniţiativelor, de ridicare necontenită a ceea ^ se putea numi entuziasm şi clarviziune. El, ca şi ceilalţi tineri de pe acest şantier, au gîndit şi calculat, Ia cotele celor mai înalte exigenţe, valoarea angajamentelor acestor tineri în cucerirea spaţiului ce le stătea la înde-
mînă.

Primele zile pe şantier se scurseră neobservate, în vreme ce tinerii se cunoşteau tot mai bine prin muncă sau acţiunile cultural-sportive. Tabăra, aşezată pe marginea unui rîu liniştit, nu departe de o frumoasă aşezare rurală, care patrona şantierul, se umplea în fiecare seară de tinereţe şi voie bună. Începuseră să se lege prietenii, să se înjghebe cele dintîi echipe de fotbal şi volei, iar clubul cultural să-şi reia animaţia seriilor anterioare. Responsabilul clubului, un bătrînel bondoc şi cu chelie, nu mai prididea în fiecare zi cu scrisul afişelor pentru popularizarea multiplelor activităţi. Era gata a valorifica orice iniţiativă a brigadierilor lui şi nu ştiu de ce bănuia el că seria aceasta îl va scoate din... anonimat. Şi primele semne nu se lăsară prea mult aşteptate.

Un vîlcean, inspirat, h use cu el de-acasă o trompetă şi, după ce mai întîi Încercase în mai multe rînduri să dea cu cîteva no'.e false deşteptarea dimineaţa, se oferise în grupul lui să le mai zică, aşa cum se pricepea, „cîte una" de pe valea Oltului.

Victor, care-1 ascultase de fiecare dată şi-i văzuse neîndemînarea muzicală, 1-a lăsat la început în pace,

dar într-o seară, după ce se spălă şi-şi schimbă salopeta, se opri direct în dormitorul vîlceanului : —i Bună seara, feciorulc !

— Bună seara, domnule profesor.

— De cîţi ani studiezi trompeta ?

— De un an, domnule profesor. Cînd am timp şi n-am prea mult de învăţat, mai merg şi eu, din cînd *în* cînd, la clasa de trompetă de la Şcoala populară de artă.

— Da. Dar, dacă te preocupă şi-ţi place instrumentul, trebuie să mergi mai des şi, mai ales, să exersezi. Numai aşa ai să poţi să cînţi bine. Nu te superi dacă am să te rog să mi-o împrumuţi şi mie un pic ?

— Vă rog, domnule profesor, dacă ştiţi să cîntaţi, v-o las cît stăm aici. Eu am luat-o cu mine aşa...

— Eu am cîntat, cîndva, într-o fanfară.

Şi Victor îşi aduse aminte de anii vîrstei lor, cînd, elev la Şcoala normală, era un îndrăgostit de vioară, dar şi un bun trompetist, în acelaşi timp, în fanfara şcolii.

Luă cu delicateţe instrumentul din mîna vîlceanului, îl pipăi uşor cu degetele răsfirate şi le organiză apoi pe claviatură şi începu o doină legănată în trilurile trompetei, după care o schimbă repede într-o sîrbă oltenească.

Petrişor, în dormitorul lui, observînd lipsa „ticului", tocmai deschise uşa şi, auzind cîntecul trompetei, de-această dată fără falseturi, se gîndi în sinea sa i „Măi, da' vîlceanul ăsta şi-a revenit, ca din bătaie ! ? Uite, ce bine ştie să cînte .'..." Aşa se minuna Petrişor, cînd, pe fereastra deschisă, zări silueta „ticului" cu trompeta la gură. Stupefiat, nu ştiu ce să mai creadă. Nici el şi nici Uiuţă nu ştiau nimic despre astfel de preocupări ale lui Victor. Se repezi, ca un speriat, spre patul suprapus al

lui Iliuţă, care se trintise să se odihnească înaintea cinei, trase cearşaful de pe el şi, cu un nod în gît, îi zise :

— Mă... Iliuţă, dă-te jos, repede !... Vino, vino, să

vezi şi să nu crezi...

— Ce e, mă... Ce e cu tine ? ! Ce te-apucă ?

— Vino, omule, vino ! N-auzi trompeta ?

— Aud, şi ce-i cu asta ?

—• Vino, domnule, odată ! Vino, să vezi, ticul nostru cîntă.

Iliuţă sări atunci din pat şi-1 ajunse pe Petrişor sub fereastra barăcii alăturate, unde Victor, din aducerile aminte, lipea melodie de melodie. Văzîndu-i pe băieţi, îşi întrerupse brusc cîntecul şi, puţin stînjenit, le zise prin fereastra deschisă :

— Am uitat... am uitat mult... de-atîţia ani...

Şi Petrişor, neaşteptînd să termine ce-avea de spus, se caţără pe geam şi, sărind înăuntru, îl luă în braţe pe Victor şi-1 sărută.

— Ticule, dar eşti de-a dreptul formidabil ! M-ai bătut, m-ai bătut rău de tot... şi la şah şi la... perle. Ce mai, la o asemenea surpriză nu mă aşteptam.

Vîlceanul şi încă alţi colegi ce se adunaseră între timp priveau nedumeriţi la ceea ce se petrecea în jurul lor şi nu ştiau cum să intervină. Iliuţă, cu aceeaşi nedumerire ca şi ceilalţi, ajuns lîngă Victor, n-a fost în stare să spună nici el nimic, luă doar instrumentul din mîna acestuia şi-1 privi ca pe o minune ce stîrnise atîta curiozitate.

Petrişor, cu reacţiile lui spontane, văzîndu-1 cum holbează ochii pe instrument, îl „taxă" urgent :

— jlliuţă, suflă!... Că, dacă-i fermecat, atunci te-ascultă şi pe tine.

Brigadierii se porniră pe rî.s odată cu Victor şi numai Iliuţă nu ştiu ce să mai facă cu trompeta. Pentru că difuzoarele anunţau ora mesei, ieşiră împreună din baracă şi se îndreptară gălăgioşi spre sala de mese, cu Iliuţă în frunte, care purta trompeta ca pe un trofeu, ce sigur le va trebui după cină, în sala mare a clubului. Mîncară cu mai multă poftă ca altădată, grupul se mări în jurul lui Victor şi-1 luară

cu asalt pe Budală, surprins în faţa microfonului, anunţînd la staţie programul serii. Tinerii se retraseră cîţiva paşi înapoi, lăsîndu-l doar pe profesor înăuntru, să aştepte terminarea transmisiei şi să-l invite pe responsabil la o discuţie pe teme organizatorice. Surprizele se declanşaseră şi toţi voiau cît mai repede cadrul adecvat de manifestare a aptitudinilor lor. Şi prima seară de educaţie muzicală, începută de Victor, continuă cu o altă surpriză şi cu un entuziasm amplificat.

Victor, în discuţia scurtă cu Budală, reuşi să-i comunice intenţia organizării unei orchestre şi-i ceru, din magazie, mai întîi o vioară şi-apoi, zărind şi alte instrumente, un contrabas şi nişte tobe. Le aşeză tacticos pe scenă împreună cu Budală, în vreme ce tinerii brigadieri, în sală, ocupîndu-şi locurile, aşteptau încremeniţi acordurile unei întregi orchestre. Victor, întinerit, cu mişcări sigure, aranja instrumentele, inclusiv trompeta vîlceanului şi-şi anunţă concertul :

— Pentru astă seară, băieţi, un singur om, într-o unică orchestră... Şi, mai întîi, vom începe cu regina... Dumneaei a fost instrumentul meu preferat! Ie zise tinerilor, arătîndu-le vioara, pe care şi-o aşeza tacticos sub bărbie.

Şi-aşa cum făcuse de-atîtea ori în viaţa lui, cu acest Instrument în braţe, execută un acord scurt şi, cu o

uşoară crispare ce-i dădea un aer romantic, atacă primele măsuri din aceeaşi îndrăgită *Baladă,* cu care pe mulţi îi încântase şi altădată. Vioara, vrăjită de arcuşul purtat cu sete de mîna lui Victor, părea să strîngă ecourile pădurilor şi ale munţilor, ale văilor şi cîmpiilor de pretutindeni şi-odată cu glasul ei de armonie adăpa sufletele pure cu apa vie a plaiurilor noastre străbune. Cînd termină. Victor era atît de purtat în viaţa lui interioară, încît nu putu să-şi dea seama de frenezia de nedescris ce cuprinsese sala plină pînă la refuz. Cînd îşi reveni, îşi aşeză vioara pe scaun, îşi aranja un pic salopeta şi, cu o degajare uşor prefăcută, luă trompeta vîlceanului, adresîndu-se din nou sălii :

— Şi-acum, dragii mei, trompeta voastră fermecată,

care m-a redescoperit pe mine însumi pentru mine şi voi, în această seară. De fapt, o seară de neuitat ! mai adăugă şi-şi apropie instrumentul de gură.

Le cîntă mult, trecînd de la o melodie la alta. Apoi se aşeză pe scaunul din faţa tobelor şi, într-un ritm vioi, tineresc, bătu cîteva măsuri, acompaniindu-şi melodia, în vreme ce bondocul chelos de la club, prins de farmecul concertului, sări ca un zbîrnel pe scenă, luă contrabasul în braţe şi, uitîndu-se în sus pe sub sprîn-cenele-i stufoase la corzile acestuia, începu să-i ţină isonul.

Victor, ascultîndu-1 cum ţine ritmul, se entuziasma şi strigă în sală :

— Dacă avem şi contrabas, orchestra-i gata !

Voluntari pentru tobe şi vioară, cu reale aptitudini,
se mai găsiră cîţiva tineri în sală şi numai locul trompetei în orchestră îi rămase lui Victor.

Succesul serii străbătu cu repeziciune întreaga tabără şi tot personalul auxiliar, în frunte cu conducerea şantierului, îşi făcu loc cu greu în sală.

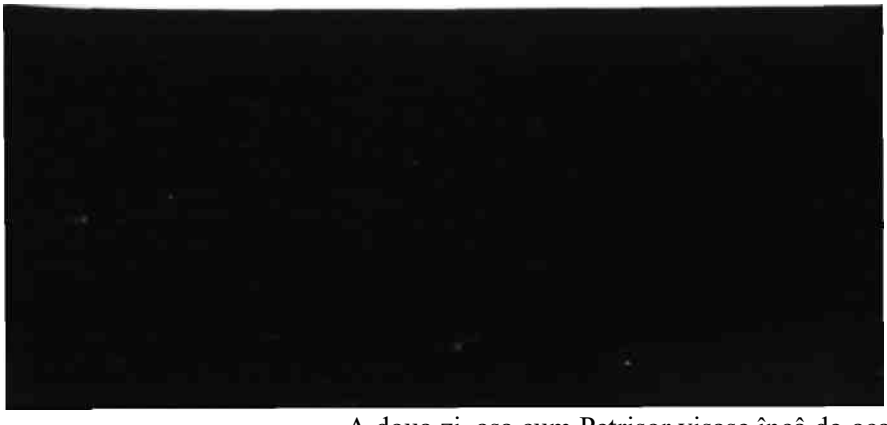

A doua zi, aşa cum Petrişor visase încâ de-acasâ, în toate văile şi pe toate dealurile din jur, nu se vorbea despre altceva, printre ritmurile sacadate ale muncii decît despre minunea oltenilor şi marea orchestră a brigadierilor. Petrişor era mîndru de „ticul" lui şi găsea fiecăruia un răspuns atunci cînd se punea la caie viitorul program. Repetiţiile continuară seară de seară, cu săli pline de spectatori şi Budală, încîntat de posibilită-ţile-i de afirmare ce i se ofereau, dădu fuga-n sat, la căminul cultural, anunţînd măreţul eveniment de pe şantier şi cerînd insistent organizarea unui spectacol.

Plănuirea spectacolului îl satisfăcu într-un anume fol p« Budală, care, cunoscând potenţialul artistic local, se şi vedea într-o veritabilă întrecere de amatori, cu şantierul său, dar în acelaşi timp îi încîntă şi-i animă şi pe tinerii artişti.

înaripaţi de gîndul că vor lăsa amintiri frumoase pa aceste meleaguri, întreaga serie de brigadieri muncea cu mai

mult spor, fiecare colectiv găsind noi rezerve de energie, de dăruire, în munca în care se angajaseră.

La numai o săptămînă de activitate pe şantier, lucrările de săpături şi taluzări repartizate oltenilor înaintaseră mult şi graficele zilnice de urmărire a producţiei încîntară conducerea şantierului, fiind peste limitele angajamentelor asumate. Comandantul brigadier Păuna fu în mai multe rînduri felicitat de însuşi Boureanu în persoană, iar la careul de sîmbătă seara, după evidenţierea nominală a brigadierilor fruntaşi, a ţinut să înregistreze pe pelicula fotografică, chiar cu mîna lui, chipurile fruntaşilor, pe care urma să-i cu-

noască tot judeţul, din ziarul local. Şi chiar dacă titlul pompos, pe care~l preconizase Ingrid de-acasă, n-a încadrat fotografia brigadierilor, textul ce-o însoţea râ-jnînea suficient de concludent, pentru a reliefa contribuţia „trio-ului de păunaşi", în fapte exemplare de muncă, de lăudabilă angajare în frontul tinereţii.

Prima duminică pe şantier a fost legată de o frumoasă surpriză a lui Budală pentru tinerii brigadieri. Bucătăria lucrase toată noaptea cu uşiie închise, pregătind fel şi fel de mincăruri, care să poată fi Uşor transportate şi servite la serbarea cîmpenească, pe care căminul cultural din sat, împreună cu Budală, o organizase în frumoasa pădure de foioase din celălalt capăt al localităţii. Muzică, o estradă în aer liber, bufet cu răcoritoare şi bere rece, flăcăi şi fete în straie de sărbătoare întîmpinaseră, la liziera pădurii, auto-buzul care îi adusese pe brigadieri. Primirea frumoasă ce li se făcuse de către săteni încîntă pe mulţi dintre tinerii care nu participaseră pînă atunci la o asemenea manifestare în aer liber. Nici chiar Victor nu gustase niciodată farmecul unei serbări cîmpeneşti şi se simţi adînc impresionat de cadrul ce-l poate oferi natura în organizarea unei forme instructiv-educative ale cărei valenţe, în alte condiţii, ar fi fost poate mai puţin valorificate.

Estrada, aproape tot timpul ocupată, a oferit interesante spectacole folclorice susţinute de formaţiile artistice ale

căminului cultural local sau din satele învecinate. Hora încinsă în poieniţă i-a întărîtat pe olteni şi ei nu se lăsară mai prejos, prinzîndu-se în iureşul acesteia.
Se făcură noi cunoştinţe, se încheiară prietenii.

Seara, reîntorşi în tabără, Victor găsi prilejul de a sta de vorbă mai mult cu băieţii, nestingherit de

A doua zi, aşa cum Petrişor visase încâ de-acasâ, în t6ate văile şi pe toate dealurile din jur, nu se vorbea despre altceva, printre ritmurile sacadate ale muncii decît despre minunea oltenilor şi marea orchestră a brigadierilor. Petrişor era mîndru de „ticul" lui şi găsea fiecăruia un răspuns atunci cînd se punea la caie viitorul program. Repetiţiile continuară seară de seară, cu săli pline de spectatori şi Budală, încîntat de posibilită-ţile-i de afirmare ce i se ofereau, dădu fuga-n sat, la căminul cultural, anunţînd măreţul eveniment de pe şantier şi cerînd insistent organizarea unui spectacol.

Plănuirea spectacolului îl satisfăcu într-un anume fel p« Budală, care, cunoscînd potenţialul artistic local, se şi vedea într-o veritabilă întrecere de amatori, cu şantierul său, dar în acelaşi timp îi încîntă şi-i animă şi pa tinerii artişti.

înaripaţi de gîndul că vor lăsa amintiri frumoase pa aceste meleaguri, întreaga serie de brigadieri muncea cu mai mult spor, fiecare colectiv găsind noi rezerve de energie, de dăruire, în munca în care se angajaseră.

La numai o săptămînă de activitate pe şantier, lucrările de săpături şi taluzări repartizate oltenilor înaintaseră mult şi graficele zilnice de urmărire a producţiei încîntară conducerea şantierului, fiind peste limitele angajamentelor asumate. Comandantul brigadier Păuna fu în mai multe rînduri felicitat de însuşi Boureanu în persoană, iar la careul de sîmbătă seara, după evidenţierea nominală a brigadierilor fruntaşi, a ţinut să înregistreze pe pelicula fotografică, chiar cu mîna lui, chipurile fruntaşilor, pe care urma să-i cu-

noască tot judeţul, din ziarul local. Şi chiar dacă titlul pompos, pe care-l preconizase Ingrid de-acasă, n-a încadrat fotografia brigadierilor, textul ce-o însoţea fâ-mînea suficient de concludent, pentru a reliefa contribuţia „trio-ului de păunaşi", în fapte exemplare de muncă, de lăudabilă angajare în frontul tinereţii.

Prima duminică pe şantier a fost legata de o frumoasă surpriză a lui Budală pentru tinerii brigadieri. Bucătăria lucrase toată noaptea cu Uşile închise, pregătind fel şi fel de mincăruri, care să poată fi uşor transportate şi servite la serbarea cîmpenească, pe care căminul cultural din sat, împreună cu Budală, o organizase în frumoasa pădure de foioase din celălalt capăt al localităţii. Muzică, o estradă în aer liber, bufet cu răcoritoare şi bere rece, flăcăi şi fete în straie de sărbătoare întîmpinaseră, la liziera pădurii, autobuzul care îi adusese pe brigadieri. Primirea frumoasă ce li se făcuse de către săteni încîntă pe mulţi dintre tinerii care nu participaseră pînă atunci la o asemenea manifestare în aer liber. Nici chiar Victor nu gustase niciodată farmecul unei serbări cîmpeneşti şi se simţi adînc impresionat de cadrul ce-l poate oferi natura în organizarea unei forme instructiv-educative ale cărei valenţe, în alte condiţii, ar fi fost poate mai puţin valorificate.

Estrada, aproape tot timpul ocupată, a oferit interesante spectacole folclorice susţinute de formaţiile artistice ale căminului cultural local sau din satele învecinate. Hora încinsă în poieniţă i-a întărîtat pe olteni şi ei nu se lăsară mai prejos, prinzîndu-se în iureşul acesteia.

Se făcură noi cunoştinţe, se încheiară prietenii.

Seara, reîntorşi în tabără, Victor găsi prilejul de a sta de vorbă mai mult cu băieţii, nestingherit de

nimeni. Se retraseră într-un colţ, unde luna-şi trimitea pe pămînt indiîerentele-i raze. Se aşezară pe o margine de şanţ şi, după ce mai întîi ascultară atenţi scîrţîitul greierilor, şi-aduseră aminte de acasă, de Iri-grid.

— I-am promis că o să-i scriem, zise Victor, între-

rupînd liniştea din sufletul copiilor.

— Chiar, ticule şi nu ne-am ţinut de cuvînt, răspunse Iliuţă, reuşind mai uşor să se desprindă din contemplarea serii. Petrişor, concentrat încă, n-auzise nimic din discuţia celor doi. Iliuţă, văzîndu-l că nu reacţionează, îl trase de mînecă, zicîndu-i :

— Petrişor, tu visezi ? Mai eşti încă cu gîndul la moldoveanca cea codană, cu care ai dansat ? N-ai auzit ce-a spus ticu ?

— Poftim ? ! Iertaţi-mă, dar n-am fost atent. Nu, nu despre codana cea frumoasă-i vorba, ci ascultam cîntecul greierului şi mă gîndeam dacă la iarnă o să aibă ori nu măcar un bob în micul lui hambar... Ce spuneai, ticule ?

— Că trebuie să-i scriem mamei. Chiar astă seară, imediat ce intrăm în dormitor, îi preciza Iliuţă.

— Da, Iliuţă, trebuie, completă Petrişor.

Victor, preocupat de ideea de a-i pune pe copii în temă cu noua situaţie a lui Ingpid, de viitoare mamă, nu ştia cum să înceapă şi consideră salvatoare o întrebare chiar nepregătită :

— Ia spuneţi-mi, nu v-ar place să mai aveţi un frăţior sau o surioară ?

— Eu ştiu..., începuse să-i răspundă Petrişor.

— Dar de ce ne întrebi ? interveni prompt Iliuţă, tot cu o întrebare, de parcă ar fi bănuit ceva.

— Uite aşa. Vă întreb şi eu ! încercă să fugă de un răspuns concret, Victor.

Ui

— Eu cred că, dacă ţi-ar place ţie, ne-ar place şi nouă ! găsi mediana Petrişor.

— Ei bine, atunci — se hotărî Victor — am să vă spun adevărul. Mami, în ianuarie, va trebui să nască...

— E o veste mare, ticule, îl strînse de braţ Petrişor. .....

— Oho, ne mărim familia şi, sigur, cu o fetiţă,

zise Iliuţă.

— Nu se ştie, cu un frăţior, cu o surioară, vom vedea. Dar, haideţi, c-am uitat, eu astă seară aveam repetiţie şi m-aşteaptă băieţii la club.

Cei trei prieteni, mai comentând cîte una-alta, despre ce şi cum va fi acasă, ajunseră în dreptul barăcii lor, unde Victor îi lăsă pe flăcăi să-i scrie lui Ingrid, iar el se îndreptă spre club.

Zilele pe şantier se depanară una după alta, ca firele de pe ghem, iar programul de lucru, ca şi celelalte treburi, oricît ar fi fost de originale şi interesante, începură să intre la un moment dat în sfera obişnuitului de fiecare zi. Viaţa trepidantă a acestor tineri, ce nu mai părea nimănui de excepţie, călea însă caractere, trasa linii de viaţă definitorii, ce-aveau să-i diriguiască de-aici înainte.

Greul acomodării cu viaţa de şantier, cu disciplina şi asprimea muncii trecuse şi doar mîinile bătătorite şi bronzul pielii, cîştigat în întîlnirea cu soarele de vară fierbinte, erau singurele dovezi ale luptei cîştigate.

Victor, la fel ca toţi tinerii pe care-i îndruma în această şcoală a muncii, se călise şi el, cîştigase noi deprinderi, iar culoarea ce i-o dăruise natura ştia că n-o avusese niciodată.

Trăind din plin, de dimineaţă pînă seara, fiece moment, Victor se închipuia, abia acum, un om adevărat, viguros trupeşte şi spiritual.

Deseori, serile, în patul lui de campanie de sub geamul barăcii, gîndurile îi zburau înapoi, la anii cînd i Se părea că viaţa lui este legată de fire necunoscute şi că împlinirea lui nu poate fi concepută oricum. Şi dacă şansa pierdută 1-a răscolit într-atît, crezuse că *O* alta, pentru el, nu mai există. Abia acum, Victor realiza in sinea sa că, atîţia şi atîţia ani, pierduse cadenţa. Ii venea greu, dar, trebui să recunoscă, prea mUlt timp se rătăcise în meandrele singurătăţii sale. Şi dacă a fost o clipă de lumină în viaţa lui, a înţeles abia acum că aceea avea un nume — I n g r i d.

Cît de frumoasă este viaţa şi cum poate fi ea trăită altfel şi altfel de cum o trăise el, abia aici a văzut, lîngă tinerii aceştia, ce par că, prin tot ceea ce fac utii, cu fiecare zi, cuceresc o nouă redută.

Uitase formule, planuri, analize, infinitezimale şi cenvăţa acum, cu braţele şi toată fiinţa lui, era tocmai alfabetul vieţii : viaţă prin muncă, muncă pentru viaţă.

Nu se lăsa furat de ideea că restul ar prisosi — ci ştia bine, mai bine ca niciodată, că restul ţine de un anumit ideal al vieţii, de calitatea lui. Iar ceea ce făceau ei acolo, el şi elevii lui, nu putea fi decît preludiul pentru ce-i aşteaptă în viitor.

Intr-o dimineaţă, imediat după răsăritul soarelui, Victor se trezi cu şeful şantierului, Boureanu, care-1 anunţă cu o bătaie scurtă-n geam că trebuie să-i comunice ceva important şi-1 aşteaptă peste cîteva minute în biroul său.

— Bună dimineaţa.

— Să trăiţi, domnule profesor, îi răspunse Boureanu, oferindu-i un scaun. Iertaţi-mâ că v-am trezit aşa de

dimilieaţă, dar aseară nu ne-am întîlnit şi trebuie sa vă comunic hotărîrea de a participa, azi, la judeţ, în calitate de invitat de onoare la analiza activităţii şantierului. Şi, pentru rezultatele deosebite pe care le realizează tinerii de sub comanda dumneavoastră în producţie şi-n celelalte activităţi, sînteţi cel mai indicat a-i reprezenta şi a vorbi în numele lor.

— Vă mulţumesc, dar cred că mă depăşeşte această problemă. Ştiţi, eu am venit aici, pe şantier, să zic aşa, la început, dintr-o pornire sentimentală, pentru feciorii mei. Şi dacă aici m-am „prins în horă" cu ai, aşa cum ar zice fiul meu mai mic, Petrişor, am fă-cut-o sincer şi mi-a plăcut. M-au entuziasmat şi pa mine cu tinereţea lor şi seriozitatea cu cară s-au angajat încă din prima zi să facă lucruri deosebite.

— Tocmai de aceea aţi fost invitat la analiză. Geaa ce faceţi este, într-adevăr, un lucru deosebit şi merită cunoscut. Nu vă supăraţi că vă grăbesc, dar trebuie să vă pregătiţi, să serviţi mioul dejun şi în cel mult trei sferturi de oră să

plecăm. Pînă la reşedinţa de judeţ avem da parcurs peste şaizeci de kilometri şi trebuie să alergăm puţin maşina, ca să ajungem la timp. Restul, o să mai discutăm pe drum.

Victor, cu capul aplecat, ca un om ce fusese pus în faţa unei situaţii neaşteptate şi în care argumentele sale rămăseseră neconvingătoare, deşi acceptase, înţelegea numai parţial necesitatea prezenţei lui la şedinţă şi, ieşind din biroul lui Boureanu, regretă că totuşi n-a refuzat şi n-a propus să meargă un brigadier tînăr în locul lui.

Petrişor şi Iliuţă, îngrijoraţi de convocarea „ticului" aşa de dimineaţă la şeful şantierului, crezură că s-a întîmplat ceva şi-1 aşteptau pe pragul barăcii.

— Ticule, ce s-a întîmplat ? îl întîmpină Petrişor, imediat ce Victor apăru.

— Nimic, Petrişor, ce să se întîmple.

— Păi, bine, da... de ce te-a chemat cu noaptea-n cap ?

— Fii liniştit... M-a chemat să-mi spună că trebuie să mă îmbrac repede, să servesc masa şi să plecăm împreună la judeţ, unde se analizează activitatea şantierului.

— Ei, ticuşor, asta-i altă treabă !... interveni şi Iliuţă, deosebit de mîndru de cele ce auzise. Asta-n-seamnă că sîntem băgaţi în seamă şi că reprezentantul nostru merită toată cinstea.

— Măi, Iliuţă, dar tu pe toate le ştii, mă, ca un om mare... Mă uimeşti, mă... cu perspicacitatea asta a ta. Ptiu, mă... să nu-ţi fie de deochi ! îl persifla Petrişor pe frăţiorul mai mare, gelos, poate, că nu sesizase el, primul, sensul invitării „ticului" la judeţ.

— Bine, băieţi, hai repede la spălător. Petrişor, am să te rog să-mi pregăteşti şi mie costumul, vezi în ce stare e cămaşa aceea deschisă la culoare şi caută-mi şi cravata, ca să cîştig timp.

Cei doi, Victor şi Boureanu, ajunseră la timp şi, înainte de a intra în sala de şedinţe, Boureanu ţinu să-1 prezinte pe Victor oficialităţilor.

Victor, neobişnuit cu prezentări şi contacte cu per-

ce mai emoţionat, dezarmat, nesigur în mişcări şi atitudini şi, fiind numai ochi şi urechi la Boureanu, găsi de cuviinţă să facă tot ceea ce va face şi acesta. întinse mîna, pe rînd, la toată lumea, le spuse la toţi „noroc'-, ca şi însoţitorul lui şi apoi se aşeză şi el pe un scaun în jurul mesei din mijlocul sălii. Nu mult după aceea,' în sală intră un reprezentat al Consiliului judeţean şi, cjn(j toţi se ridicară să-1 salute, făcu şi Victor acelaşi lucru. După ce noul sosit dădu mai întîi mina cu Boureanu, îl căută cu privirea pe Victor şi îi zise :

— A, dumneata eşti profesorul Păuna! ?... Imi pare bine că vă cunosc ! „Păunaşii" dumneavoastră ne lasă amintiri frumoase pe aceste meleaguri. Sincere felicitări întregului colectiv de brigadieri pe care-i conduceţi şi, mai ales, destoinicilor dumnevoastră feciori, care am înţeles că sînt nişte animatori de mîna-ntîi. Ade văraţi oltenaşi, nu glumă... Şi, întoreîndu-se din nou către Boureanu, îi spuse : Vezi, să ai grijă ca şi dum nealui să fie în prezidiu.

— Da, îi răspunse aproape mecanic acesta.

Cînd lucrările şedinţei ajunseră la punctul din ordinea de zi care-i interesa pe cei doi reprezentanţi ai şantierului, lui Victor i se păru că evaluarea muncii brigadierilor în materialele prezentate a fost oarecum aureolată. Şi de aceea, cînd a fost invitat să ia cuvîntul, Victor, cu modestie, încercă să-i informeze pe participanţi că rezultatele muncii lor sînt fireşti, nu au nimic ieşit din comun şi că tinerii brigadieri olteni, sau ceilalţi care lucrează pe şantier, nu fac altceva decît ceea ce simt că trebuie să facă, îşi îndeplinesc o înaltă datorie patriotică, în cazul lor înaripată de tinereţea şi avîntul ce-i caracterizează.

W

Cuvintele frumoase, deloc căutate, ale profesorului de matematică, neobişnuit cu asemenea momente, tra-seră drept la sufletul celor din sală. Iar cînd acesta încheie, mulţumind pentru prilejul ce-l avusese, de a vorbi despre munca brigadierilor, asistenţa îl aplaudă, umplîndu-i şi lui sufletul de bucurie.

Seara, ajunşi din nou pe şantier, Boureanu îl invită să mai stea de vorbă, pentru finalizarea unor lucrări şi revederea măsurilor ce mai trebuiau întreprinse în ultima perioadă de două săptămîni, ce mai rămăseseră pînă la plecare.

Tîrziu, Victor s-a reîntors la dormitor şi băieţii îl aşteptau cu nerăbdare, să le povestească cum fusese la judeţ, care erau impresiile despre munca lor. Victor le povesti amănunţit tot filmul zilei şi se interesă apoi şi el despre cele ce se mai întîmplaseră pe şantier, cum au muncit ei în ziua aceea.

— Dar ia să-mi spuneţi şi voi ce-aţi mai făcut azi ? Ce noutăţi îmi daţi ?

— O zi obişnuită de muncă, domnule profesor, îi zise Nichita, vîlceanul cu trompeta. Ne-am făcut planul şi am dat şi peste, mai ales la taluzări. Se pare- că cei de la turnări betoane au pierdut un pic de timp, din cauza rafalei aceleia de ploaie.

— Cum, a plouat ? ! întrebă, curios, Victor.

— Da... A tras o ploaie pe cinste, îi răspunse Petrişor. Ce, unde ai fost n-a plouat ?

— Nu. Şi nici măcar nu mi s-a părut să se fi kinorat,

— Şi stai, să-ţi povestim una bună cu ploaia asta, continuă Petrişor. Era pe la prînz, tocmai veniseră bucătăresele cu marmitele cu mîncare. Odată cu ele venise şi Budală cu o miniformaţie de scheciuri de la căminul •cyltural, zicînd că vrea. să ne ţină un pic de urît cit prîn-

zim noi. Şi numai bine terminam ciorba şi trecem la o iahnie de fasole cu cîrnaţi, un deliciu, ticule, nu alta, că după movila de la răsărit, apare un nor fantomatic, negru,

întunecă soarele şi se-aşază la turnat cu găleata. Nici n-apucarăm să ne acoperim bine gamelele, că iahnia noastră de fasole se făcu ciorbă. Cîrnaţii pluteau pe deasupra, iar noi, leoarcă pînă la piele. Ploaia, aşa cum pornise, deodată stătu. Ne uitarăm în jur, artiştii o întinseseră cu microbuzul, iar bucătăresele stăteau cocoţate pe marmite în camioneta bucătăriei. „Na, zise atunci hîtrul ăsta de Nichita — şi-i dete una cu cotul —, ieri la ostropelul ăla cu peşte nu putea să plouă, că bucuros îi dădeam drumul la vale să-noate. Dar cu ăsta-i altă treabă, zise, înfigînd furculiţa în cîr-năcior şi ridicîndu-l în sus, spre soarele care ieşise din nor şi pripea ca după ploaie. Aşa te ţin, frăţioare, pînă te fac salam de vară !" Şi noi toţi, ticule, dă-i pe rîs şi rîzi şi rîzi !... Şi-apoi, ca la comandă, ne pescuirăm toţi bucăţile de cîrnaţi, aruncarăm conţinutul din gamele şi-l imitarăm pe Nichita Şi numai ce auzim din camionetă pe tuşa Catrina, bucătăreasa şefă, că le zice suratelor : „Igătă-i cumetrelor, pi iabraşii ştia... Bre, fişiori!... ne strigă, cu glas tare. Faşeţi ghini şi lăsaţi mîncarea gios, că-l mîniaţi pi şei di sus !..."

Victor, deşi savurase povestea, se prefăcu că ar vrea să-i apostrofeze pe brigadieri pentru cele petrecute :

— Şi totuşi, de ce-aţi procedat aşa ? !... Nu vi se pare că acele femei simple ar fi putut interpreta altfel, decît inocentă, gluma voastră ? !... Am înţeles că noi sîntem nişte bărbaţi serioşi, care ştim exact ce vrem şi nu ne pierdem în nimicuri...

Băieţii lăsară toţi capul în jos, simţindu-se vinovaţi de ceea ce făcuseră. Nichita, asupra căruia simţea ca picase cerul, se desprinse din grup şi, răspunzător de tot ceea ce ştia că el începuse, îi zise comandantului :

— Vă rog să mă pedepsiţi doar pe mine. Eu sînt primul vinovat şi vina celorlalţi a pornit de la mine

— Nu de pedeapsă-i vorba, Nichita. Ci de gestul în sine, pe care nu vi l-aţi controlat suficient, la timpul potrivit.

— Aveţi dreptate, domnule profesor şi vă promitem că n-o să se mai întîmple.

— Da. Asta înseamnă că nu trebuie să vă mai las singuri

! conchise Victor cu glas tare, dar şi ca pentru sine şi-i trimise pe toţi la culcare.

Cele două săptămâni care mai rămăseseră pînă la terminarea activităţii lor pe şantier trecură destul de repede, cu aceleaşi preocupări zilnice, de producţie, cu urmărirea asiduă a graficelor de întreceri şi finalizarea obiectivelor, dar şi cu rezultate meritorii în întrecerile sportive sau pe scenele de amatori. Budală, încîntat de tot ce putea raporta despre activitatea instructiv-edu-cativă şi petrecerea timpului liber al brigadierilor, nu găsea deseori termenii de comparaţie şi modalităţile de mulţumire. Orchestra şi cîţiva solişti de muzică folk încântaseră sătenii şi toţi manifestau regretul imposibilităţii de a se bucura de participarea lor şi în continuare.

Victor, dîndu-şi seama tot mai mult că aceşti adolescenţi vor păstra pentru mult timp amintirile legate de momentele frumoase de pe aceste meleaguri, de realizările lor concrete, era preocupat de a găsi căi accesi-

bile spre sufletele lor, făcîndu-i să înţeleagă cu obiectivitate tot ce trăiau acum, astfel ca retrăirile ulterioare să le fie un adevărat imbold în activitatea de mai tîrziu.

El ştia, din propria-i experienţă, că tot ce trăise sincer lăsase urme şi, chiar dacă tinerii aceştia trăiau cu totul în alte condiţii decît el, din dragostea-i nemărginită pentru ei, voia să le fie sfătuitor pentru viaţă.

Ziua despărţirii de şantier a fost ziua îmbrăţişărilor cu toţi cei ce rămîneau acolo. Boureanu preconizase un careu festiv, în care să vorbească, măcar tot atît de frumos ca Victor, la şedinţa de la judeţ. Budală pregătise atîtea surprize şi un program de adio. Catrina şi suratele ei într-ale culinarelor se întrecuseră în pregătirea bucătăriei,

Dar n-au apucat să-şi ducă pînă la capăt intenţiile. Boureanu, deşi un tip mai puţin afectiv, n-a rezistat şi, în dosul ochelarilor, i-a scăpat o lacrimă şi s-a mulţumit doar cu îmbrăţişări şi strîngeri de mînă. Budală, sentimental, găsi salvator un şlagăr de pe şantier, ce-i ascundea ochii umeziţi

: „Oltean sînt / Oltean îmi zice, / oltean sînt pi undi m-oi duce". Catrina, în fruntea echipei de la bucătărie, cu o mînă preda fiecăruia pachetul cu mîncare pentru drum şi cu alta îşi ştergea cîte o lacrimă, cînd de la un ochi, cînd de la celălalt, nefiind în stare măcar un singur cuvînt să le mai spună.

Şi doar „fişiorii" lor nu plecau decît la ei acasă...

Părăsiseră de mai bine de o jumătate de oră tabăra şi autobuzele încărcate sforăiau în pieptişul unui deal, cînd brigadierii, privind pentru ultima oară meleagurile pe care le părăseau, observară că în capătul coloanei goneşte maşina lui Boureanu, iar încheierea o face, de-aproape, camioneta cantinei.

— Băieţi, ne conduc pînă la gară !... sări de pe banchetă Petrişor.

Surpriza i-a compleşit pe brigadieri şi, odată ajunşi lîngă peron, săriră toţi din autobuze şi făcură un cerc larg, în care îi primiră cu căldură pe cei pe care nu mai aveau, poate, să-i mai revadă vreodată.

Ce-aveau să-şi mai spună, nu se ştie...

Se petrecea o scenă mută, în care cuvintele răzleţe, ce zburau dintr-o parte în alta, nu mai aveau nici o valoare.

Se priveau unul pe altul, fiecare dorind, poate, să reţină cit mai multe figuri, cit mai mulţi prieteni.

Şuierul locomotivei le reordonă gîndurile, se repliară şi, pe grupe, aşa cum veniseră, se îndreptară spre vagoanele repartizate.

în ordine deplină se urcară şi pe culoare, în compartimente, umplură geamurile de capete, să-şi ia un ultim rămas bun de la cei ce le fuseseră bune gazde.

Mîini vrednice, bătătorite şi de o parte şi de alta, în fîlfîirea lor, depărtîndu-se unele de altele, legau firele nevăzute ale sufletelor ce se cîştigaseră pentru totdeauna.

*

Marea gară a Bucureştilor, din ziua aceea, avea să fie

martora încă a unei despărţiri. Aici, cele cinci grupuri, ce sentîlniseră cu şase săptămîni în urmă, plecau fiecare spre casă.

Comandanţii îşi stabiliră precis trenurile şi, înainte de a se retrage, grupurile îşi luară rămas bun, îşi schimbară tricouri, bluze de salopetă, insigne, îşi notară adrese, numere de telefon...

Toţi credeau, atunci, că se vor mai revedea, că se vor căuta...

Victor îşi invită băieţii pe peronul de unde urma să plece acceleratul cu care-şi continuau călătoria.

Gmdurile îl purtau spre casă, la roîntîlniraa cu Ingrid.

Iliuţă şi Petrişor, încă sub influenţa momentului despărţirii de prietenii lor, o uitaseră pe mami. Şi dacă Victor nu le reamintea nimic, era doar pentru a nu-şi trăda el, primul, dorul de acasă.

Retras în colţul lui, cu capul rezemat de perna compartimentului, se prefăcu că doarme. Atîtea şi-atîtea lucruri îi treceau prin cap, cu aceeaşi viteză ca a roţilor de tren ce-i sunau frenetic în urechi şi pe toate voia să i le spună şi lui Ingrid. „Oare, se gîndea, voi avea eu timp destul să-i povestesc tot ce-am făcut în fiecare zi, în cele şase săptămîni ? !... Cîte nu sînt de povestit... Şi memoria, oare, le va păstra pe toate intacte ? !... Ar fi păcat să mă păgubească de unele..."

Petrişor, care observă că „ticul" totuşi nu doarme, fu neliniştit de tăcerea lui.

— Ticule, ce-i cu tine, nu te simţi bine ?

— Nu, Petrişor, mă simt bine.

— Atunci, de ce taci ?... Că nu ţi s-a înecat nici o corabie, îi zise şăgalnic, prinzîndu-i braţul între mîini şi apropiindu-şi capul de umărul lui.

Iliuţă, care stătea pe bancheta din faţă, interveni şi el în discuţie.

— Ori ţi-e dor de-acasă ? !...

— Şi nouă ni-i dor, abia aştept s-o văd pe mami ! se

destăinui Petrişor.

— Mai avem un pic şi-o să o revedem cu toţii, îi linişti Victor. Ia priviţi, ne-apropiem... După liziera aceea de pădure se vede oraşul. Să ne pregătim de coborîre '

Băieţii îşi dădură bagajele jos, treziră vreo cîţiva prin compartimente, care, osteniţi de drum, adormiseră, şi se retraseră pe culoare.

Trenul trase la peron şi-n forfota din gară toţi trei o căutară cu privirea pe Ingrid. Petrişor o zări primul si-i făcură cu mîna.

Victor, coborînd, o îmbrăţişa cu dor şi-apoi îi lăsă şi pe cei doi feciori.

— Bine-aţi venit, dragii mei...

— Bine te-am găsit, raaroi scumpă şi dragă, abia apucă să-i spună Petrişor printre îmbrăţişări, cînd un tînăr înalt, cu costum şi cravată, apropiindu-se de vagonul din care coborîseră, le zise :

— Brigadierii profesorului Păuna sînt rugaţi să nu se răspîndească şi să se încoloneze. Observîndu-l şi pe Victor, îi comunică, întinzîndu-i mîna : Domnule profesor, sînt de la comandamentul judeţean, mă numesc Cristea. Bine aţi venit ! Ştiţi, în gară se face o scurtă festivitate de primire a brigadierilor „lăsaţi la vatră", ca să zic aşa. Cu trenul care intră deja în staţie dinspre Timişoara, mai vin încă două grupuri. Vă rog să-i încolonaţi pe băieţi, că trebuie să fug şi la celălalt tren.

Victor o rugă pe Ingrid să aibă grijă de bagaje şi îşi ordonă grupul. Cristea, după ce le încolonase şi pe celelalte două, reveni într-un suflet şi anunţă locul de în-tîlnire, în faţa gării, pe platoul special amenajat.

Fanfara liceului militar atacă acordurile unui marş tineresc, în timp ce cele trei detaşamente de brigadieri îşi ocupară locurile indicate şi primiră ordin de „drepţi" pentru prezentarea raportului.

w

Fiecare comandant, cu precizie, işi făcu datoria şi reprezentantul comandamentului, răspunzînd salutului, le spuse printre altele :

— Bine aţi venit ! Sînteţi din nou acasă, dragi tineri brigadieri. Voi sînteţi cei care aţi reprezentat cu cinste tineretul nostru pe marile şantiere naţionale din Moldova, de pe Valea Jiului şi de pe malurile Dunării. Mai departe sau mai aproape de casă, aţi lăsat o părticică din prinosul muncii voastre, un crîmpei din viaţa voastră. Sîntem mîndri de voi şi la cinste, noi cu cinste va răspundem.

Şi festivitatea nu mai ţinu mult, lăsînd loc foto-reporterilor, gazetarilor să-şi facă meseria. Apoi grupurile se împrăştiară.

Ingrid, înconjurată de „eroii" ei, se simţea în al nouălea cer şi nu ştia pe care să-l mîngîie mai întîi, ca să se convingă, încă o dată, că sînt toţi trei din nou lîngă ea.

Petrişor părea cel mai ţanţoş şi, călcînd apăsat pe caldarîmul străzii, cu pieptul puţin bombat, îi spuse lui Ingrid :

■ — Ei, ce zici, mami, aşa-i că acum sîntem trei bărbaţi adevăraţi ? !...

IX

Studenţi la seral

Ajunşi acasă, îşi lăsară bagajele în hol şi prima grijă a lui Petrişor a fost să-şi revadă biblioteca. îi dusese dorul în aceste săptămîni cît fusese plecat şi lui mami,

în scrisori, ocolise să-i vorbească de ea, ştiind că n-are cum s-o întrebe „ce-mi face biblioteca ? !..." Lăsase totul pentru reîntoarcerea acasă.

Deschise uşa, simţi aerul curat şi ordinea proaspăt făcută de Ingrid, pipăi cu mîna cîteva rafturi şi-apof se aşeză,

tacticos, pe scaunul mare de la biroul masiv de stejar, plimbîndu-şi semeţ privirea prin toate colţurile.

Victor şi Iliuţă, bănuindu-l în bibliotecă, veniră după el şi, cînd trecură pragul, acesta le zise cu emfază :

— O făcurăm şi pe asta !... De-acum, aici ni-i locul ! Şi cu arătătorul indică biroul la care era aşezat.

— Petrişor, dragă, eu îi cedez locul lîngă tine ticului. Eu am primit deja ordinul de încorporare. Mîine dimineaţă, la Centrul militar, cu valiza ! Aşa că, eu am să-ţi lipsesc, pînă la toamna cealaltă.

— Cum, Iliuţă, chiar de mîine ? !... Nu se poate. Vezi, poate-i vreo greşeală.

— Nu, nu-i nici o greşeală, am văzut şi eu hîrtia, întări şi Victor.

— Da, Iliuţă, dar cînd te mai pregăteşti ? îi zise Petrişor îngrijorat, ridicîndu-se de la birou şi uitînd de buna dispoziţie cu care intrase în bibliotecă. Nu, mă duc în audienţă la general... Nu, asta nu se poate.

— Stai, Petrişorule, fii calm, să ştii că marai a avut grijă şi mi-a pregătit totul. Valiza este gata, cu tot ce-mi trebuie. Numai eu urmează să mă mai pregătesc sufleteşte şi, pentru asta, o noapte îmi ajunge. Ce zici ?...

— Măi... măi... Deşi eşti fratele meu, curioasă fiinţă mai eşti şi tu... Eu mă perpelesc pentru plecarea ta şi tu, calm, ţi-ai calculat că o noapte ţi-e destul să vii

de la un drum şi să pleci la altul. Operativ tip... şi rece, n-am ce zice... Tu ce zici, ticule, tu de ce taci, cînd îl vezi aşa de...

— Petrişor, dragă, dar tu ştii că-n asemenea situaţii ordinul e ordin, zise scurt şi cu suficient înţeles Victor.

— Da. Asta, cam aşa e, aveţi dreptate, răspunse Petrişor, aşezîndu-se din nou pe un scaun. Tu pleci mîine, poimîine încep şi eu şcoala, şi mami şi taţi, iar vacanţa noastră o făcurăm... trecută.

— Dar a fost frumos, Petrişor şi n-avem nimic de regretat, îi replică Iliuţă.

-— Şi-apoi, interveni dm nou Victor, tu ai vrut-o şi tot tu ne-ai provocat şi pe noi.

— Aşa e, ticule, aşa e, frăţiorule, dar eu nu v-o spuneam cu vreo părere de rău, ci o ziceam şi eu aşa... ca omul la necaz.

— Ei, lasă, hai să uităm necazul, dacă tu necaz îi zici plecării lui Iliuţă şi să-l ajutăm să-şi recapituleze toate cele de trebuinţă la „cătănie", le zise Victor, luîndu-i pe amîndoi copiii de după gît şi plecînd cu ei în sufragerie, unde-i aştepta Ingrid cu masa.

Vălul de supărare dispăru deodată de pe chipurile lor, mîncară cu poftă tot ce le pregătise Ingrid, discutară cîte toate, îşi amintiră şi de Catrina cu bucatele ei bucovinene, o lăudară mamei, îi descriseră cîteva meniuri de la cantina şantierului.

Pregătirile pentru Iliuţă se făcură pînă seara tîrziu, cînd, rupţi de oboseală, se retraseră toţi să se odihnească.

A doua zi de dimineaţă, Ingrid şi cei trei bărbaţi, după ce se aşezară cîteva minute — precum e datina, cînd cineva drag îţi pleacă la drum—, Petrişor şi Victor

luară bagajele lui Iliuţă şi, împreună cu Ingrid de braţ se îndreptară spre Centrul militar.

Recruţii se strînseseră în curte şi se aştepta din clipă în clipă să se facă apelul şi să se comunice destinaţia contingentului.

Părinţii şi rudele au fost invitate să stea de o parte a curţii şi cînd se făcu ordine, comandantul anunţă grupele şi destinaţia fiecăreia.

Petrişor se entuziasma, aflînd că Iliuţă îşi va efectua stagiul militar în Bucureşti şi la o armă tehnică. Se ridică în vîrful picioarelor, depăşi pe ciţiva din faţa lui, căutînd din priviri pe Iliuţă, să-l vadă dacă e mulţumit. Recrutul îl observă şi, intuindu-i din priviri întrebarea, îi zîmbi şi, cu degetul mare de la dreapta, îi făcu un semn, ca între aviatori, că „totul e în regulă".

Iliuţă, ca şi ceilalţi tineri încorporabili, au fost urcaţi în camioane şi transportaţi la gară. Familia Păuna, după ce-l mai însoţi cîtva timp cu privirea şi toţi îi făcură semn cu mîna,,se îndreptă spre casă. Abia acum, fiecare dintre ei simţea un gol în suflet şi, nespunîndu-şi nimic unul altuia, păşeau abătuţi, ascunzîndu-şi cît puteau durerea, firească, a despărţirii. Era un timp destul de lung, în care Iliuţă le lipsea şi încă din acea clipă abia aşteptau să-l revadă.

Cum ajunse în unitate şi îşi îmbrăcă haina de soldat, Iliuţă scrise o scrisoare lungă acasă, cu acelaşi dor şi aceeaşi dorinţă fierbinte, iar într-un *post scriptum* le mai scrise că-n bronzul arămiu de pe şantier îl prinde atît de bine noua lui uniformă, cum nici nu se aştepta.

Perioada dinaintea depunerii jurămîntului militar trecu destul de repede şi-n ziua acestuia întreaga familie Păuna se trezi în Bucureşti, la poarta unităţii lui

Iliuţă. Emoţionaţi, asistară la actul solemn şi-apoi îl înconjurară cu drag pe mîndrul lor ostaş.

Petrişor, nemaiputînd de bucurie, îl privea nesăţios şi-l tot întorcea ba într-o parte, ba în cealaltă, ca pe o păpuşă dragă, încît sergentul de gardă, observînd gestul, îi zise în glumă :

— Aveţi grijă, să nu mi-l ameţiţi, că mai am treabă cu el astăzi.

Auzind spusele sergentului, rîseră cu toţii, iar Iliuţă se fîstîci şi, neştiind ce să zică, luă mecanic poziţia de drepţi. Superiorul în grad, sesizîndu-i încurcătura, îi păru rău că intervenise şi completă :

— Pe loc repaus, soldat Păuna. Eu am glumit. Şi-l bătu pe umăr, după care se retrase în alt colţ, să-i lase în tihnă să discute.

Vizita la Iliuţă se termină tîrziu şi cei trei se grăbiră spre gară, să prindă acceleratul de seară.

Ultima zi de luni a lui noiembrie însemna pentru Petrişor începutul tezelor şi-şi propusese ca în seara aceea, cît de tîrziu vor ajunge acasă, să mai facă o recapitulare a materialului predat în acel trimestru. Nu se simţea deloc obosit şi, ca să-i treacă timpul mai uşor în tren, îl provocă pe „ticu" la

rezolvarea unor probleme ce şi le reamintea din memorie, pe nişte fiţuici de hîrtie pe care le descoperise într-o sacoşă de-a mamei. Ingrid, tacit, îşi asumase răspunderea de arbitru în discuţia matematică dintre cei doi şi intervenea ori de cîte ori unul sau celălalt, în emiterea datelor problemei, neglijau vreun amănunt sau altul.

Pe neaşteptate ajunseră în gară, coborîră şi o luară grăbiţi spre casă. Petrişor se opri direct în bibliotecă, rezumîndu-şi cina doar la © cană cu lapte fierbinte, rugînd-o pe mami să i-o aducă acolo şi se apucă de treabă.

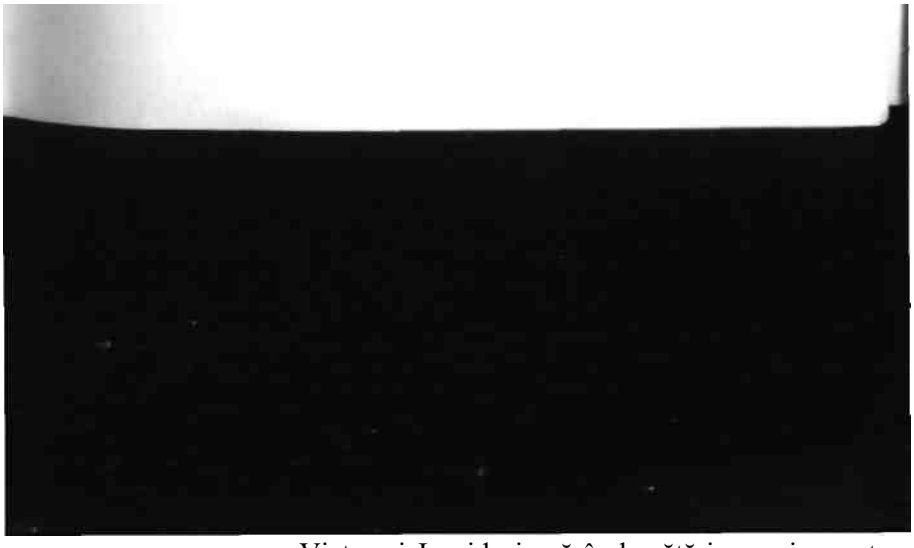

Victor şi Ingrid cinară în bucătărie, apoi se retraseră în dormitor.

Programul de şcoală al celor doi profesori era, în această perioadă, destul de încărcat cu activităţi de clasă şi extraşcolare şi deseori serile tîrziu veneau acasă istoviţi după zilele de muncă.

în liceu, după zarva pe care o produsese, la începutul anului şcolar, isprava lui Victor de a pleca voluntar pe un şantier al tineretului, discuţiile se mai liniştiseră, deşi încă mai erau destui colegi care nu-1 agreau şi-i imputau zelul exagerat pentru ceea ce întreprinsese alături de fiii lui adoptivi.

Năstăsescu, acelaşi înverşunat împotriva lui Ingrid, acum şi a lui Victor, nu scăpa nici o ocazie de-a învenina atmosfera şi a arunca invective la adresa acestora.

— Nevastă-sa 1-a trimis, desigur, să-i ocrotească odraslele pe-acolo. Iar el se-ntoarce acum şi face pe eroul. Auzi, Fănele, tu, patriotism... îi spunea într-o zi, pe hol, cu răutate, unui coleg credul, de teapa lui. Păi să nu-mi vorbească el mie de „patriotism" şi „a fi de folos ţării", eu le-am trăit pe astea, cînd el nu ştia nici cu ce se mănîncă.

— L-a învăţat nevastă-sa, ce mai..., îi cînta în strună şi

Fănel.

— Păi vezi, dom'le, cum se scrie istoria ! ?... Şi mai vine Albu, care, după ce n-o mai fi inspector, să-l văd ce-o mai face, şi vrea să mă lămurească în şedinţă că „exemplul lui Păuna ar trebui urmat în şcoala noastră." Ce exemplu, Fănele, că se-nsură cu Ingrid cu doi copii

şi plecă cu ei pe un şantier ? !... Na, că asta-i bună !... Uite, că nu poţi să taci, dar ar trebui terminată odată povestea asta din şcoala noastră. Mîine, poimîine, să-l vezi, că-l fac şi director, te pomeneşti ! ?...

— Nu, nu cred. Mai mult ca sigur că pleacă de-aici. Zice-se că l-ar solicita liceul industrial, într-un schimb de catedre. Am auzit eu deunăzi la Inspectoratul şcolar.

— Să ştii că bine-ar face. Aici nu-l iubeşte decît nevastă-sa. Şi nu ştiu, dom'le ce-a găsit la el. I-o fi plăcut că era prea mut odată, iar acum i-o place că a-nceput să fie „băgăreţ".

Directorului şcolii îi treceau adesea pe la urechi asemenea discuţii la adresa soţilor Păuna, dar de fiecare dată nu lua nici o poziţie, considerînd că-i mai bine aşa. îi plăcea să se ştie că el este imparţial. Şi numai atunci cînd trebuie îşi struneşte „spiritele" în şcoala sa. Că ar putea fi prea devreme ori prea tîrziu, aspectul acesta de timp nu-l interesa pe profesorul de tehnologie, prins şi-aşa cu destule alte treburi, pe capul lui... directorial. Dar, cum preferase totdeauna dascăli cuminţi şi la locul lor, fără „moţ", care să n-atragă atenţia şefilor, i se păru şi lui, ca şi bunului său amic în particular, Năstă-sescu, că profesorul Păuna sărise dintr-o extremă în alta. Şi chiar dacă nu se exprimase nimănui, fusese tentat să creadă, la un mement dat, unele zvonuri că n-ar fi în toate minţile. „Şi totuşi, domnule —■ îşi zicea pentru sine într-o seară cu mîna sub bărbie şi cotul rezemat pe birou —, cum de mutălăul ăsta, cu capul în nori, ce-şi împiedica picioarele pe culoare, se transformă aşa deodată ! ? Şi se mai şi însura, pe deasupra, şi-o luă pe femeia asta... Nu, ori e aşa cum zice lumea, ori femeia l-a

adăpat cu apă vie..."

Cu toată „perspicacitatea" lui, directorul n-a reuşit să dezlege misterul celor petrecute în comportamentul lui Victor şi, într-o bună zi, se trezi invitat la Inspectoratul şcolar, în problema profesorului Păuna.

Inspectorul şcolar, fără nici o introducere, îi comunică scurt că Păuna va trece cu catedra la liceul industrial, la cererea conducerii acestuia. Simţind că orice comentariu în biroul şefului ar fi de prisos, abia în drum înapoi spre şcoală găsi soluţia picată din cer şi se văzu din nou în oaza lui de linişte, domnind fără griji.

Crezu de datoria lui, chiar înainte de primirea hârtiei de la Inspectorat, să-l convoace pe Victor şi să-i comunice vestea. Victor, luat prin surprindere, din tonul rece şi indiferent al directorului nu pricepu mare lucru şi încercă să riposteze :

— Iertaţi-mă, domnule director, dar eu n-am cerut acest transfer. Sînt de atîţia ani în şcoala asta şi, cum aşa, să plec acum de-aici ?

— Şi crezi că eu l-am cerut, profesore ? îl scrută directorul. E un ordin. Şi ordinele nu se discută, începu să-şi dea importanţă. Ce crezi dumneata, că noi facem ce vrem, şi trebuie să stăm acolo unde ne-am făcut un cuibuşor mai călduţ ? Rotirea... rotirea cadrelor, profesore. Se vede că nu eşti la curent cu politica, nu ai vederi largi, ca toţi... Şi n-apucă să-şi termine ideea, că sună telefonul de pe birou. Ridică grăbit receptorul şi după un „să trăiţi", cu destulă... coadă şi după un alt „să trăiţi, da, da, în cinci minute sînt la dumneavoastră", se ridică şi-n drum spre uşă îl condusa şi pe Victor, conchizîndu-i : Şi-apoi, ştii, colega, pe un loc cu soţia şi... directoare adjunctă, ştii, lumea, discuţiile... E mai bine, e mai bine aşa. La revedere, sînt aşteptat.

L

Victor, ca trăsnit, dacă nu de reproşul ce i se făcuse cu privire la orizontul său de „vederi", sigur de tonul mieros şi nesincer din final, nu putu nici să-l salute şi se îndreptă furios spre cancelarie.

îşi luă pardesiul şi, cum ştia că Ingrid este acasă si simţea nevoia să-i spună cit mai repede totul, ieşi val-vîrtej, îndreptîndu-se spre locuinţă. Abia răsuflînd, deschise uşa şi, găsind-o pe Ingrid trebăluind în bucătărie, îi făcu semn să stea jos şi, aproape nepoliticos, începu să-şi descarce sufletul :

— Auzi, dragă, să vezi ce mi s-a întîmplat...

— Ce e, Victore, ce s-a întîmplat ? !

— M-a chemat directorul la el şi mi-a spus că sînt transferat la liceul industrial. Că n-am încotro, că n-am vederi, că sînt rotit şi uite-aşa...

— Fii calm, iubitule, vorbeşte-mi coerent, ce-i cu starea asta de nervi ? !...

— Ce să fie, dragă, ce să fie... că soţia e directoare adjunctă, că lumea, nu ştiu ce... că e mai bine să plec şi-aşa mai departe.

— Înţeleg, Victore. Justificări anapoda. Dar să ştii că adevărul e altul. Te rog să fii calm şi să stai frumos aici, lîngă mine. Ştii, dacă ar fi Petrişor acum acasă, el ţi-ar explica mai bine totul. Minunea aparţine zvăpăiaţilor ălora de brigadieri, de astă vară. Ei au cerut insistent să fii transferat acolo. Te vor cu orice preţ lîngă ei. L-au determinat pe director să meargă la Inspectoratul şcolar şi li s-a satisfăcut cererea.

— Şi cum, Ingrid, de toate astea a ştiut şi Petrişor ?

— Da, Victore şi m-a rugat să nu-ţi spun, pentru că voiau să-ţi facă o surpriză.

— Şi să ştii că au reuşit. Numai la asta nu m-aştep-tam. După atîţia ani de învăţămînt, să mă trezesc dat

afară de la catedra mea şi să rămîn la cheremul elevilor de la altă şcoală ! zise Victor, din nou supărat.

— Ei, dat afară, cum poţi să vorbeşti aşa ?... Copiii sînt încîntaţi de tine şi te vor profesor în şcoala lor şi tu vorbeşti astfel. Petrişor, cînd o să afle că au reuşit, o să te sărute de „n" ori pe amîndoi obrajii. Hai, fii liniştit, că mi se pare că vine. Petrişor ! îl strigă Ingrid. Ai venit ?...

—■ Da, mami.

— Spală-te şi vino în bucătărie, la masă.

— Imediat. Dar ticu n-a venit, nu-i văd pardesiul în hol? !

— Ba da. E acasă, dar a uitat să-1 dezbrace. Şi cei doi soţi zîmbiră, schimbîndu-şi priviri şi mîngîindu-şi mîinile calde.

Petrişor nu întîrzie şi intră în bucătărie. Mucalit, prinse din zbor că ceva nu-i în regulă cu „ticu" şi, crezînd că mami i-a desconspirat secretul, îi făcu un semn din ochi, la care Ingrid, nerezistînd, îi spuse tare :

— Ştie totul.

— Da ? !... sări Petrişor, bătînd din palme şi se postă în faţa lui Victor. Ce faci, ticule, vii ? O să fie grozav ! Ticul meu iubit, profesorul meu dorit ! Şi se aşează în genunchi, cuprinzîndu-i mîinile, de care îşi lipi pe rînd cînd un obraz, cînd celălalt şi apoi le sărută cu duioşie.

Victor nu reuşi să scoată nici un cuvînt, ci doar îl ridică şi, apucîndu-1 de după gît, şi-1 apropie cu drag de piept.

Ingrid privi scena şi, cum i se păru că fusese prea indiscretă în tandreţea celor doi, se retrase spre cuptorul aragazului, de unde scoase mîncarea caldă.

— Şi-acum, v-ajunge, îndrăgostiţilor ! le spuse, mai stînd încă cu spatele la ei. Hai, pregătiţi-vă pentru masă.

Transferul lui Victor se perfectă pentru trimestrul următor.

Vacanţa de iarnă o petrecură cu toţii acasă, ajutîn-d-o pe

Ingrid într-ale gospodăriei, iar a doua zi după Revelion, Victor şi Petrişor o rugară pe mami să fugă pînă la Bucureşti, să-l vadă pe Iliuţă.

Iliuţă, maturizat în noua lui postură de ostaş, îi primi cu bucurie, dar lui Petrişor i se păru că aceasta nu-i suficient de convingătoare.

— Camarade, nu ţi se pare că generatorul tău sufletesc nu-i suficient de încărcat pentru tensiunea reîntîlnirii noastre ? îl luă în primire Petrişor, cu un ton puţin ironic.

— De ce ţi se pare, Petrişor, că nu mai sînt eu, acelaşi Iliuţă ? !... Nu, dragule, şi-l apucă cu braţul de după gît. Să ştii că tot eu sînt şi vă iubesc tot atît de mult, ca şi înainte. Dar probabil că este aşa cum ne spune comandantul nostru de pluton. Ne-am mai maturizat şi noi, ne-am întipărit grijile pe faţă, iar în priviri reflectăm un alt echilibru. Nu, Petrişorule, nu fi supărat pe mine. Ia spuneţi-mi, mai bine, ce face mama ? şi-l apucă de braţ şi pe Victor.

— Bine, Iliuţă şi te doreşte cît mai grabnic acasă, îi răspunse Victor, care ascultase cu interes şi emoţie discuţia dintre cei doi fraţi. Ţie cum îţi merge, cum te descurci cu îndatoririle tale de ostaş ?

— Bine, ticule, bine, n-am ce zice. Muncesc mult, învăţ. încerc să învăţ şi o meserie din supertehnica actuală, ce-mi stă aici la dispoziţie. Sper să mă ajute în civilie. Iar la facultate vreau să fiu un as în problemă...

— Mă bucur, Iliuţă, sări şi-l sărută Petrişor. Vezi, ştiam eu ce-nseamnă armata la o armă tehnică, de elită. Mă bucur, mă, şi cum te ştiu eu că nu eşti un leneş în de-alde astea, parcă te şi văd un mare specialist.

— Să ştii, Petrişor, că ra-am hotărât. La toamnă nu mai merg la zi. Imediat ce mă las la vatră, cer repartiţie în producţie la Uzină şi m-aşez pe treabă.

— Şi... facultatea ? !... abia bîigui Victor, în vreme ce Petrişor mai aştepta elemente, pentru a putea reacţiona.

— Facultatea, ticule ? La seral. Mi-am dat seama că prin practică voi putea veni mai uşor în întîmpinarea teoriei.

Voi munci mai mult, voi fi autodidact, dar ştiu că voi ţine pasul cu ce se cheamă tehnică, cu aplicarea ei directă în procesul de producţie. Altfel, pentru mine, consider că anii de teorie din facultate ar fi nişte mari absenţe de-acolo de unde puteam face mai mult. Şi-a-poi, nu ştiu de ce, mi se pare acum, mai firesc în ritmul acesta alert al tehnicizării, drumul de la practică la teorie, decît invers.

— Frăţioare, zise Petrişor de data aceasta, cu un ton patetic. Problema rămîne deschisă... Şi vom vedea ! Datele sînt încă insuficiente pentru mine şi nu mă pot pronunţa.

Victor, văzînd poziţia lui Petrişor, nu-şi putu reţine un uşor zîmbet şi, găsind că într-adevăr hotărîrea lui Iliuţă mai trebuie gîndită, sublinie şi el :

— Bine, băieţi, o să mai discutăm despre asta, pînă în octombrie, doar, mai e destul timp. *4*

Preocupat cu diverse treburi, îl revăzură şi pe sergentul de astă toamnă, îl salutară, acesta se apropie de ei, le întinse mîna, îl lăudă rudelor pe Iliuţă ca pe un destoinic ostaş şi se scuză, văzîndu-şi mai departe de-ale lui.

Victor şi Petrişor, seara tîrziu, se îndreptară spre gară şi în tren sau în drum spre casă, discutară despre toate, dar nici un cuvînt despre hotărîrea lui Iliuţă. Amîndoi ştiau că nu-i o hotărîre oarecare şi voiau să i-o prezinte lui Ingrid astfel încît aceasta să o înţeleagă de la început aşa cum trebuie. Le mai trebuiau, de fapt, destule argumente pentru ei, dar şi pentru Ingrid.

încercară pe rînd, în cîteva seri, în nişte termeni destul de generali, să-i vorbească despre necesităţile unor forme uzuale de învăţămînt implicat în realităţile cotidiene, dar cum nici unul nu pusese punctul pe „i", cele discutate rămăseseră doar ca nişte păreri fără o adresă precisă. Văzînd că Ingrid nu avansează prea multe idei în tema care-i interesa, considerară în sinea lor, fără a se consulta, că încă nu-i momentul destăinuirilor.

Vacanţa de iarnă, cu puţină zăpadă în acest an, cu cîteva

zile deosebit de geroase şi cu multe, foarte multe temperaturi medii pozitive, trecu destul de repede, aşa cum li se pare întotdeauna dascălilor şi copiilor.

Noul trimestru îl găsi pe Victor la catedra unei alte şcoli, cu alt profil, cu alţi colegi, dar cu aceiaşi îndrăgiţi prieteni dintotdeauna şi mai ales cu cei din vara fierbinte a iureşului de pe un şantier. Căci cele cîteva luni ce trecuseră de cînd cei treizeci de elevi de la industrial se întorseseră la băncile lor, rămăseseră la aceeaşi înaltă tensiune.

Petrişor, încîntat peste măsură de succesul ce-l repurtaseră de a-l aduce pe Victor profesor în şcoală şi mai ales la clasa lui, unde erau mai mult de jumătate din

brigadieri, se simţi dator să dea o explicaţie publică în clasă, la prima oră de matematică :

— Domnule profesor, înainte de-a începe prima noastră oră de matematică cu dumneavoastră, aş vrea să vă spun ceva.

— Da, Petrişor, te-ascult, zise Victor calm, neştiind ce-ar vrea să-i spună fiul.

— Nu este nici un secret, pentru nimeni, că eşti tatăl meu. Un tată tot atit de formidabil ca toţi taţii colegilor mei. Şi cu ambele mîini arătă spre colegii din clasă, care zîmbiră discret, simţind în acelaşi timp un fior de mîndrie pentru acel moment. Ceea ce aş vrea să-ţi spun este că noi sîntem mîndri că te avem la clasă şi profesor în şcoală. Să nu fii supărat dacă am insistat să fii cu noi, ca astă vară. Am fost îndrăzneţi, zicem noi, dorind ca tu, care ai fost conducătorul nostru pe şantier, să fii şi la învăţătură. Considerăm că n-am greşit. Am învăţat că cei care sînt ca noi trebuie să fie şi intransigenţi — cu ei şi cu alţii. Să ştii că ne place şi nouă să fim aşa şi nu te vom dezamăgi niciodată ! Dacă am greşit cu ceva, te rugăm, acum, să ne spui.

— Nu, băieţi ! Şi să mă ierte fetele, dacă lor nu m-am adresat. N-aţi greşit cu nimic. Voi sînteţi aşa cum sînteţi şi nu puteţi fi altfel ! Voi sînteţi aerul curat, pe care noi, profesorii voştri, îl respirăm. Sînteţi matematica mea şi acordurile dulci ale *Baladei.* Sînteţi tot ce lumea de azi va preda viitorimei. Voi sînteţi şi trebuie să fiţi puritatea acestui neam, pe care-l urmăm din tată-n fiu. Zicînd acestea, Victor se simţi încălzit de o flacără nevăzută şi

deodată se cutremură, revenind la realitate : Şi-acum, rog un voluntar, să treacă la tablă pentru ora noastră de matematică.

Aşa debutase Victor la liceul industrial şi acasă, cînd Ingrid, din curiozitate, îl întrebă cum a fost la noua lui catedră, acesta i-a răspuns :

— O catastrofă, Ingrid, o catastrofă ! Băieţii sînt buni, eu am fost slab.

— Cum, Victore, cum poţi afirma aşa ceva ? Te rog să-mi spui ce s-a întîmplat ?

•— Nimic, Ingrid, nimic. Ţi-am spus... eu nu m-am pregătit toată viaţa pentru o lecţie cu cărţile pe faţă. Din numere şi formule, nu se poate face mare lucru. Abia acum mi-am dat seama.

— Măi, bărbate, fii explicit odată ! Ce tot îndrugi acolo ? Predai matematică, doar, nu poezie. Cu ce-ai fost nepregătit ?

— Cu multe, Ingrid, cu însăşi viaţa...

— Hai, că-ncepi să mă enervezi... Ce-nseamnă toate astea ? ! Ei, lasă, uite că vine Petrişor, o să mă-nţeleg mai bine cu el decît cu tine.

Ca şi altădată, Petrişor, intrînd, simţi că între cei doi pluteşte ceva. Se-ntoarse în hol, se dezbrăcă şi reintră în sufragerie, aşezîndu-se, demonstrativ ostenit, pe un scaun.

Ingrid, ocolind o discuţie pe care ar fi vrut-o şi n-ar fi vrut-o continuată, se prefăcu preocupată de lectura-rea la întîmplare a unui ziar, uitat pe un colţ de masă, în vreme ce Victor, rămas în picioare, se plimba agitat, aşteptînd ceva, dar neştiind exact ce.

Petrişor se uită pe rînd la unul şi celălalt, le urmări atît cît putu mimica feţelor, încercînd să deducă sentimentele ce-i preocupaseră înaintea apariţiei lui şi, cum bănuia cu el fusese pricina „scurtcircuitului" provocat între cei doi, îşi luă inima-n dinţi, scrutîndu-i cu privirea.

-— Să nu cumva să ziceţi că aici nu s-a întîmplat nimic. Ce-i cu tăcerea asta? !... Vă rog, imediat, să-mi spuneţi despre ce-i vorba ? se agită Petrişor, ridicîn-du-se şi reaşezîndu-se, apoi, pe alt scaun. Nu mi-ar place deloc să ştiu că eu sînt cauza unei discuţii între voi, pentru purtarea mea de la şcoală.

— Care şcoală, ce şcoală, Petrişor ? sări, ca ars, Victor.

— Nu, nu despre tine-i vorba, dragul meu ! interveni Ingrid. Victor este supărat că azi, în prima lui zi la şcoala voastră, n-a fost suficient de pregătit.

— Cum adică, mami, ce vorbe-s astea ? !... Ticul azi a avut ore la clasa noastră şi ne-a încîntat. Mă gîn-deam ca nu cumva intervenţia mea să-1 fi supărat.

— Ce intervenţie, Petrişor, nu ştiu încă despre ce-i vorba ? !... îl rugă Ingrid să-i spună. Dar Victor, făcînd un semn cu mîna, îl determină să nu mai continue discuţia asupra celor petrecute la şcoală şi, sub un pretext oarecare, îl urmă pe „ticul" în bibliotecă, rugînd-o pe mami ca în acest timp să le pregătească cina.

Ca orice lucru nou, şi prezenţa lui Victor la proas-pătu-i loc de muncă intră în normal, şi-n cîteva săp-tămîni totul părea ca dintotdeauna. Ce bine-a zis, cine-a zis, că minunile sînt bune doar pentru trei zile, dacă-ar fi să numărăm pe zile ce într-o clipă ni se pare că va ţine o veşnicie, dacă nu un pic mai puţin ! *

Ingrid şi Victor parcă au uitat că au lucrat cîndva în aceeaşi şcoală şi, dacă în vreo discuţie banală se mai aprindeau în cîte o seară, se aplanau cu uşurinţă unul pe celălalt, zicînd că, într-un fel sau altul, lucrurile,

oricum, trebuiau să aibă acelaşi curs. Vechile cunoştinţe se împleteau cu noile cunoştinţe, ca şi eum din-totdeauna rostul lor ar fi fost acelaşi şi numai Petrişor trebuia să ştie că un tătic la clasa lui înseamnă un lucru mult prea mare, ce-1 obligă să fie permanent pe baricade.

Ingrid îşi apropia cu fiecare zi sorocul său de nouă mamă

şi în casa profesorilor Păuna îşi făcu apariţia buna şi săritoarea cunoştinţă de altă dată a lui Victor, Ortansa Vatamaniuc. Ştia totul de la Paula şi evoluţia mariajului lui Victor cu profesoara Ingrid n-avea decît s-o încînte.

Ingrid fusese în mai multe rînduri la control, însoţită de Paula şi-acum bătrîna Ortansa găsi necesară prezenţa ei aproape zilnică lîngă viitoarea mamă.

— Domnule Victor, îi zise ea într-o seară, după ce Petrişor se retrăsese, avînd vădit intenţia de a rămîne peste noapte în casa lor. N-o să vă supăraţi dacă astă seară o să vă fiu povară aici ? Doamna, dintr-o clipă-n alta, trebuie să nască. Şi eu vreau să-i fiu moaşă. E o dorinţă a mea, cam năstruşnică, ce-i drept, dar e a mea şi nu mi-o puteţi refuza. Ştiţi, cînd eu am vegheat la căpătîiul dumneavoastră la spital, mă tot gîndeam că aţi fi putut fi fiul meu. Şi parcă, acum, mă încîntă să fiu moaşa copilului dumneavoastră.

— Bine, mamă Ortansa, bine, atunci ai grijă, te rog, de Ingrid a mea.

— Ca de ochii din cap, domnule profesor, vă asigur..

Iar a doua zi, prevestirea doamnei Ortansa se împlini.

Ingrid dădu viaţă cu greu —- dar pe mîini sigure, ale Ortansei şi Paulei — la două fetiţe gemene.

Victor şi Petrişor plecaseră de dimineaţă la şcoală.

Cînd totul acasă a fost cu bine gata, un telefon zbîr-nîi la secretariatul liceului şi Paula ceru să vorbească cu profesorul Păuna.

— Domnule profesor, sînt Paula. Iertaţi-mă, dacă nu pot să vă spun mai mult..., zise agitată, cu sufletul Ia gură. Sînteţi tâtic... aveţi două fetiţe nemaipomenite... V-aşteptăm urgent acasă... Şi închise telefonul, fără ca Victor să zică măcar un singur cuvînt. Ce importanţă mai avea sau nu, de fapt, cuvîntul lui !

Secretarele, după mina ce Victor o afişase, crezură că în casa profesorilor Păuna, de unde se bănuia că i se telefonase,

s-a întîmplat ceva deosebit...

— Doamne, ce-i de făcut... ? ! Se auzi glasul firav, al secretarei Magdalena, care-l chemase la telefon, încrucişîndu-şi involuntar mîinile în semn de rugă.

— Magdalena, te rog să fim tari, îi zise repede Mi-rela, casiera şcolii, care-i ştia slăbiciunile colegei în momente „forte".

— Fetelor..., domnule profesor, interveni cu aceeaşi agitaţie Costinel Greblă, administratorul cantinei, care se nimerise şi el în secretariat. Mă duc să pornesc maşina, să mergem repede acasă, poate mai e ceva de făcut.

Victor, care încă nu realizase nimic din ceea* ce îi spusese Paula şi din tot „vîrtejul" din jurul lui, se aşezase calm pe un scaun în faţa telefonului şi absent, ca-ntotdeauna la prima oră, i se părea că fusese chemat, pur şi simplu, ca s-aştepte un telefon. Şi îl aştepta cu mîna sub bărbie.

— Domnule profesor, vă rog, nu pierdeţi vremea, Greblă a pornit maşina...

— Cum... maşina ?... Care maşină ? !...

— Maşina, să vă dueă repede acasă, veni în întîm-pinare şi Mirela, aducîndu-i paltonul şi căciula si ofe-rindu-se să-l ajute să se îmbrace.

— A, da... da... Paula m-a chemat repede acasă. Mi-a zis că-s tătic a două fete gemene...

— Na, că ăsta a înnebunit, apucă să-i zică în şoaptă Mirela colegei, luînd-o de braţ, în timp ce încerca şi ea să-l ajute. Auzi, zice că-i tătic a două gemene...

— Da. Şi vă rog să nu mă mai contraziceţi ! le zise categoric Victor, auzindu-le discuţia.

Drumul pînă acasă a fost o goană ca la curse şi Victor, înfundat în scaunul autoturismului lui Greblă, n-a scos nici un cuvînt pînă-n faţa porţii. Cînd motorul se opri, Costinel îndrăzni să-l întrebe pe profesor :

— Domnule profesor, nu vă supăraţi, mai rămîn cu dumneavoastră, vă mai pot fi cu ceva de folos ?

— Desigur, desigur, dragul meu, cu cine altul decît cu dumneata ai vrea să beau o sticlă de coniac... Că doar, ai auzit... sînt tăticul a doi gemeni !...

Costinel făcu ochii mari şi, cum le ştia pe colegele de la secretariat că-l mai puseseră şi altă dată pe foc cu alarme false, îl crezu pe profesor.

— Ei... asta-i altă treabă, domnule profesor... atunci, drăcia asta a mea poate să stea şi trei zile la poarta dumneavoastră.

Şi-l urmă pe Victor, în timp ce acesta îl apucă de după gît ca pe un vechi prieten, deşi în scurtul timp de cînd era în şcoală n-apucase niciodată, în afara banalului salut, să schimbe vreo vorbă cu el.

Paula şi Ortansa, după ce o lăsaseră pe Ingrid să se odihnească puţin, iar pe cele două mici „vizitatoare" le aranjaseră într-un improvizat pătuc terestru, îl aşteptau acum pe Victor în bucătărie, cu ochii aţintiţi pe fereastra dinspre curte. Cum îl văzură că deschide poarta, cu un necunoscut de după gît, Paula nu se putu abţine şi-i zise Ortansei :

— Dragă, merg eu să-l întîmpin, tu rămîi şi-aran jează paharele, că-ncep... serbările galante.

Ortansa, care nu se înduplecă să nu fie şi ea martoră la primul moment al contactului lui Victor cu evenimentul de-acasă, apucă în grabă să deschidă vitrina bufetului de la bucătărie, uită însă ce caută şi fugi repede în hol, după Paula.

Victor o îmbrăţişa de zor, mulţumindu-i peste umăr pentru serviciile ce i le făcuse şi, imediat ce o zări şi pe Ortansa, se dezlipi de Paula şi fugi spre bătrînă.

— Şi dumneavoastră, vă mulţumesc, doamnă Or tansa, zise, luîndu-i pios mîna, să i-o sărute.

în vreme ce Ortansa avu grijă să-l invite pe musafirul necunoscut în sufragerie, Paula şi Victor se strecu-rară în dormitor, să le vadă pe cele trei candidate la odihna lor binemeritată.

Ingrid se trezise şi, cum îl văzu pe Victor, făcu un uşor efort să se ridice pe pernă, scoţîndu-şi mîinile de sub plapumă. Victor o sărută pe buzele arse şi uscate, îi luă capul în mîini, o mîngîie, neglijînd o lacrimă discretă, ce-i scăpase pe sînul gol, de mamă, al iubitei lui soţii. Ingrid o simţi şi, ca şi cum ar fi vrut s-o păstreze, ca pe o picătură de rouă pe petala unei flori, o lăsă acolo, pînă ce mîinile împerecheate ale celor doi o şterseră involuntar.

Un scîncet, cu ecou, le îndreptă privirea spre copilele ce dormiseră cuminţi pînă atunci. Paula era deja

lingă pătucul lor şi, cu un semn discret, îl îmbie pe Victor să se apropie, să-şi vadă progeniturile.

— Doamna Paula, sînt de-a dreptul nemaipomenite, aşa cum aţi spus dumneavoastră. Să nu le fie de deochi micuţelor...

— Nici o grijă, Ortansa le-a şi pus fir roşu la minute. Cea cu un singur fir s-a născut prima. Să vedeţi, le-a găsit şi nume...

— Cum? !... apucă să întrebe Victor, cînd Ortansa tocmai deschidea uşa dormitorului.

— Anamaria, domnule profesor şi Loredana..., zise mîndră Ortansa, apropiindu-se de pătuc. E jocul nostru de cuvinte, continuă, arătînd spre Paula şi cred că o să vă placă, iar buna noastră mămică n-o să aibă nimic împotrivă. Şi se îndreptă spre patul lehuzei, apucîndu-i cu respect mîna şi apropiind-o de pieptul ei bătrîn.

— Nu... nu, ce să âm eu împotrivă, cînd numele sînt atît de frumoase, răspunse jlngrid, cu zîmbetul ei din-totdeauna pe buze. Şi mai ales cînd vin de la cele mai bune şi nepreţuite prietene ale familiei noastre. Anamaria şi Loredana — aşa se vor numi fetiţele noastre, Victoraş. Nu-i aşa ? !...

— Da... da, Ingrid !... Şi Victor o sărută prelung pe frunte în faţa celor două asistente, ce se împăunaseră de bucuria împlinirii jocului lor de nume.

O Anamaria şi o Loredana găsi Petrişor în casă, reîntors de la şcoală, după ce aflase evenimentul de la Costinel Greblă, uitat de gazde în sufragerie, în faţa unui pahar cu savurosul coniac de Segarcea. Se repezi ca un bolid în dormitor şi se opri drept la patul mamei.

— Mami... mami... Parcă ştiam noi e-o să avem o surioară. Şi ce-o să se bucure Iliuţă, cînd o afla că avem chiar două... Ticule... iubitule, de ce nu m-ai luat şi pe

mine de la ore ? Răule, ai vrut numai tu să fii primul acasă .' ?...

— Nu-i nimic, Petrişor, îi zise Paula, te rog, vezi de musafir pînă revenim şi noi în sufragerie.

Ascultător, Petrişor se retrase şi apoi făcură acelaşi lucru şi Ortansa cu Paula, rămînînd lîngă Ingrid şi fetiţele lor doar Victor.

Se priviră în tăcere şi doar un nou scîneet le-aduse aminte de prînzul, şi aşa destul de întîrziat, al celor două mici fiinţe din viaţa lor.

Victor, neîndemînatic, încercă să le ridice pe amîn-două odată din pătuc şi, cum nu reuşi, se trezi cu Paula în spate, reproşîndu-i :

— Vai, domnule profesor, dar ce-aţi fi căutînd dum neavoastră aici, în pătucul fetelor ! Vă rog să mergeţi în sufragerie, între bărbaţi, şi lăsaţi restul pe seama noastră. Victor se simţi obstrucţionat în noua-i menire de tată, dar se retrase din dormitor.

lliuţă, în unitatea lui militară din Bucureşti, află chiar a doua zi de dimineaţă, printr-o telegramă ticluită de Petrişor, că are două surioare, pe Anamaria şi Lore-dana. Comandantul de pluton, care preluase poşta şi citise textul telegramei, ţinu să i-o înmîneze personal la adunarea de dimineaţă, zicîndu-i :

— Soldat Păuna, poftim o telegramă îmbucură toare !... Şi dacă mi se prinde, îţi promit că diseară eşti acasă, printre ai tăi.

lliuţă prelua hîrtia, o fulgeră cu privirea şi*n poziţie de drepţi, raportă aproape mecanic :

— Să trăiţi ! Ce bine-ar fi... Şi, negăsind cuvinte să continue, se opri şi privi mirat la colegii din juru-i, care nu-şi putură opri râsul.

— Cum adică, soldat, să trăiesc, ce bine~ar fi, prelua isteţ calamburul de cuvinte comandantul. Ia uite pe cine cresc eu aici în pluton ! ?... Şi eu, care voiam să te mai şi „pedepsesc" cu o permisie de cîteva zile acasă...

— O... o..., începu un zumzet în plutonul militarilor cu termen redus.

— Dar, oricum, merită !... îşi luă inima-n dinţi Ică, prietenul lui la cataramă.

— Da. Merită. Soldaţi ! Şi-acum, comanda la mine ! Rupeţi rîndurile şi fuga marş la îndeplinirea programului î Soldat Păuna, vei primi ordinul la timp.

Acceleratul de seară, ce gonea peste cîmpurile înzăpezite, purta şi un soldat, care mergea acasă să-şi vadă cele două surioare...

Bucuria revederii a fost cu atît mai mare, cu cît cei de acasă nu se aşteptau la o asemenea surpriză.

Zilele de permisie ale lui Iliuţă deveniră zile de sărbătoare şi toţi ai casei, inclusiv Ortansa, ce-şi mutase „statul major" lîngă Ingrid, cu o absenţă, două a Paulei sau a soţului acesteia, îşi diriguiau treburile după cerinţele lui Iliuţă, dar şi ale celor două mici fiinţe ce apăruseră pe lume.

Victor avu iniţiativa lăudabilă de a solicita unul fotograf imortalizarea întregii familii, alături de prietenii lor dragi.
Ar fi vrut el, tatăl familiei, să-i aibă mereu alături...
S-a prefăcut ea, hîrtia, că-i adună împreună...
Dar cîtă eroare...

Jliuţă plecă a doua zi la unitatea lui militară din Bucureşti.

Paula îşi văzu de treburile ei în spital, în vreme ce Ortansa le promise soţilor Păuna că va mai rămîne un timp alături de micuţele nepoate, să le-ngrijească.

Petrişor şi Victor, intransigenţi, îşi îndeplineau îndatoririle zilnice şi numai Ingrid, pentru un timp, mai rămînea imobilizată acasă.

*

Aşa se scurseră anii, cu vrerea ori nevrerea lor...

Iliuţă termină armata, renunţă la cursurile de zi ale facultăţii de automatică, ceru repartiţie în producţie şi se înscrise la seral.

Petrişor îşi luă bacalaureatul şi fu admis la cursurile serale ale aceleiaşi facultăţi, pe care o urma Iliuţă.

Şi dacă-n toamna aceluiaşi an, profesorul Păuna ceru direcţiunii liceului industrial o adeverinţă pentru continuarea studiilor superioare într-un alt profil, deşi era acum la o vîrstă destul de înaintată, hotărîrea lui nu avea în totalitate doar un suport sentimental — de a fi student seralist, alături de fiii săi adoptivi —, ci şi unul formativ, în drumul lui regăsit, în ţara renăscută.

Iar atunci cînd Victor îi destăinui lui Ingrid intenţia de a susţine examenul de admitere în sesiunea de toamnă, aceasta-l privi binevoitoare şi, zîmbindu-i, îi spuse :

— Cum vrei tu, Victore. Parcă bănuiam eu că vei mai face o minune lîngă băieţii ăştia ai tăi. Şi zic bine *ai tăi,* pentru că, de cînd sîntem împreună, ţi i-ai apropiat mult. Pentru mine, de-acum.,. rămîne important drumul Anemariei şi Loredanei, îi zise ea, după care faţa i se lumină deodată şi continuă : Dar să ştii că atunci cînd vor fi şi ele mari, vom fi poate şi noi, împreună, studente... Pînă atunci, însă, rămîne aşa cum zici tu...